

Ms 126931

การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางสาววราภรณ์ หันสา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย : นางสาววราภรณ์ หันสา

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ท.ดร.ณัฐชัย จันทร์ชุม)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัตน์ จุมปาแผ่)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ตรุณณา นาชัยฤทธิ์)

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัย : นางสาววราภรณ์ หันสา

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช
อาจารย์ ดร.ดรณนภา นาชัยฤทธิ

ปีการศึกษา : 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน (3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาและ (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒน-วิซซ์ ตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยวิธีการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา จำนวน 6 แผน แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที่ (t-test Dependent Samples)

ผลวิจัยพบว่า (1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของนักเรียนกลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 78.10/83.49 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้

การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด 20 คน 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.21)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : The Development of Analytical Thinking by Ability Using Case-Based Learning Learning Area of Thai Language for Matthayomsuksa 3

Author : Miss. Waraporn Hansar

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Mahasarakham University

Advisor : Assistant Professor Dr. Prasopsuk Rittidet
Dr. Darunnapa Nachairit

Year : 2019

ABSTRACT

The purposes of this study were: (1) to develop learning activity on analytical thinking ability using case-based learning for MatthayomSuksa 2 with the efficiency value according to standardized criteria of 75/75, (2) to compare the students' analytical thinking ability before learning and after learning through case-based learning, (3) to compare students' analytical thinking ability after the completion of the study with the standardized criteria of 75%, and (4) to examine students' satisfaction towards case-based learning. The samples were 20 MatthayomSuksa 3 students in the second semester of the academic year 2018 at KwanruetaiPattanawich School, Na Mon District, Kalasin Province; they were selected by Cluster random sampling. The research instruments consisted of (1) six lesson plans per planbased on case-based learning, (2) The analytical thinking assessment test with 30 items, (3) an achievement test with 30 items, (Four-option Multiple Choice Questions) and (4) a questionnaire (Rating Scale) on the topic of students' satisfaction with 20 items. The statistics used for data analyzing were Percentage, Mean, Standard deviation and Dependent samples t-test.

The results were as follows: (1) the efficiency values of the developed learning were 78.10/83.49, higher the standardized criteria, (2) the students' achievement after learning higher than the former score at .05 level of the statistical significance, (3) after learning through case based learning, there were only 15

students who received the score of analytical thinking ability higher than the standardized criteria of 75%, and (4) students' overall satisfaction towards case based learning was at the highest level ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.21)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ประสพสุข ฤทธิเดช และอาจารย์ ดร.ดรณนภา นาชัยฤทธิ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดจนให้กำลังใจ ในการทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา กุลสุวรรณ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิลิน จุมปาแฝด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมาน เอกพิมพ์ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้วิจัย ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพศาล เอกะกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา จักรไชย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยานุวัฒน์ สมารถกุล ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของเครื่องมือให้แก่ผู้วิจัยจนการศึกษาวิทยานิพนธ์บรรลุ เป้าหมาย

ขอขอบพระคุณนางเบญจพร พานิชดี ผู้อำนวยการโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยด้วยดีเสมอมา จนทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณทุกคนที่ได้ช่วยเป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาตลอดจนให้ความรัก ความเมตตา ในการอบรมสั่งสอนทั้งความรู้และคุณธรรมจนผู้ ศึกษาประสบความสำเร็จในชีวิต

นางสาววารภรณ์ หันสา

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.3 สมมติฐานการวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	10
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	10
2.2 การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา	17
2.3 การคิดวิเคราะห์.....	42
2.4 แผนการจัดการเรียนรู้.....	53
2.5 การหาประสิทธิภาพ	69
2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	72
2.7 ความพึงพอใจ	83
2.8 บริบทของโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒน์วิเศษ	86
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	90
2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย	103

หัวข้อ	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	105
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	105
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	105
3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	106
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	115
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	116
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	122
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	123
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	130
5.1 สรุปผลการวิจัย	130
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	130
5.3 ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	148
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	149
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	151
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	159
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ	216
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	229
ประวัติผู้วิจัย	237

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน	14
2.2 การเปรียบเทียบการสอนแบบปกติและการสอนโดยใช้กรณีศึกษา	39
2.3 จำนวนบุคลากรโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย	88
2.4 รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 ค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย	90
3.1 เนื้อหาและเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้	107
3.2 การวิเคราะห์ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยจำแนกพฤติกรรมเป็น 6 ด้าน	110
3.3 การวิเคราะห์การสร้างแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์	113
3.4 แบบแผนการทดลองแบบ The Single Group, Pre - Test Post - Test Design	116
4.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของ แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	123
4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน	125
4.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้ แบบกรณีศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน	126
4.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้ แบบกรณีศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	127

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	31
2.2 กระบวนการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา	32
2.3 ความสัมพันธ์ของกรณีศึกษากับการบรรยายและการแก้ปัญหา	38
2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	104

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานของการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จะมีความสามารถในด้านอื่น ๆ กว่าบุคคลอื่น ๆ ทั้งทางด้านสติปัญญาและการดำเนินชีวิต การคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานของการคิดทั้งหมด เป็นทักษะที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้ รวมทั้งสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นได้ การคิดเป็นสิ่งที่เป็นามธรรมซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความต่อเนื่องและเป็นขั้นตอน การคิดมีหลายลักษณะซึ่งมีจุดมุ่งหมายและกระบวนการในการคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งคนทุกคนสามารถฝึกฝนเรียนรู้และพัฒนาได้ ดังนั้น มนุษย์สามารถเรียนรู้ในการพัฒนาการคิดได้อย่างหลากหลายรูปแบบ ทักษะและกระบวนการคิดจึงมีหลากหลาย สามารถแยกเป็นทักษะย่อย ๆ ได้อีกเป็นจำนวนมากซึ่งประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ คือ การสังเกต การเปรียบเทียบ การคาดคะเนและการประยุกต์ใช้ การประเมิน การจำแนกแยกประเภท การจัดหมวดหมู่ การสันนิษฐาน การสรุปผลเชิงเหตุผล การศึกษาหลัก การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การตั้งสมมติฐานที่มีผลมาจากการศึกษาค้นคว้าการตัดสินใจในสิ่งต่าง ๆ โดยใช้หลักเกณฑ์ในการตัดสินใจด้วยเหตุผล ทักษะการคิดวิเคราะห์จึงเป็นทักษะการคิดระดับสูง ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการคิดทั้งหมด ทั้งการคิดวิจารณ์ญาณและการคิดแก้ปัญหา (กลวิชญ์ เพิ่มศรี, 2559, น. 3) ปัจจุบันการคิดและการสอนคิดเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาเพราะสังคมไทยเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีข้อมูลข่าวสารจำนวนมากหลายรูปแบบ และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีความสลับซับซ้อนทั้งที่จำเป็นและไม่จำเป็น การดำเนินชีวิตในประจำวันจำเป็นต้องใช้ปัญญาความคิดในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาความสามารถในการคิดจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง (ทีศนา แคมมณี, 2534, น. 19)

การสอนการคิดวิเคราะห์ถือเป็นทักษะการเรียนรู้ที่ควรมีในศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีคุณภาพได้ (The Partnership for 21st Century Schools, 2009, P. 21) และนับเป็นภาระงานการสอนที่สำคัญของครู สำหรับนักเรียนนั้นนอกจากจะต้องเสริมแรงเพื่อจูงใจให้เรียนแล้วยังจะต้องหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอจึงจะมีความชำนาญในการคิดวิเคราะห์ สามารถฝึกการคิดได้ในหลายลักษณะ ครูจำเป็นต้องใช้กลวิธีสอนที่น่าสนใจ และโน้มนำนักเรียนให้หันมาเอาใจใส่การ

ฝึกคิดอย่างเป็นระบบและคิดอย่างมีเหตุมีผล และเรียนรู้อย่างเต็มใจ จึงจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้พยายามแก้ปัญหาโดยตลอด โดยใช้สื่อการสอน และให้นักเรียนฝึกทำกิจกรรมดังกล่าวซ้ำ ๆ จนผู้เรียนอาจจะคุ้นเคย ทำให้ผู้เรียนยังไม่สนใจเท่าที่ควร ผลการแก้ปัญหาจึงยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และส่งเสริมบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ และพัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ วิจัย ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้สามารถประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1) โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัดและมาตรฐานสาระการเรียนรู้ในกลุ่มสาระภาษาไทยไว้อย่างชัดเจน สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยมุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อเป็นพื้นฐานในด้านการคิด การแก้ปัญหา มุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การอ่าน 2) การเขียน 3) การฟัง การดูและการพูด 4) หลักการใช้ภาษาไทย และ 5) วรรณคดีและวรรณกรรม โดยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ การที่นักเรียนจะมีความรู้ความสามารถ ครูต้องมีวิธีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะ จนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความเข้าใจ คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ความรู้จากสิ่งที่อ่าน และเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพที่นักเรียนควรจะได้รับเมื่อเรียนวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีความคาดหวังในด้านทักษะการอ่านว่าเมื่อผู้เรียน เรียนจบในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถที่จะจับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผลตามลำดับความอย่างมีขั้นตอนและเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน และสรุปเนื้อหาจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ส่วนสาระที่ 1 การอ่านได้ระบุในมาตรฐาน ท 1.1 ว่าผู้เรียนควรใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปช่างตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 39) คุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 จึงเป็นทักษะที่ผู้เรียนต้องมีความชำนาญ และเข้าใจถึงสาระต่าง ๆ ที่มีในภาษาไทยและสามารถนำมาแยกแยะ วิเคราะห์ได้ แล้วนำมาสู่กระบวนการประยุกต์เข้าใช้ใน ชีวิตประจำวัน และอธิบายเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ ทักษะคุณภาพของผู้เรียนจึงเป็นส่วนสำคัญดังเช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น.31- 32) ได้ให้ความสำคัญกับทักษะการคิดวิเคราะห์ว่า การสอนให้เด็กมีทักษะการคิดวิเคราะห์จะช่วยให้พัฒนาความเข้าใจของเด็ก ให้สามารถสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนรู้ เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ และจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านการเรียนในวิชานั้นในระดับที่สูงขึ้น ได้เรียนรู้วิธีคิดทำให้สุด คิดอย่างเป็นระบบ และสม่ำเสมอในทุกวิชาที่เรียนรวมทั้งในชีวิตประจำวัน และทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ การพัฒนาทักษะด้านการคิดย่อมช่วยสร้างให้นักเรียนได้เรียนอย่างสนุกสนาน ไม่เกิดความเบื่อหน่าย อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของเด็กได้เป็นอย่างดี

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Educational Test : O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิศช์ ปีการศึกษา 2560 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือ 43.86 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่หลักสูตรสถานศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ผ่านไว้คือ ร้อยละ 80 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ และขาดจินตนาการ การวิจารณ์สิ่งที่ได้เรียนรู้การไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล การคาดการณ์ การกำหนดเป้าหมาย และผู้เรียนยังขาดการสนใจใฝ่รู้ การปลูกฝังและส่งเสริมให้มินิรักการอ่าน และจากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ศึกษา 3 ประสบปัญหาจากการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดและการทดสอบการคิดวิเคราะห์ พบว่านักเรียนร้อยละ 80 คิดวิเคราะห์ไม่เป็น ตอบคำถามและแยกองค์ประกอบไม่ได้ ดังจะเห็นได้จากลักษณะการเขียนตอบคำถามที่สับสน ลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง เขียนเข้าใจความเดิมหลาย ๆ ครั้ง บางคนลอกเนื้อเรื่องจากเรื่องเดิมที่อ่านทั้งหมด บางคนลอกจากเพื่อน และบางคนส่งกระดาษเปล่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาเกิดขึ้นกับนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ศึกษา 3 ที่ผู้วิจัยทำการสอนในทุกปีการศึกษา ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาไทย ไม่อยากเรียนรู้โดยวิธีการคิดวิเคราะห์ อาจจะก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นได้ ทำให้โรงเรียนได้ตั้งเป้าหมายในปีการศึกษา 2561 กำหนดให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิศช์, 2560, น. 8)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาวิธีการหรือเทคนิคที่จะช่วยแก้ปัญหาด้านการคิดวิเคราะห์ให้นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้านการคิดวิเคราะห์ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญร่วมกับรูปแบบการสอนที่เหมาะสมจะ ช่วยในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้ได้ผลดี ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่าง ธรรมชาติศึกษา เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาได้ (Edge and Coleman, 1982, อ้างถึงในเกียงศักดิ์ เขียวยิ่ง, 2534, น. 33) การจัด กิจกรรมการเรียนรู้อย่างธรรมชาติศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21 ให้ผู้เรียนเป็นผู้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกัน และมีทักษะการแก้ปัญหา ซึ่ง การเรียนรู้อย่างธรรมชาติศึกษาเป็นวิธีการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การตื่นตัวต่อการเรียนรู้ และสร้างความกระตือรือร้นด้านความรู้คิด ช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนสูงขึ้น บทบาทของผู้สอนอาจเปลี่ยนเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้อันอำนวยความสะดวกในการ จัดการเรียนรู้อัน ผู้เรียนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อัน และมีความรับผิดชอบมากขึ้นในการ เรียนรู้ของตนเองและในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by Doing) เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิดสูงขึ้น การแก้ปัญหา และนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอนาคต (ปริยา สมพีช, 2559, น. 260) รูปแบบการเรียนการสอนด้วย ธรรมชาติศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เสนอธรรมชาติศึกษาให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้หลักการแนวคิด ทฤษฎีประกอบการคิด (Ward, 1998, อ้างถึง ใน ปริยา สมพีช, 2559, น. 262) โดยผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากสถานการณ์ที่ได้รับ นำ ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประกอบการตัดสินใจหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาให้กับกรณีศึกษา อย่างมีเหตุมีผล การเรียนการสอนแบบธรรมชาติศึกษานับเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner - centered) ต้องการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเปิดมุมมองที่กว้างขึ้นตลอดจนการหา แนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่ละเอียดรอบคอบ รู้จักวางแผนปฏิบัติ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ

วิธีสอนโดยใช้กรณีศึกษา คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงหรือเรื่องราวสมมติ และ ตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลใน การอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการ เผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และ เรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น การจัดการโดยใช้กรณีศึกษาประกอบไป

ด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความคิด 2) ชี้นำเสนอกรณีศึกษา เป็นเหตุการณ์หรือข่าวมาให้ผู้เรียนได้รู้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง และผู้เรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ขั้นนี้ครูจะต้องเชื่อมโยงไปสู่ขั้นวิเคราะห์ 3) การวิเคราะห์เหตุการณ์ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงสาเหตุผลกระทบ แก้ไขปัญหาโดยใช้การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา 4) ขั้นสรุป เป็นการให้ผู้เรียนและครูสรุปร่วมกัน อยู่ในขั้นนี้ครูจะเปรียบเสมือนผู้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมที่ถูกต้อง 5) ขั้นประเมินผล ครูจะใช้คำถามที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่นักเรียนได้ศึกษาและให้นักเรียนเลือกวิธีการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา หลังจากนั้นคือจะให้ผลย้อนกลับไปสู่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รู้ว่าตนเองตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ จะเห็นได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการวิเคราะห์ฝึกฝนการเผชิญปัญหาและการแก้ไขปัญหา ทั้งที่อาจจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่เกิดขึ้นจริงก็ได้ (ทิตนา แชนณี, 2552, น. 363) การสอนโดยใช้กรณีศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) มีผู้สอนและผู้เรียน 2) มีกรณีเรื่องที่คล้ายกับเหตุการณ์จริง 3) มีประเด็นคำถามให้คิดพิจารณาหาคำตอบ 4) มีคำตอบที่หลากหลาย คำตอบไม่มีถูกผิดอย่างชัดเจนหรือแน่นอน 5) มีการอภิปรายเกี่ยวกับสภาพการณ์ ปัญหา มุมมอง และวิธีการแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ 6) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (ทิตนา แชนณี, 2550, น. 362) ในการสอนโดยใช้กรณีศึกษา มีขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้สอน/ผู้เรียนนำเสนอกรณีตัวอย่าง 2) ผู้เรียนศึกษากรณีตัวอย่าง 3) ผู้เรียนอภิปรายประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบ 4) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายคำตอบ 5) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ 6) ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้แบบกรณีศึกษามีข้อดี คือ เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างยิ่งขึ้น เป็นวิธีสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง และได้ฝึกแก้ปัญหาโดยไม่ต้องเสี่ยงกับผลที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้เกิดความพร้อมที่จะแก้ปัญหา เมื่อเผชิญปัญหานั้นในสถานการณ์จริง ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนสูง ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน และเป็นวิธีสอนที่ให้ผลดีมากสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายสาขา (ทิตนา แชนณี, 2550, น. 362-363)

จากปัญหาและความสำคัญของผลการรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสนใจและต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทางด้านการคิดวิเคราะห์ จึงสนใจทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความกระตือรือร้นด้านการรู้คิด เกิดการตื่นตัวต่อการเรียนรู้ ได้ลงมือกระทำเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มี

ทักษะการคิดสูงขึ้น การแก้ปัญหา ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนา วิชาฯให้ดีขึ้น และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กับเกณฑ์ร้อยละ 75

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนรู้โดยใช้ การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน

1.3.2 นักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบ กรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 138 คน ในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด กาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจัดห้องเรียนแบบละความสามารถ

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ ตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยวิธีการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรต้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.4.2.2 ตัวแปรตาม

- 1) ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ความพึงพอใจ

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย 1) ข่าว 2) นิทาน 3) บทเพลงพื้นบ้าน 4) บทความ 5) เรื่องสั้น และ 6) บทร้อยกรอง

1.4.4 ระยะเวลาที่ใช้ทำวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ ตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา” หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นออกมาอย่างสร้างสรรค์ โดยใช้เหตุการณ์ที่เป็นจริงหรือเหตุการณ์สมมติขึ้นมาเป็นการเฉพาะเพื่อใช้เป็นสื่อในการสอน โดยผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน คือ การกระตุ้นนักเรียนให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์จากเหตุการณ์ ที่ครูสมมติหรือกำหนดขึ้นมา

2. ชี้นำกรณีศึกษา คือ การนำกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงหรือสมมติให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์ โดยมีเนื้อหา ดังนี้ 1) ข่าว 2) นิทาน 3) บทเพลงพื้นบ้าน 4) บทความ 5) เรื่องสั้น และ 6) บทร้อยกรอง

3. **ขั้นวิเคราะห์** คือ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ระดมพลังสมอง และรวบรวมข้อมูล แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ หาแนวทางแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ในขั้นที่ 2 และสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกกลุ่ม

4. **ขั้นสรุป** คือ นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุป และหาแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา และสรุปการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์

5. **ขั้นประเมิน** คือ การติดตามประเมินค่าที่ได้จากการตอบปัญหา การสังเกต การร่วมแสดงความคิดเห็น การตอบคำถามและการทำงานกลุ่มร่วมกันของนักเรียน และตัดสินในคุณค่าหรือประสิทธิภาพ การตีความหมายของผลที่ได้เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

“ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้” หมายถึง คุณภาพของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ที่ผู้วิจัยนำไปทดลอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ดังนี้

75 ตัวแรก หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเก็บคะแนนระหว่างเรียนโดยเก็บจากแบบทดสอบย่อยของผู้เรียนในแต่ละแผนการเรียนรู้ โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

75 ตัวหลัง หมายถึง ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน โดยคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75

“ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” หมายถึง ความสามารถในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยพฤติกรรมทางพุทธิสัย 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

“ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์” หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยวัดจากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่อง ข้าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง แล้วนักเรียนมีพฤติกรรมแสดงออก ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการหาส่วนสำคัญของเรื่องราวต่างๆ

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลหรือความสัมพันธ์ระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงเรื่อง เรื่องราวและการกระทำต่าง ๆ ว่าการทำสิ่งเหล่านั้นสามารถรวมกันจนดำรงอยู่ได้ เนื่องจากด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นแกนกลาง หรือสิ่งใดมาเป็นตัวเชื่อมโยง

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ระดับของความรู้สึกเชิงบวกความรู้สึกชอบให้ความสนใจใคร่รู้ และความกระตือรือร้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เรื่องการคิดวิเคราะห์ข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง แล้วมีความสุข สนุกสนาน โดยเก็บคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 นักเรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระอื่น ๆ ให้สูงขึ้น

1.6.2 ครูมีนวัตกรรมจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

1.6.3 โรงเรียนได้สารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบ
กรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา
3. การคิดวิเคราะห์
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การหาประสิทธิภาพ
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความพึงพอใจ
8. บริบทของโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 17) มุ่งพัฒนา
ผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มี
จิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การ
ประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคน
สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.1 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.1.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทย ควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.1.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.1.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.1.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.1.1.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.1.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.2 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.2.1 มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.2.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

2.1.2.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.2.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.4.2 ความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.4.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางด้านเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ ด้านการสื่อสาร ด้านการทำงาน ด้านการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

- 2.1.5.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2.1.5.2 ซื่อสัตย์สุจริต
- 2.1.5.3 มีวินัย
- 2.1.5.4 ใฝ่เรียนรู้
- 2.1.5.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 2.1.5.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 2.1.5.7 รักความเป็นไทย
- 2.1.5.8 มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถยังกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2.1.6 มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

- 2.1.6.1 ภาษาไทย
- 2.1.6.2 คณิตศาสตร์
- 2.1.6.3 วิทยาศาสตร์
- 2.1.6.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.1.6.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.1.6.6 ศิลปะ
- 2.1.6.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.1.6.8 ภาษาต่างประเทศ

2.1.7 มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระภาษาไทยประกอบด้วย

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษา และหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้เฉพาะสาระการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2.1

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม. 3	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปกิณกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และโคลงสี่สุภาพ
	2. ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย	การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น - วรรณคดีในบทเรียน
	3. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน	- ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ - บทความ
	4. อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน	- บันทึกคดี - สารคดี

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สาระ	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
5.	วิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น	- สารคดีเชิงประวัติ - ตำนาน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์
6.	ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน	- เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
7.	วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง	
8.	วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	
9.	ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและบทความปกิณกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอนเสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และโคลงสี่สุภาพ
10.	มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า สาระ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ปรากฏอยู่ในสาระที่ 1 ที่มีตัวชี้วัดว่า ระบุใจความสำคัญ การระบุเหตุผลและข้อเท็จจริง ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมาย การตีความคำยาก การวิเคราะห์คุณค่าจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต วิเคราะห์ประเมินความถูกต้อง วิเคราะห์สมเหตุสมผลเพื่อแสดงความคิดเห็น ตีความและประเมินค่า และการวิจัยในครั้งนี้นำผู้วิจัยได้นำเนื้อหาข่าว นิทาน บทความ บทเพลงพื้นบ้าน เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง มาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

2.1.8 คุณภาพผู้เรียน

คุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ควรจะสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้เป็นอย่างดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 41)

2.1.8.1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจาก สิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความ เป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

2.1.8.2 เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตาม ระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชิวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ

2.1.8.3 พูดยุติแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน พูดยุติรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่าง เป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผล นำเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

2.1.8.4 เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้าง ของประโยคซ้อน ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่ง บทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

2.1.8.5 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญวิถีชีวิต ไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตรจริง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปสรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ท 1.1 การอ่าน ตัวชี้วัด คุณภาพของผู้เรียน นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการคิด วิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้

2.2 การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

2.2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

Stake (1988, อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2553, น. 54) ได้ให้ความหมายของการศึกษาแบบกรณีศึกษา ไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับกรณีที่เราต้องการศึกษาและแสดงถึงผลของการเรียนรู้ในกรณีนั้น (Product Of Learning) และได้ให้ความหมายของคำ ว่า “Case” ว่า หมายถึง สิ่งที่เราต้องการศึกษาโดยจะต้องได้รับการศึกษาอย่างใกล้ชิดใน Case นั้นเป็นระบบ ที่ซับซ้อน (Complexity) มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Dynamic) และภายในระบบนั้นจะประกอบไปด้วยคุณลักษณะเฉพาะตัว (Characteristic) ภาพรวม (Totality) และขอบเขต (Boundaries)

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 108) กล่าวว่า กรณีศึกษา (Case Study) ที่ใช้ในการเรียนการสอน หมายถึง กรณีที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงได้ถูกนำมาจำลองขึ้นใหม่ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอภิปราย การวิเคราะห์ปัญหา ตลอดจนการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของกรณีศึกษาตัวอย่างที่ได้นำมาให้ผู้เรียนศึกษา

Ertmer and Rusesel (1995, p. 24), Brett (2004, p. 4), และ Harman (2014, p. 1 อ้างถึงใน วิภู มุลวงศ์, 2559, น. 36) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษาในทำนองเดียวกันว่า เป็นการศึกษาค้นคว้าคล้ายกับ Pbl แต่ใช้กรณีศึกษาเป็นปัญหาในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง อันได้แก่ เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ และนักเรียนต้องหาหลักฐาน เอกสารมาสนับสนุน โดยเน้นความร่วมมือแบบทีมมากกว่า และยังเน้นการสืบค้นความรู้ที่มากกว่า นอกจากนี้ Sutyk (1998, p. 53) ได้เพิ่มเติมอีกว่า ผู้เรียนต้องเรียนรู้วิธีการต่อยอดความรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งอาศัยความสามารถในการเรียนรู้อย่างอิสระและเปิดกว้างผ่านเหตุการณ์และข้อมูลที่พวกเขาสนใจเป็นพิเศษ

วัฒนาพร ระวังบุทช์ (2542, p. 33) กล่าวว่ากรณีศึกษา เป็นวิธีการสอนซึ่งใช้กรณี หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ๆ มาดัดแปลง และใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนให้ศึกษาวิเคราะห์ และอภิปรายกันเพื่อสร้างความเข้าใจ และฝึกฝนหาทางแก้ปัญหาที่นั้น ๆ วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดและพิจารณาของมูลที่ตนได้รับอย่างถี่ถ้วน การอภิปรายจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมทั้งการนำเอากรณีต่าง ๆ ซึ่งคล้ายคลึงกับชีวิตจริงมาใช้จะช่วยให้การเรียนการสอนมีลักษณะใกล้เคียงกับความจริงซึ่งมีส่วนช่วยให้การเรียนการสอนมีความหมายสำหรับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545, p. 6) กล่าวว่า กรณีศึกษา หมายถึง การศึกษาแบบเจาะลึกในปัญหาเฉพาะเรื่องซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียน เรียนรู้ที่จะเข้าใจ ถึงปัญหาใดปัญหาหนึ่งอย่างถ่องแท้โดยเน้นการศึกษาถึงที่มาหรือสาเหตุและผลกระทบที่แท้จริงของปัญหา

อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสม และลงมือปฏิบัติได้จริงในการแก้ปัญหา การเรียนรู้โดยวิธีกรณีศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ถึง สาเหตุที่แท้จริง ของปัญหา ซึ่งเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญในการได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ในการ แก้ปัญหา และสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาชีวิตได้จริง

ภัทรา ยางเตี้ยว (2553, น. 27) กรณีศึกษา คือ เรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงใน สถานการณ์ หลากหลายรูปแบบ ที่ได้มีการรวบรวมมานำเสนอในรูปแบบของสื่อประเภทต่าง ๆ ที่มีทั้ง ภาพและเสียง เพื่อให้เกิดความสมจริงที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่เป็นสถานการณ์ที่สมมติขึ้นจาก สถานการณ์จริง หรือ สถานการณ์ที่จำลองจากเรื่องจริง ให้ทราบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องโดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีประเด็นคำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิเคราะห์และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา หมายถึง การที่ผู้สอนให้ ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องที่เกิดขึ้นจากความเป็นจริงหรือสถานการณ์จำลอง ที่ผู้สอนได้กำหนดให้ตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยผู้สอนกำหนดประเด็นคำถามให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดนำเหตุผล เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ และคำตอบที่ได้มาอภิปรายร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ มุ่งให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาคิดวิเคราะห์ ได้มุมมองที่กว้างขึ้น ซึ่งในการ วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเนื้อหาจากข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง มา การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา

2.2.2 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีฐานแนวคิดสอดคล้องกับทฤษฎี การเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ Bandura (1977) พัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget (1971) และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg (1976) ทั้งนี้เนื่องจาก กรณีศึกษาที่จะ เตรียมมาเพื่อนำเสนอ ถือเป็นตัวแทนซึ่งใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตจริงให้ผู้เรียนได้ศึกษา สังเกต และเกิดการเก็บจำ นอกจากนี้ การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาจะเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ คาดการณ์สาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวอย่างที่นำมาเสนอด้วยตนเอง รวมทั้ง กระบวนการในการอภิปรายมาประกอบ ซึ่งกระบวนการดังกล่าว เป็นการจัดให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ กับกลุ่มเพื่อนและผู้สอน ได้เรียนรู้เหตุผลของผู้อื่น เมื่อผู้เรียนได้รับเหตุผลใด ๆ ที่เหนือกว่าที่ตนใช้ ผู้เรียนจะเกิดการเปรียบเทียบกับเหตุผลเดิมของตน ทำให้เกิดความขัดแย้งในโครงสร้างความคิด ซึ่ง หากมีการชี้แนะอย่างเหมาะสม จะเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังศึกษา ได้ดี หรือได้คำตอบอย่างมีเหตุผล และสอดคล้องกับความเป็นจริง และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ พบว่า นักวิชาการ (จินตนา ยูนิพันธุ์, 2537; เสริมศรีไชยศรี, 2539; วัชรรา เล่าเรียนดี, 2552 และ Santos, 1994) ได้บัญญัติคำว่ากรณีศึกษา ไว้ในภาษาไทยว่า กรณี กรณีศึกษา กรณีตัวอย่าง และการศึกษาเป็นรายกรณี ซึ่งมาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Case Method, Case Study และ Case-Based Learning นอกจากนี้ นักวิชาการยังได้อธิบายความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้นดังนี้ Case คือ กรณีศึกษาที่ใช้เพื่อการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นเรื่องสั้นที่เขียนขึ้น เพื่อบรรยายสภาพการณ์ขอเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์คับขันที่สมควรได้รับการแก้ไขหรือประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจภายในช่วงเวลาที่กำหนด และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจ ส่วน Case Study คือ กรณีศึกษาที่สะท้อนถึงเรื่องราว ปัจจัยแห่งผลสำเร็จอุปสรรค หรือเรื่องราวเหตุการณ์ที่ผ่านการวิเคราะห์หามาอย่างรอบด้านและสรุปมาเป็นเรื่องราวให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้จะใช้คำว่ากรณีศึกษา (Case Study) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case-Based Learning) ตลอดการวิจัย ถ้าใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีมาตั้งแต่ คริสตศักราช 1869-1870 โดยคริสโตเฟอร์ แลงค์เดล จากการศึกษาแนวคิดของ Christopher Langdell : The Case Of An 'Abominatin' In The Teaching Partice พบว่าวิธีการของแลงค์เดล ได้นำมาใช้ในวิชากฎหมายซึ่งวิธีการนี้ได้นำมาใช้ในการตัดสินใจ ความ โดยนำคดีความที่ตัดสินแล้วมายกเป็นกรณีเพื่อให้นักศึกษาได้เกิดการฝึกหัดการตัดสินใจที่เป็นธรรมโดยเรียกชุดหรือวิธีนี้ว่า ชุดการศึกษาเพื่อปฏิรูปคุณธรรม วิธีกรณียของ Langdell นำมาซึ่งการค้นคว้าที่ไม่ใช่การอ่านจากตำราแต่เป็นการฝึกฝน การคิดวิเคราะห์จากกรณีที่เกิดขึ้นจริง Shuman (1992) กล่าวว่า กรณีศึกษาเป็นเรื่องราว เรื่องเล่า หรือชุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดในสถานที่ที่เฉพาะเจาะจง นอกจากนี้แล้วกรณีศึกษาเป็นได้ทั้งลักษณะของเอกสารที่บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือในลักษณะของเรื่องที่แต่งขึ้น กรณีศึกษา คือ “เรื่องราวที่มีข้อความบรรยาย” หรือ “เรื่องราวที่ใช้สำหรับศึกษา” Herried (1997) กล่าวว่า ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ กรณีศึกษาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ รวมถึงการเรียนรู้จากครู (ดนูชา สลึงค์, 2555, น. 59) ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยเป็นการเรียนที่นำเสนอตัวอย่างให้นักเรียนวิเคราะห์ แก้ปัญหาด้วยเหตุผลและสามัญสำนึก รวมทั้งนักเรียนออกมาอภิปรายในชั้นเรียน เนื้อหาของกรณีศึกษาจะต้องไม่ใช่ข่าว หรือเรื่องสั้นที่มาจากหนังสือพิมพ์นิตยสาร หรือวารสารต่าง ๆ และไม่มีเนื้อหาเป็นการโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์บริษัท หรือธุรกิจใด ๆ ลักษณะสำคัญของกรณีศึกษาเพื่อการเรียนการสอน คือ การมีประเด็นครบถ้วนเพื่อการพิจารณาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่ผู้สอนกำหนด และมีขนาดความยาวของเรื่องที่เหมาะสม (Case Writing Method, 2013) นอกจากนี้ มกราพันธุ์ จุฑะรสก (2551, น.73) กล่าวว่า การสอนโดยใช้กรณีศึกษามีได้มุ่งเฉพาะคำตอบใดคำตอบหนึ่ง แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็น

คำตอบและเหตุผลที่หลากหลายอันจะนำมาซึ่งการตัดสินใจที่รอบคอบยิ่งขึ้น เพื่อเป้าหมายสุดท้าย คือ การคิดเป็นและคิดดี

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับกรณีศึกษาได้นำมาใช้ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1869 โดย คริสโตเฟอร์ แลงค์เดล ตัวอย่างกรณีเหตุการณ์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ส่วนมากสอนโดยใช้กรณีศึกษานิยมใช้กับนักเรียนระดับตั้งแต่มัธยมจนถึงระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากช่วงวัยนี้สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีเหตุผลมากกว่าระดับชั้นประถมศึกษา ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้กรณีศึกษาจึงได้ศึกษาแนวคิดและความหมายของกรณีศึกษาเพื่อนำมาปรับใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ การสอนโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจโดยให้นักเรียนได้นำเสนอแนวทางอย่างหลากหลายและเพื่อการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้จริงในอนาคต

2.2.3 วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา

จินตนา ยูนิพันธ์ (2536, น. 55) และทศนา เขมณี (2555, น. 362) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ในทำนองเดียวกัน เป็นวิธีการสอนที่มี วัตถุประสงค์เสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ การสืบค้นความรู้ด้วยตนเอง และการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงให้ได้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น ส่วน เสริมศรี ไชยศรี (2539, น. 106 -107) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษามี วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา และเกิดความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ขึ้น ครูผู้สอนจะ นำกรณีมาใช้ในเชิงอุปนัย (Inductive) หรือ นิรนัย (Deductive) ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของครูเอง ถ้าใช้ในเชิงอุปนัยก็จะเป็นทำนองว่าครูยกกรณีให้ผู้เรียนวิเคราะห์ เพื่อสรุปปัญหา แนวคิด และแนวทางแก้ปัญหาเอง แต่ถ้าในเชิงนิรนัยก็จะหมายถึง ครูอธิบายหลักการ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วยกกรณีขึ้นมาประกอบเป็นตัวอย่างชัดเจนขึ้น

จากแนวคิดของนักการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสถานการณ์ปัญหาจริง ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ ความรู้สึก เจตคติซึ่งกันและกันกับเพื่อนร่วมงาน

2.2.4 ขั้นตอนวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

นักวิชาการและนักการศึกษาได้อธิบาย ขั้นตอนการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาไว้หลาย ท่านและแตกต่างกัน เช่น Barkley, Cross and Major (2005) แบ่งขั้นตอนการเรียนด้วยกรณีศึกษา เป็น 6 ขั้นตอน ทศนา เขมณี (2552, น. 73) สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2550, น. 47) สุนิตา เทพศิริพัฒนากุล (2553, น. 79) ปรียา สมพีช (2556, น. 83) จากการศึกษาสรุปได้ว่าการเรียน ด้วยกรณี ศึกษา แบ่งเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดปัญหาและทำความเข้าใจ ให้ผู้เรียนได้อ่าน

ทำความเข้าใจกับเนื้อหาใน กรณีศึกษาจับประเด็นสำคัญให้ได้และเข้าใจความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ 2) ชั้นวินิจฉัยและวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหา ผู้เรียนสามารถระบุปัญหาต่าง ๆ ที่ได้จากกรณีศึกษา พิจารณาสาเหตุหรือความสัมพันธ์ของ ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 3) ชั้นเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสามารถ เสนอแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย พิจารณาทางเลือกอย่างรอบคอบ และจัดลำดับ ความสำคัญของวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ 4) ชั้นตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงผลดีผลเสียและผลกระทบของ แนวทางในการแก้ปัญหา ประเมินและตัดสินใจเลือก แนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด 5) ชั้นสรุปและนำเสนอผู้เรียนสามารถหา ข้อสรุปจากกรณีศึกษาและนำเสนอผลที่ได้จากกรณี ศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 6) ชั้นประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียน ร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การตรวจผลงาน การทำ แบบทดสอบ เป็นต้น

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ และคณะ (2545, น. 60) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ดังนี้

1. ชั้นเตรียม ควรมีการแนะนำวิธีการศึกษากรณีศึกษาให้ชัดเจนถึงจุดมุ่งหมายหรือปัญหาที่ผู้เรียนจะต้องพิจารณา การตอบคำถามหลังการอ่าน และแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม กลุ่มละ 5-7 คน
2. ชั้นเสนอกรณีศึกษา ผู้สอนอาจมีการใช้สื่อประกอบ เช่น เอกสาร หรือรูปภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทบทวนในชั้นวิเคราะห์
3. ชั้นวิเคราะห์ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย ระดมพลังสมอง รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรณีศึกษา เพื่อตัดสินใจหาแนวทางแก้ปัญหาและข้อสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกกลุ่ม อาจมีตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายต่อชั้นเรียน หรือเป็นอภิปรายทั้งชั้นเรียนก็ได้
4. ชั้นสรุป ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนร่วมกับผู้สอนอภิปรายหาข้อสรุปเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหา แนะนำแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา ซึ่งควรสอดคล้องกับหลักการทางวิทยาศาสตร์
5. ชั้นประเมิน สามารถประเมินได้จากการตอบปัญหา การสังเกตการร่วมสนทนา การรายงาน การตอบคำถาม และการทำงานกลุ่มของผู้เรียน

Leo (2006, อ้างถึงใน ปรียา สมพีช, 2556, น. 35) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชั้นแนะนำกรณีศึกษา (Introduction The Case) เป็นการนำเสนอปัญหาให้กับผู้เรียน แนะนำปัจจัยหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องโดยสามารถเลือกปัญหาได้จากแหล่งที่มาที่หลากหลาย

2. ขั้นตอนการจัดกลุ่มและวินิจฉัยปัญหา (Form Groups And Initi Discussions) เป็นการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ 3 - 5 คน สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกันโดยการอภิปรายหรือระบุดังกล่าวต่าง ๆ หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้สอนจะต้องมีความรู้ในประเด็นปัญหาคำถามหรือปัญหานั้น ๆ ร่วมกัน

3. ขั้นระบุความเป็นไปได้ (Guide The Learning Activities) โดยผู้เรียนอาจมีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ กัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เช่น นักเรียนบางคนอ่านงานวิจัย ในขณะที่อีกคนหนึ่งศึกษาข้อมูลจากสื่ออื่น ๆ ผู้สอนต้องเตรียมการให้ข้อมูลป้อนกลับในคำตอบของผู้เรียน

4. ขั้นนำเสนอ อภิปรายร่วมกันและให้ผลป้อนกลับ (Organize Presentation, Mobilize Discussion And Provide Timely Feedback) เป็นขั้นที่จัดการการนำเสนอสิ่งที่ค้นพบและมีการถามคำถามจากเพื่อนร่วมชั้นและผู้สอน เพื่อเป็นผลสะท้อนกลับ

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2542, น. 50) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดทักษะ 9 ประการ ได้แก่ ทักษะด้านความรู้ ทักษะด้านการวิเคราะห์ ทักษะด้านการนำไปประยุกต์ใช้ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านสังคม ทักษะด้านการวิเคราะห์ตนเองและทักษะด้านทัศนคติ

1. ทำความเข้าใจในเนื้อหาของกรณีศึกษา ได้แก่ 1) อ่านแล้วทำความเข้าใจกับเนื้อหาในกรณีศึกษา 2) เก็บสาระสำคัญหรือจับประเด็นหลัก ๆ ให้ได้ 3) เขียนความสัมพันธ์หรือแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ของประเด็นต่าง ๆ ในเชิงบรรยายสั้น ๆ 4) ประเมินความสัมพันธ์และประเด็นต่าง ๆ 5) ข้อมูล สถิติและสารสนเทศในกรณีศึกษาไม่จำเป็นต้องครบถ้วนถูกต้องหรือตรงประเด็นก็ได้จึงต้องคาดเดาอย่างมีเหตุผลหรือสร้างขึ้นเองจากข้อมูลที่มีในกรณีศึกษา

2. การวินิจฉัยปัญหา ได้แก่ 1) ปัญหาคือความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่คิดว่าควรเป็นหรือต้องการให้เป็น 2) ระบุดังกล่าวต่าง ๆ ที่ได้จากกรณีศึกษา 3) ข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 4) จัดลำดับความสำคัญของปัญหาต่าง ๆ

3. การสร้างทางเลือกหรือวิธีแก้ปัญหา มีดังนี้ 1) เรียนรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธีล่วงหน้า 2) สร้างทางเลือกหรือหลาย ๆ วิธีการสำหรับการแก้ปัญหา 3) จัดลำดับความสำคัญของวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น 4) พิจารณาถึงทางเลือกซึ่งเป็นกลยุทธ์หลัก ๆ ก่อน 5) พิจารณาทางเลือกเป็นเชิงปฏิบัติการสำหรับทางเลือกที่เป็นกลยุทธ์ 6) พิจารณาทบทวนอย่างรอบคอบโดยอาศัยขั้นตอนต่อไปนี้ (ขั้นที่ 4, 5 และ 6)

4. การพยากรณ์ผลลัพธ์ มีดังนี้ 1) พิจารณาแต่ละทางเลือก (วิธีการแก้ปัญหา) โดยพยากรณ์ถึงผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นสำหรับแต่ละทางเลือกเมื่อนำไปสู่การปฏิบัติ 2) ต้องพยายามพยากรณ์ถึงผลลัพธ์สำคัญ ๆ ของแต่ละทางเลือกให้ได้มากที่สุด 3) ต้องระบุดังกล่าวทางเลือกที่จะ

ใช้แก้ปัญหาจะไม่ทราบปัญหาลูกโซ่ต่อไป 4) ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วย

5. การประเมินทางเลือกต่าง ๆ มีดังนี้ 1) พิจารณาถึงผลดีผลเสียทางเลือกต่าง ๆ 2) เปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 3) ประเมินการตัดสินใจเลือกทางเลือกหรือวิธีการแก้ปัญหาที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

6. การสรุปผลการวิเคราะห์ มีดังนี้ 1) สรุปผลการวิเคราะห์เชื่อมโยงเข้ากับปัญหาของกรณีศึกษาโดยพิจารณาทบทวนขั้นตอนที่ 4 5 และ 6 อย่างรอบคอบ 2) เพิ่มเติมหรือตัดทอนผลสรุปได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์

7. การสื่อสารและการรายงานผล เตรียมตัวเพื่อรายงานผลการวิเคราะห์และการสื่อสารทำความเข้าใจให้แก่ผู้ฟัง อาจารย์ผู้กำกับการใช้กรณีเพื่อการศึกษา นั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งรูปแบบรายงานหน้าชั้นเรียนและพิมพ์เป็นเล่ม

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 108 - 109) ได้อธิบายถึงขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ดังนี้

1. ชำนาญ
2. ขั้นตอนกิจกรรมหรือวิเคราะห์กรณีศึกษา
 - 2.1 ศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลให้ชัดเจน
 - 2.2 พิจารณาวัตถุประสงค์ของเรื่องที่จะศึกษา
 - 2.3 จัดลำดับและวิเคราะห์ข้อเท็จจริง
 - 2.4 ประมวลวิธีการแก้ปัญหา โดยอาศัยหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ
 - 2.5 พิจารณาองค์ประกอบและเงื่อนไขต่าง ๆ ในการวิเคราะห์และตัดสินใจ
 - 2.6 เลือกและตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด
 - 2.7 ประเมินผลความเป็นไปได้ ถ้าไม่ดีควรปรับปรุงใหม่
3. ขั้นตอนอภิปราย สำหรับวิธีอภิปรายผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้
 - 3.1 เปิดอภิปรายทั่วไป
 - 3.2 เลือกอาสาสมัคร 1 คน ให้เสนอผลการวิเคราะห์และเปิดโอกาสให้ผู้อื่น
 - 3.3 ขณะอภิปรายขณะ ผู้สอนจะยกประเด็นที่มีประโยชน์โดยไม่เพิ่มความเห็น
 - 3.4 หลังการอภิปราย ผู้สอนสรุปผลการตัดสินใจเป็นขั้นสุดท้ายที่ผู้เรียนเสนอ
4. ขั้นสรุป

อภิปราย

ของตน

Brett (2004, p. 4) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาไว้ ดังนี้

1. กำหนดปัญหา สร้างกลุ่มขนาดเล็ก ในขั้นนี้กลุ่มมีการกำหนดปัญหาและตั้งสมมติฐาน
2. วิเคราะห์ปัญหา สมาชิกในกลุ่มพรรณนาหรือบรรยายปัญหาในภาพรวม ซึ่งจะนำไปสู่การค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม แนะนำมาอภิปรายร่วมกัน
3. เลือกยุทธวิธีแก้ปัญหา ร่วมกันระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเลือกยุทธวิธีที่เหมาะสมกับปัญหา
4. ค้นคว้าข้อมูล โดยค้นคว้าจากเอกสารหรือข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง
5. การค้นพบผลลัพธ์ สมาชิกในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติทดลอง นำไปสู่การค้นพบใหม่
6. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตรวจสอบสมมติฐานจากคำตอบที่ค้นพบและในขั้นนี้มีการนำเสนอให้เพื่อนในกลุ่มอื่นได้รับรู้ด้วย
7. นำผลลัพธ์ไปใช้ นำผลลัพธ์ที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกกลุ่มมาใช้

Lau Woon Ming. (2550, อ้างถึงใน ดร.ณภพ เพียรจัด, 2551) ได้แบ่งลำดับขั้นตอนการเรียนรู้กรณีศึกษา ทั้งหมด 5 ขั้น ดังต่อไปนี้

1. ขั้นแนะนำกรณีศึกษา (Introduce The Case) เป็นการนำเสนอปัญหาแก่นักเรียนแนะนำถึงปัจจัยหรือส่วนประกอบต่าง ๆ ของเรื่องโดยสามารถเลือกปัญหาได้จากที่ต่าง ๆ
2. ขั้นการจัดกลุ่มและวินิจฉัยปัญหา (Form Groups And Initiate Discussions) เป็นการการจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ (4-6 คน) สมาชิกในกลุ่มต้องทำงานร่วมกันโดยการโต้แย้งระบุดังปัจจัยต่าง ๆ หรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตัวครูผู้สอนจะต้องทราบหรือมีความรู้ในประเด็นคำถามหรือปัญหาเพื่อชี้แนวทางให้กับนักเรียน
3. ขั้นระบุความเป็นไปได้ โดยให้ข้อจำกัดด้านเวลาและแหล่งค้นคว้าข้อมูลแก่นักเรียน นักเรียนต้องระบุดังปัจจัยความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ก่อน วิเคราะห์และระบุสิ่งที่สำคัญในประเด็นปัญหานั้น ๆ ร่วมกัน
4. ขั้นแนะนำกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนักเรียนอาจมีการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ กัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เช่น นักเรียนบางคนอ่านงานวิจัยในขณะที่คนอื่นศึกษาข้อมูลจากสื่ออื่น สุดท้ายครูผู้สอนต้องเตรียมการให้ผลป้อนกลับในคำตอบของนักเรียนในแต่ละคน ก่อนการจัดการเรียนการสอนต้องมีการเตรียมความพร้อมด้วยการเรียนด้วยกรณีศึกษา
5. ขั้นการนำเสนออภิปรายร่วมกันและให้ผลป้อนกลับ เป็นขั้นที่จัดการนำเสนอสิ่งที่กลุ่มได้ค้นพบและมีการถามคำถามจากผู้ร่วมชั้นเรียนและครูผู้สอนเพื่อเป็นผลป้อนกลับ

นคร พันธุ์ณรงค์ (2549, น. 24) กล่าวถึงวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาขั้นตอนและองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ขั้นการเลือกเรื่องที่จะศึกษา เป็นขั้นที่ครูผู้สอนอาจจัดกิจกรรมหรือสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนเกิดความสนใจในสภาพปัญหาหรือสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบรอบ ๆ ตัวเพื่อกำหนดเรื่องที่จะศึกษาซึ่งจะต้องเป็นเรื่องที่จะนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความสนใจเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ เกิดความก้าวหน้าหรือเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวนักเรียน

2. ขั้นการสร้างประสบการณ์เดิม เป็นขั้นการเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนค่าประสบการณ์ศึกษา ซึ่งอาจใช้วิธีการสนทนาตอบคำถาม เล่าเรื่องเกี่ยวกับปัญหาหรือสาเหตุของกรณีศึกษานั้น

3. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นขั้นการนำความรู้เดิมที่เกี่ยวกับกรณีศึกษามาวิเคราะห์ตั้งประเด็นคำถาม เพื่อค้นหาความรู้หรือแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา

4. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสำรวจ ฯลฯ เพื่อให้ได้คำตอบของประเด็นปัญหา หรือแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

5. ขั้นการวิเคราะห์ สรุป และรายงานผล เป็นขั้นการนำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์อภิปราย ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของนักเรียน

6. ขั้นการนำไปใช้ เป็นขั้นการนำผลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นความรู้ใหม่หรือข้อกำหนดการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของนักเรียน

เกษศิริ การระเกษ (2553, p. 67) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา (Case) ว่าขั้นตอนในการศึกษาเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดทักษะ 9 ประการ (ทักษะด้านความรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการนำไปประยุกต์ใช้ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการตัดสินใจ ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร ทักษะด้านสังคม ทักษะด้านวิเคราะห์ตนเอง ทักษะด้านทัศนคติ) ได้แก่

1. ทำความเข้าใจในเนื้อหาของกรณีศึกษา (Understanding The Case Situation) ได้แก่ อ่านแล้วทำความเข้าใจกับเนื้อหาในกรณีศึกษา เก็บสาระสำคัญและจับประเด็นหลัก ๆ ให้ได้ เขียนสัมพันธ์และแบบจำลองแสดงความสัมพันธ์ประเด็นต่าง ๆ ในเชิงบรรยายสั้น ๆ ประเมินความสัมพันธ์และประเด็นต่าง ๆ และข้อมูลสถิติ หรือสารสนเทศในกรณีศึกษาไม่จำเป็นต้องครบถ้วนถูกต้องหรือตรงประเด็นก็ได้ จึงต้องคาดเดาอย่างมีเหตุผลหรือสร้างขึ้นเองจากข้อมูลที่มีในกรณีศึกษา

2. การวินิจฉัยปัญหา (Diagnosing Problems) ดังนี้ 1) ปัญหา คือ “ความแตกต่าง” ระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างกับสิ่งที่คิดว่าควรจะเป็นหรือต้องการให้เป็น 2) ระบุปัญหาต่าง ๆ จากกรณีศึกษาให้ได้ 3) ระบุข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 4) พิจารณาความสัมพันธ์ของปัญหาต่าง ๆ 5) ลำดับความสำคัญของปัญหาต่าง ๆ

3. การสร้างทางเลือกหรือวิธีแก้ปัญหา (Generating Alternative Solutions) มีดังนี้ 1) เรียนรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธีล่วงหน้า 2) สร้างหลาย ๆ ทางเลือก หรือหลาย ๆ วิธีสำหรับการแก้ปัญหา 3) จัดลำดับความสำคัญของวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น 4) พิจารณาถึงทางเลือกที่เป็นกลยุทธ์หลัก ๆ ก่อน 5) พิจารณาทางเลือกที่เป็นเชิงปฏิบัติการสำหรับทางเลือกที่เป็นกลยุทธ์ 6) พิจารณาบทวนอย่างรอบคอบโดยอาศัยขั้นตอนต่อไป (ขั้นตอนที่ 4, 5 และ 6)

4. การพยากรณ์ผลลัพธ์ (Predicting Outcomes) มีดังนี้ 1) พิจารณาแต่ละทางเลือก (วิธีการแก้ปัญหา) โดยพยากรณ์ถึงผลลัพธ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นสำหรับแต่ละทางเลือกเมื่อนำไปสู่การปฏิบัติ 2) ต้องพยากรณ์ถึงผลลัพธ์สำคัญ ๆ ของแต่ละทางเลือกให้ได้มากที่สุด 3) ต้องระวางว่าทางเลือกที่จะใช้แก้ปัญหาจะไม่สร้างปัญหาลูกโซ่ต่อไป 4) ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย

5. การประเมินทางเลือกต่าง ๆ (Evaluating Alternatives) พิจารณาถึงผลดีผลเสียของทางเลือกต่าง ๆ ดังนี้ 1) เปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ 2) ประเมินและตัดสินใจทางเลือกหรือวิธีการแก้ปัญหาที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

6. การสรุปผลการวิเคราะห์ (Rounding Out The Analysis) มีดังนี้ 1) สรุปผลการวิเคราะห์เชื่อมโยงเข้ากับปัญหาของกรณีศึกษา โดยพิจารณาบทวนขั้นตอนที่ 4, 5 และ 6 อย่างรอบคอบ 2) เพิ่มเติมหรือตัดทอนผลสรุปได้ตามความเหมาะสมของสถานการณ์

7. การสื่อสารและรายงานผล (Communicating The Results) ขั้นนี้คือ เตรียมตัวเพื่อรายงานผลการวิเคราะห์และการสื่อสารทำความเข้าใจแก่ผู้ฟังและอาจารย์ผู้กำกับการใช้กรณีเพื่อการศึกษา นั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งรูปแบบรายงานหน้าชั้นเรียนและพิมพ์เป็นเล่ม

เกษศิริ การะเกษ (2553, น. 66) ได้กล่าวถึงวิธีการนำกรณีศึกษา (Case) ไปใช้ในการสอน ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับกรณีศึกษาก่อนการบรรยาย และตอบคำถามจากกรณีศึกษา ภายหลังจากสิ้นสุดการบรรยาย และคำตอบจากกรณีศึกษา จะนำมาใช้ในการอภิปรายกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมความพร้อมในการค้นคว้า การอ่านหนังสือ ตำรา ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและแนวคิดจากกรณีศึกษาที่ศึกษา

2. ผู้เรียนวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ซับซ้อนจากการทำงานเป็นกลุ่มย่อยให้มีอิสระในการค้นหาคำตอบจากแหล่งค้นคว้าอื่น

3. ผู้เรียนส่งคำตอบจากคำถามในกรณีศึกษา ก่อนวันอภิปรายกลุ่ม

4. จากคำตอบในแต่ละคำถามของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม จะถูกนำเสนอในกลุ่มใหญ่ในห้องเรียน และมีการอภิปรายในแต่ละข้อคำถาม โดยครูผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ และจุดประเด็นความสำคัญของคำตอบ และสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน

5. ส่งคำตอบและคะแนนกลับไปยังผู้เรียน และคำตอบทั้งหมดจะเฉลี่ยให้ทุกคน

ทราบผล

บุรชัย ศิริมหาสาคร (2547, น. 50) ได้อธิบายขั้นตอนในการใช้กรณีศึกษา ดังนี้

1. ผู้สอนทบทวนความรู้หรือประสบการณ์เดิมให้แก่ผู้เรียนก่อน เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ วิจัย หรืออภิปรายกลุ่ม
2. แบ่งกลุ่มผู้เรียน โดยในการแบ่งกลุ่มไม่ควรให้สมาชิกมีมากกว่ากลุ่มละ 10 คน เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างทั่วถึง
3. ผู้สอนแนะนำวิธีการประชุมกลุ่มให้ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการระดมความคิด โดยมีการกำหนดประเด็นปัญหาที่ชัดเจน และมีการคิดตัดสินใจร่วมกัน
4. ผู้สอนแจกใบงานกรณีศึกษา โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกิจกรรมใบงานและให้เวลาในการอภิปรายกลุ่มอย่างพอเพียงและเหมาะสม
5. ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการอภิปรายกลุ่มหน้าชั้นเรียน
6. ผู้สอนกับการเรียนรู้หรือแนวคิดที่ได้จากกรณีศึกษา โดยไม่เน้นการตัดสินว่าถูกหรือผิด มีการเน้นว่าแต่ละกลุ่มมีเหตุผลมากน้อยเพียงใด ซึ่งเหตุผลนี้จะเป็นตัวประเมินความคิดของผู้เรียน

มกราพันธุ์ จุฑารส (2551, น. 74) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ดังนี้

1. กรณีตัวอย่างโดยผู้สอนหรือผู้เรียน
2. ผู้เรียนศึกษากรณีศึกษา
3. ผู้เรียนอภิปรายประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบ
4. ผู้เรียนอภิปรายคำตอบ
5. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

ทิตินา แคมณี (2552, น. 82) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการสอนแบบกรณีศึกษา ดังนี้

1. ผู้สอน/ผู้เรียนนำเสนอกรณีศึกษา
2. ผู้เรียนศึกษากรณีตัวอย่าง
3. ผู้เรียนอภิปรายประเด็นคำถามเพื่อหาคำตอบ
4. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายคำตอบ
5. ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและวิธีแก้ปัญหาของผู้เรียนและสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

6. ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเทคนิคและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการนำกรณีศึกษาไปใช้ในการสอน ดังนี้

6.1 การเตรียมการก่อนการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมกรณีศึกษาให้พร้อม กรณีศึกษาที่เหมาะสมจะต้องมีสาระซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง กรณีศึกษาที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มีสถานการณ์ปัญหา ความขัดแย้ง ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ท้าทายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียนเป็นกรณีศึกษา หรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ ข่าว และเหตุการณ์รวมทั้งจากสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น เมื่อได้กรณีศึกษาที่ต้องการแล้วผู้สอนต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

6.2 การนำเสนอกรณีศึกษา ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีศึกษาหรืออาจใช้เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณีศึกษาก็ได้ แต่ครูต้องมีความชำนาญในการวิเคราะห์กรณี และตั้งประเด็นคำถามได้เร็ว วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่น การพิมพ์เป็นข้อมูลมาให้ผู้เรียนอ่าน การเล่ากรณีศึกษาให้ฟัง หรือนำเสนอโดยใช้สื่อ เช่น สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็นละครหรือบทบาทสมมุติก็ได้

6.3 การศึกษากรณีศึกษาและอภิปราย ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย และให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณีศึกษา และคิดหาคำตอบ ไม่ควรให้ผู้เรียนตอบประเด็นคำถามทันที ผู้เรียนแต่ละคนควรมีคำตอบของตนเตรียมไว้ก่อน แล้วจึงร่วมกันอภิปรายกลุ่ม และนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนกัน ผู้สอนจึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีศึกษานี้มีได้มุ่งที่ความถูกต้องหาคำตอบคำถามสำหรับการอภิปรายนี้ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น ด้วยเหตุนี้การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลหรือที่มาที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

Mellish and Brink (1990, p. 84, อ้างถึงใน วิญ มุลวงศ์, 2559, น. 37) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กรณีศึกษา ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 นักศึกษาศึกษาและทำความเข้าใจ และเตรียมความพร้อมที่จะวิเคราะห์วิจารณ์สาระสำคัญในกรณี

ขั้นที่ 2 นักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์วิจารณ์กรณีศึกษา ซึ่งเป็นการใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ในระยณะนี้ นักศึกษาอ่านต่อต้านข้อคิดเห็นใหม่ ๆ ที่ขัดแย้งกับความเชื่อของตน

ขั้นที่ 3 นักศึกษาเปรียบเทียบสิ่งที่ได้จากกรวิเคราะห์ด้วยตนเอง และจากการวิเคราะห์ของกลุ่ม

ขั้นที่ 4 นักศึกษาจะผสมผสานความรู้ใหม่และความรู้กับเข้าด้วยกัน

Easton (1992, p. 12 - 14) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาไว้
ดังนี้

1. ทำความเข้าใจสถานการณ์
2. การวินิจฉัยขอบเขตของปัญหา
3. การสร้างทางเลือกในวิธี
4. ทำนายผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น
5. ทำนายผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น
6. วิเคราะห์ผลออกมาชัดเจน
7. สื่อสารผลลัพธ์ที่ได้

ลักษณะสำคัญของการสอนโดยใช้กรณีศึกษาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นสามารถอธิบาย
บทบาทของผู้สอนและบทบาทของผู้เรียนได้ คือ ผู้สอนเป็นผู้เตรียมเหตุการณ์ กระตุ้นผู้เรียน สร้าง
บรรยากาศของการเรียนรู้ เราเป็นผู้ช่วยในการสรุปแนวคิดและวิธีการตัดสินใจ การแก้ไขของผู้เรียน
ผู้เรียนมีหน้าที่คิดวิเคราะห์ นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหา รวมทั้งสามารถตัดสินใจในการเลือก
แนวทางอย่างถูกต้อง กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนแบบกรณีศึกษา มีนักวิชาการ
หลายท่านได้ระบุไว้สามารถสรุปได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้น
ผู้เรียนให้เกิดการคิด โดยมีการใช้คำถาม การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เกิดความท้าทายสำหรับ
ผู้เรียน 2) ขั้นนำเสนอกรณีศึกษา เป็นการนำเหตุการณ์ หรือข่าว ให้ผู้เรียนได้รู้ว่าเกิดเหตุการณ์อะไร
ขึ้นบ้าง และผู้เรียนมีความคิดเห็นอย่างไร ขั้นนี้ครูจะต้องเชื่อมโยงไปสู่การวิเคราะห์เหตุการณ์ 3) ขั้น
วิเคราะห์เหตุการณ์ เป็นการฝึกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงสาเหตุ ผลกระทบ และการแก้ไขปัญหาโดยใช้
การตัดสินใจและการแก้ไขอย่างสร้างสรรค์ 4) ขั้นสรุป เป็นการให้ผู้เรียนและครูผู้สอนมาสรุปร่วมกัน
โดยขั้นนี้ครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง 5) ขั้นประเมิน ครูจะใช้คำถามที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่
นักเรียนได้ศึกษาและให้นักเรียนเลือกรูปวิธีการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ครูจะนำคำตอบที่ได้ไป
ประเมินผู้เรียนโดยใช้แบบประเมินการตัดสินใจและการแก้ปัญหาหลังจากนั้นครูจะมีการให้ผล
ย้อนกลับไปสู่นักเรียนได้รู้ว่าตนเองตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องหรือไม่ (Case Writing
Method, 2013)

กาญจนา เกียรติประวัติ (2542, น. 83) กล่าวถึงขั้นตอนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาไว้
ดังต่อไปนี้

1. ขั้นเลือกปัญหาหรือหัวข้อที่จะศึกษา ปัญหาที่กำหนดควรจะต้องเกี่ยวข้องกับการ
ตัดสินใจหรือการตีความหมาย การหาสาเหตุและวิธีแก้ปัญหานั้น
2. ขั้นเลือกกรณีศึกษา ต้องให้สอดคล้องกับหัวข้อที่ต้องการศึกษา ปกติผู้เรียน
จะต้องศึกษารายละเอียดต่าง ๆ กรณีศึกษา ดังนั้น ครูจึงต้องเตรียมเครื่องมือหรือสื่อในการศึกษา

ให้แก่ผู้เรียน การเสนอกรณีศึกษาทำได้ในรูปเอกสาร ภาพยนตร์ รูปภาพ หรือการแสดงบทบาทสมมุติ ก็นำมาใช้เป็นสื่อได้

3. ชั้นเตรียมตัวผู้ คือ การแนะนำจุดมุ่งหมาย หรือปัญหาที่ต้องพิจารณากับผู้เรียน ก่อนลงมือศึกษา ซึ่งจะช่วยร้องความสนใจและจะทำให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ชั้นเสนอกรณีศึกษา การสอนอาจทำได้โดยให้ผู้เรียนอ่านกรณีศึกษา จากเอกสารหรือชมภาพยนตร์ ชมการแสดงบทบาทสมมุติ หรือการฟังเทปบันทึกเสียง ครูอาจจะเล่า กรณีศึกษาให้ฟังแบบเล่านิทานก็ได้ ข้อสำคัญคือต้องใช้สื่อต่าง ๆ มาประกอบการเล่า เช่น ภาพ แล้ว ตัดภาพเหล่านั้นไว้เป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนกลับมาศึกษาเพิ่มเติมได้ภายหลัง เพราะมีฉะนั้นจะเกิดการลืม และทำความยุ่งยากให้การศึกษาระดับชั้นวิเคราะห์

5. ชั้นวิเคราะห์ ในขั้นนี้คุณควรจดจำคำถามต่าง ๆ ที่ได้เตรียมไว้ลงบนกระดาน เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผู้ คำถามในขั้นนี้ควรเป็นปัญหาที่สำคัญกับกรณีศึกษาโดยตรง ถ้ามี บุคคลที่เกี่ยวข้องในกรณีศึกษาโดยตรง การเอ่ยชื่อบุคคลออกมาตรง ๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกว่าได้ศึกษากรณีนั้น ๆ อย่างจริงจัง การวิเคราะห์อาจจะกระทำโดยการอภิปรายร่วมกันหรืออภิปราย กลุ่มย่อย แล้วให้ตัวแทนออกมารายงานผล ข้อสำคัญคือต้องจดบันทึกคำตอบข้อคิดของผู้เรียนลงบน กระดานอย่างเป็นระเบียบ เพื่อผู้เรียนจะได้สังเกตพิจารณาผลการวิเคราะห์ของตนอีกครั้งก่อนสรุป ข้อคิดเห็น

6. ข้อสรุปข้อคิดเห็นและหลักการ ในขั้นนี้ครูตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากกรณวิเคราะห์รายละเอียดต่าง ๆ ของกรณีศึกษาให้เป็นหลักการทั่วไป เป็นขั้นที่ครูจะได้เสนอ หลักการหรือทฤษฎี หรือข้อปฏิบัติที่สัมพันธ์กับกรณีศึกษา ซึ่งคุณได้ศึกษาค้นคว้าตระหนักเตรียมมา เป็นอย่างดีแก่ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีหลักการมีแนวปฏิบัติกว้างขวาง

ชัยวัฒน์ สุทธิรักษ์ (2554, น. 55 - 56) ได้แบ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษามี ขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน โดยการสนทนาทบทวนความรู้เดิม นำเข้าสู่เรื่องที่จะ เรียนด้วยภาพหรือคำถาม

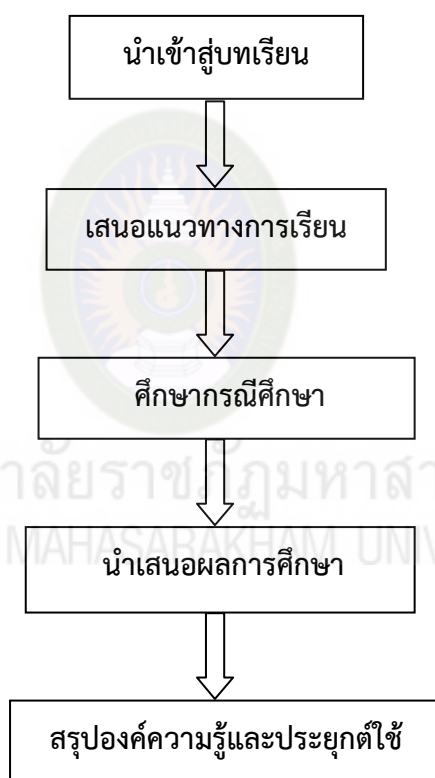
2. เสนอแนวทางการเรียน เมื่อผู้เรียนทราบเรื่องที่จะเรียน ครูควรอธิบายแนวทางการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกัน

3. ศึกษากรณี โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้แต่ละกลุ่มมีหัวหน้ากลุ่มและ เลขานุการกลุ่ม แล้วให้แต่ละกลุ่มศึกษากรณีศึกษา อภิปราย ถกเถียง เพื่อสรุปประเด็นปัญหาจาก เอกสารที่ประกอบด้วยกรณีศึกษาและประเด็นปัญหาที่กำหนด

4. นำเสนอผลการศึกษา โดยให้ตัวแทนผู้เรียนของทุกกลุ่มได้ออกมาอภิปรายผลสรุปผลการศึกษาของกลุ่มในประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มรับผิดชอบ

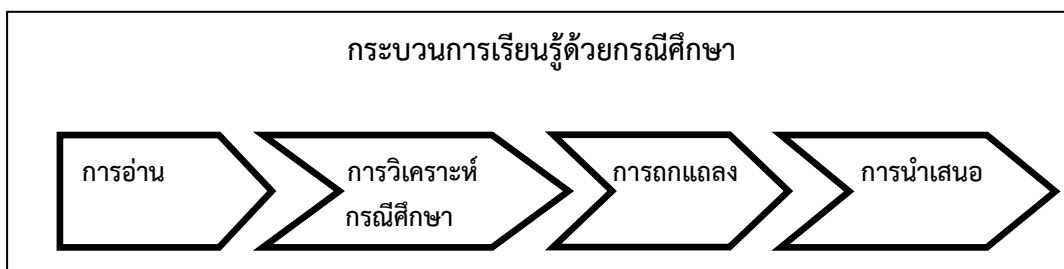
5. สรุปลองค์ความรู้และการประยุกต์ใช้ โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ที่ได้อาจให้ผู้เรียนตั้งชื่อเรื่อง และเสนอแนวทางการนำกรณีศึกษาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ชัดเจนมากขึ้น

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาของ ชัยวัฒน์ สุทธิรักษ์ (2554, น. 55 - 56) สามารถสรุปเป็นแผนผังได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา

สาคร สุขศรีวงศ์ (2554, น. 1 - 2) กล่าวว่า การเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประการ ได้แก่ การอ่านกรณีศึกษา การวิเคราะห์กรณีศึกษา การถกแถลง และการนำเสนอ ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 2.2 กระบวนการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา

เมื่อผู้เรียนได้รับมอบหมายกรณีศึกษาแล้วจะต้องเตรียมตัวเอง (Individual Preparation) ด้วยการอ่านและการวิเคราะห์กรณีศึกษา จากนั้นจะนำผลการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของตนเองไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการถกแถลง (Discussion) เพื่อนร่วมชั้นเรียน กิจกรรมสุดท้ายคือการนำเสนอซึ่งผู้เรียนต้องมีความสามารถในการนำเสนอโดยอาจเป็นการนำเสนอด้วยรายงานหรือวาจา ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การนำเสนอในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้นำเสนอต้องพึงระวังคือ การนำเสนอกรณีศึกษานี้ต้องให้ผู้เรียนได้แสดงผลการวิเคราะห์ผลการถกแถลง และนำเสนอโดยแสดงประเด็นปัญหา การสร้างและประเมินทางเลือก ตลอดจนการตัดสินใจและจัดทำแผนปฏิบัติการ ไม่ใช่การอ่านกรณีศึกษาเพื่อสรุปความแล้วนำมาเล่าใหม่ ผู้เรียนอาจหลงประเด็นจนกลายเป็นการจัดทำรายงานการสรุปกรณีศึกษาซึ่งนอกจากจะไม่ตรงกับสิ่งที่ได้รับมอบหมายแล้วยังเป็นการเสียเวลาและไม่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้และทักษะตามที่ควรจะเป็นอีกด้วย

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษามีลักษณะ คือ การนำเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้อธิบาย ขั้นตอนการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาไว้หลายท่าน และจากการศึกษาและคิดวิเคราะห์ขั้นตอนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา สามารถสรุปขั้นตอนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาได้คือ 1) ขั้นนำ/ขั้นเตรียม ซึ่งการกระตุ้นนักเรียนให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์จากเหตุการณ์ ที่ครูสมมติหรือกำหนดขึ้นมา 2) ขั้นเสนอกรณีศึกษา คือ การนำกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริงหรือสมมติให้แก่นักเรียน 3) การวิเคราะห์เหตุการณ์ คือ การ คิดวิเคราะห์เหตุการณ์ในขั้นที่ 2 การวิเคราะห์เหตุการณ์อาจจะมีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนร่วมด้วย 4) ขั้นสรุป คือ นักเรียนทำการสรุปการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ร่วมกันและนำมาเสนออภิปรายหน้าชั้นเรียน และ 5) ขั้นประเมิน คือ การประเมินความสมเหตุสมผลต่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาโดยครูจะคอยเป็นผู้สนับสนุน และให้ผลย้อนกลับไปสู่นักเรียน

จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการเรียนรู้การแบบกรณีศึกษา ผู้วิจัยเลือกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตาม แนวคิดของสுகนธ์ สีนธพานนท์ และคณะ (2545, น. 27) โดยผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเสนอกรณีศึกษา 3) ชี้นำวิเคราะห์ 4) ชี้นำสรุป 5) ชี้นำประเมิน เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.2.5 เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

ทิสนา แคมมณี (2550, น. 363) ได้อธิบายถึง เทคนิคและข้อเสนอแนะต่างๆ ในการใช้วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. การเตรียมการ ก่อนการสอน ผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมกรณีตัวอย่างให้พร้อม กรณีตัวอย่างที่เหมาะสมจะต้องมีสาระซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริง กรณีที่นำมาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มีสถานการณ์ปัญหาขัดแย้ง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียน หากไม่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาขัดแย้ง ผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ท้าทายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียนเป็นกรณีตัวอย่างหรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ ข่าว และเหตุการณ์รวมทั้งจากสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ เป็นต้น เมื่อได้กรณีที่ต้องการแล้วผู้สอนจะต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

2. การนำเสนอกรณีตัวอย่าง ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณีตัวอย่างก็ได้ (แต่ครูต้องมีความชำนาญในการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างนั้น และตั้งประเด็นคำถามได้เร็ว) วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่น การพิมพ์เป็นข้อมูลมาให้ผู้เรียนอ่าน การเล่ากรณีตัวอย่างให้ฟัง หรือนำเสนอโดยใช้สื่อ เช่น สไลด์ วิทยุทัศน์ ภาพยนตร์ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็นละครหรือบทบาทสมมติก็ได้

3. การศึกษากรณีตัวอย่างและการอภิปราย ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย และให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณีตัวอย่าง และคิดหาคำตอบ ไม่ควรให้ผู้เรียนตอนประเด็นคำถามทันที ผู้เรียนแต่ละคนควรมีคำตอบของตนเตรียมไว้ก่อน แล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่ม และนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่ม เป็นการแลกเปลี่ยนกันผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างนี้ มิได้มุ่งที่ความถูกต้องของคำตอบ คำถามสำหรับการอภิปรายนี้ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น มองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้น อันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น ด้วยเหตุนี้การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลหรือที่มาที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

สมาน เอกพิมพ์ (2460, น. 108 - 109) ได้อธิบายถึงวิธีการเสนอกรณีศึกษา ดังนี้

1. การนำการเสนอกรณีตัวอย่างโดยมีบัตรข้อความ ประเภทข่าวหนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น เรื่องเล่า รูปภาพ เรื่องราวตัดต่อ เป็นต้น

2. การเสนอกรณีศึกษา โดยการให้ดูและฟังจากสื่อการเรียนการสอน เช่น วีดิทัศน์ สไลด์ ภาพยนตร์ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า สามารถสรุปเทคนิควิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาได้คือ ก่อนการสอน ครูผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมกรณีตัวอย่างให้พร้อม ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่าง หรืออาจใช้เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณีตัวอย่าง วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี ควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณีตัวอย่าง และคิดหาคำตอบ แล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่ม และนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่ม ผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างนี้ มิได้มุ่งที่ความถูกต้องของคำตอบ แต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลาย ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้น มองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้น อันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้น ด้วยเหตุนี้การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลหรือที่มาที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

2.2.6 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

กรณีศึกษา คือ เรื่องราวหรือเหตุการณ์จริงหรือสมมุติขึ้นที่ส่วนใหญ่เขียนแบบเชิงบรรยาย เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และอภิปราย เป็นวิธีสอนที่ใช้กันมานานในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในด้านธุรกิจและด้านกฎหมาย กรณีที่นำมาศึกษามักจะเป็นพื้นฐานมาจากเหตุการณ์จริง ที่เพิ่มความรู้สึกให้เหมือนที่จริงและเร้าแรงด่วนที่ควรให้ความสนใจ กรณีศึกษาเป็นสถานการณ์จำลองที่นักเรียนเป็นผู้สังเกต ไม่ใช่เป็นผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ของเรื่อง กรณีศึกษาที่ดีมักมีรายละเอียดเพียงพอที่สามารถทำวิจัยต่อไปได้ และกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์จากแนวคิดหรือแง่มุมที่หลากหลาย ในการใช้กรณีศึกษาในการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแก้ปัญหาที่ต้องสนใจวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาของกรณีศึกษา เพื่อค้นหาปัญหาที่ซ่อนไว้ ค้นหาประเด็นที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออก หรือประเด็นความขัดแย้งที่อยู่ในแต่ละกรณีศึกษา อะไรก็ตามเนื้อหา 2 กรณีศึกษาที่ใช้ต้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของรายวิชาที่สอน เช่น ในวิชาชีววิทยา อาจเป็นเรื่องการสำรวจปัญหาด้านจริยธรรมในการทำวิจัย เรื่อง สเต็มเซลล์ (Stem Cell) เป็นต้น (พรพิมล พงศ์สุวรรณ, 2553, น. 59)

Mason, Mayer and Ezell (1982, อ้างถึงใน นิตยา โสริกุล, 2547) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายและลักษณะการใช้กรณีศึกษาไว้ดังนี้

1. จุดเน้นของการใช้กรณีศึกษาไม่ใช่ทฤษฎีหรือหลักการที่เป็นนามธรรมแต่เป็นการประยุกต์ใช้ทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ กับปัญหาทั้งหลายที่มีอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ
2. เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อหาข้อตกลงใจว่า อะไรและสิ่งใดสามารถปฏิบัติได้

ภารกิจที่สำคัญของการใช้กรณีศึกษาต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า คือ การสอนให้นักเรียน หรือผู้ศึกษาสามารถแก้ปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อน หรือปัญหาที่ไม่มีรูปแบบตายตัวได้ โดยวิธีการ แก้ปัญหาที่นักเรียนหรือผู้ศึกษาคิดขึ้นมา อาจจะไม่ได้กระทบสภาพปัญหานั้นเลย

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 108 - 109) ได้กล่าวว่า การสอนแบบกรณีศึกษา (Case Study) เป็นการสอนโดยใช้กิจกรรม (Activity Base Approach) ซึ่งมีหลักการสอนที่ให้ผู้เรียนมี โอกาสร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีชีวิตชีวา ผู้เรียนได้ แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ได้พบความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน ได้วิเคราะห์ อภิปรายในเรื่องที่เรียน เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนจาก กิจกรรมไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และช่วยให้การเรียนรู้เกิดประโยชน์ เป็นเครื่องมือในการ สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการบูรณาการ (Integration) ระหว่างความรู้ (Cognitive) กับประสบการณ์ (Real Experience) ได้ดี การใช้กรณีศึกษาเป็นวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยลงมือปฏิบัติ หรือทำกิจกรรมด้วยตนเอง เรียกว่าการสอนโดยเน้นการใช้กิจกรรม (Activity Base Approach) สมาน เอกพิมพ์ (2460, น. 108) ได้อธิบายถึงลักษณะของกรณีศึกษา ดังนี้

1. เรื่องกรณีวิฤตต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
2. เป็นกรณีตัวอย่างที่ต้องการให้คาดคะเนหรือคาดการณ์
3. เป็นสถานการณ์เรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง
4. เป็นกรณีที่ต้องให้จับประเด็นหลัก
5. เป็นกรณีที่มีมักเป็นบทบาทสมมติ
6. เป็นกรณีตัวอย่างซึ่งฝึกให้หัดตัดสินใจ

ลักษณะของกรณีตัวอย่างที่ดี ควรมีลักษณะ (สมาน เอกพิมพ์, 2460, น. 109) มีดังนี้
 1) มีสาระน่าสนใจ 2) ให้ข้อมูลที่เข้าใจชัดเจน 3) สร้างมโนภาพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 4) เป็นเรื่องที่เกิดขึ้น ได้ในชีวิตจริง 5) ช่วยให้เกิดปัญหา 6) สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา เหมาะกับวัยของผู้เรียน 7) ยังหา ข้อยุติไม่ได้ ต้องพิจารณาต่อไป 8) แต่ควรหาคำตอบได้หลากหลาย 9) เป็นเรื่องที่เปิดเผยไม่ลึกลับ 10) มีคำถามหรือประเด็นให้อภิปราย องค์ประกอบของการสอนแบบกรณีศึกษา ว่ามีองค์ประกอบที่ สำคัญ ดังนี้

1. ดำเนินการ ดังนี้ 1) เตรียมกรณีตัวอย่าง 2) อำนวยความสะดวกระหว่าง การเตรียมการสอน 3) ช่วยอธิบายเมื่อผู้เรียนมีปัญหา 4) กระตุ้นให้คิด 5) ให้มีความเป็นกันเองกับกลุ่ม 6) ควบคุมสถานการณ์เมื่อมีการขัดแย้ง 7) วิเคราะห์ อภิปรายนำผู้เรียนสู่การสรุป
2. ผู้เรียน ผู้เรียนมีบทบาท ดังนี้ 1) มีความรู้พื้นฐานมี 2) มีประสบการณ์ในการ อภิปราย 3) คิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหา 4) กล้าแสดงออก รวมทั้งแสดงความคิดเห็น 5) เปิดโอกาส ให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น 6) ยอมรับอย่างมีเหตุ 7) เมื่อไม่เข้าใจกล้าซักถาม

3. กรณีตัวอย่าง
4. มีเวลาเพียงพอ
5. มีสถานที่ที่เหมาะสม
6. ใช้การอภิปราย

สุทิน ฌ สุวรรณ. (2555, น. 92) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นวิธีสอนที่ใช้กรณีหรือเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงมาดัดแปลงเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการคิด วิธีการนำข้อมูลต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณาในการตัดสินใจเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 2) เพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 3) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างเป็นระบบ 4) เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นการวิเคราะห์ถามตอบโดยการตั้งประเด็นคำถามกรณีที่ยกมาเป็นตัวอย่างคือกิจกรรมที่รวบเอาการบรรยาย การอภิปราย การโต้เถียง และบทบาทสมมติเข้ามาไว้ในกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด ลักษณะห้องเรียน หากเป็นการศึกษากรณีเดี่ยวโดยทุกคนทำพร้อมกันก็จัดชั้นเรียนในลักษณะปกติ แต่ถ้าต้องการแบ่งกลุ่มเพื่อศึกษากรณีรายบุคคลแตกต่างกันก็ต้องจัดชั้นเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ตามจำนวนกลุ่มที่แบ่ง บทบาทผู้สอน มีดังนี้ 1) ผู้สอนเป็นผู้เตรียมกรณีตัวอย่างจากข้อมูลข่าวสาร สื่อ เรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ 2) ผู้สอนเป็นผู้นำเสนอกรณีให้ผู้เรียนได้ทราบหรืออาจจะมอบให้ผู้เรียนเป็นการสมมติขึ้นก็ได้ 3) ผู้สอนต้องตั้งคำถามยั่วยุให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์และเชื่อมโยงกรณีตัวอย่างนั้นกับเรื่องราวอื่น ๆ 4) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเรื่องราวของกรณีตัวอย่างนั้น 5) ผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปแนวคิดที่ได้จากกรณีตัวอย่าง บทบาทผู้เรียน 1) นำเสนอกรณีตัวอย่าง 2) ช่วยกันอภิปราย วิเคราะห์ 3) ช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้ 4) นำผลที่ได้ไปใช้เชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ ต่อไป สื่อการสอนเมื่อสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างจะใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น วิดีทัศน์ หนังสือพิมพ์ รูปภาพ กราฟฟิก หรือบทบาทสมมติ ฯลฯ

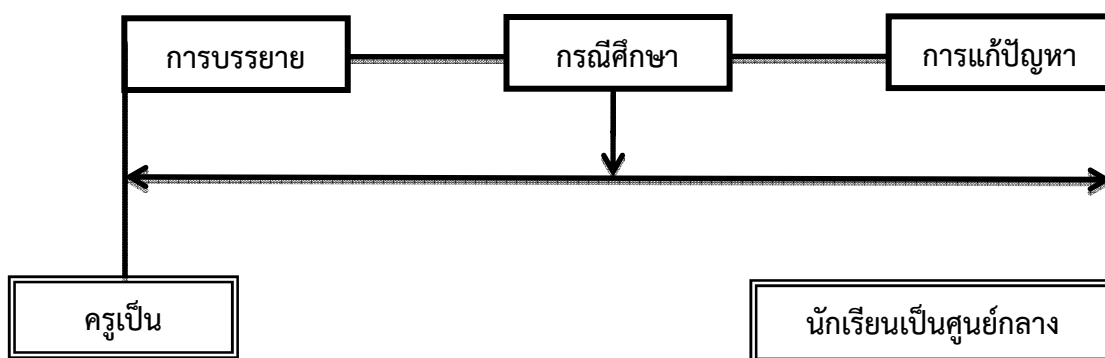
ปรียา สมพีช (2559, น. 264) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) ผู้สอน ทำหน้าที่ในการจัดทำแผน จัดการเรียนรู้อบรมเตรียมกรณีศึกษาที่สอดคล้อง กับเนื้อหา และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน 2) ผู้เรียน ควรแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยตามความเหมาะสม โดยมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน กลุ่มย่อยสามารถคิดวิเคราะห์ และพิจารณาทางเลือกได้ดีกว่าผู้เรียนเพียงลำพัง 3) กรณีศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับ ให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหาเกิดการอภิปรายและแสดง ความคิดเห็น ซึ่งมีเนื้อหาที่อยู่บนพื้นฐานความจริง และมีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของผู้เรียน มีจุดเน้นเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ปัญหา 4) บรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมใน การเรียนที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิด สามารถ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วย

ตนเอง จัดให้มีการอภิปราย ร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้มีความคิดเห็น ที่หลากหลาย และ
แนวทางการแก้ปัญหาที่มากกว่าการรับทราบกรณีศึกษาเพียงคนเดียว

พรพิมล พงศ์สุวรรณ (2553, น. 59) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการใช้กรณีศึกษา
ดังนี้

1. เพื่อทำให้นักเรียนสนใจและเอาใจใส่การเรียนโดยเฉพาะการอภิปรายแสดง
ความคิดเห็น การศึกษาค้นคว้าและการทำวิจัย
2. เพื่อกระตุ้นให้ใช้ทักษะการคิดในระดับสูง (High Order Thinking) เพราะ
วิธีการแก้ในกรณีต่าง ๆ มักจะไม่ชัดเจน คลุมเครือ
3. เป็นการกระตุ้นให้คิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อหาวิธีแก้วิธีผสมกับการที่นักเรียนได้ใช้
ทักษะอื่นที่เรียนมา ช่วยให้ได้ปฏิบัติในการใช้ความรู้ ความเข้าใจและทักษะที่เรียนมาเป็นอย่างดี
4. เพื่อเปลี่ยนบทบาทด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้จากครูไปยังนักเรียน ที่
ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน เป็นผู้เรียนที่เอาใจใส่กิจกรรมการเรียน แทนการเป็นผู้คอยรับ
ความรู้จากครูเท่านั้น
5. นักเรียนได้ฝึกทักษะการกำหนดปัญหา ศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญและไม่
สำคัญได้พัฒนาวิธีแก้ปัญหาที่ซับซ้อน
6. นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์และมีโอกาสเรียนรู้จักเพื่อนด้วยกัน

กรณีศึกษาเหมาะสำหรับใช้กับหลักสูตรแทบทุกชนิด ที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้
ความรู้ที่เรียนมากับโลกความเป็นจริงโดยเฉพาะถ้าสถานการณ์ในกรณีศึกษามีความซับซ้อนและมีวิธี
แก้ปัญหาไม่ค่อนแน่ และอาจใช้เป็นพื้นฐานในการนำไปสู่การอภิปรายหรือใช้ในการทำโครงการ
(Project) เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม นักเรียนหลายกลุ่มอาจศึกษากรณีศึกษาเรื่องเดียวกันได้ แต่
การแก้ปัญหาของแต่ละกลุ่มอาจเหมือนกัน แต่ถึงแม้ว่าครูสามารถใช้กรณีศึกษากับนักเรียนทุกระดับ
แต่ถ้าจุดมุ่งหมายของกิจกรรมคือ เพื่อพัฒนาทักษะทางสติปัญญา กรณีศึกษามักใช้ได้ดีกับนักเรียนที่
ถนัดการคิดในสิ่งที่เป็นนามธรรมและคิดแตกต่างกันได้ตามหลักของทฤษฎีทางสติปัญญาของเพียเจต์
(Piaget, Cited In Astherton, 2010. อ้างถึงใน พรพิมล พงศ์สุวรรณ, 2553) กรณีศึกษาเหมาะกับ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป คืออายุ 11 ปีขึ้นไป และใช้กรณีศึกษาเชื่อมโยงสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างมากและการเรียนรู้ที่ใช้การแก้ปัญหาเป็นพื้นฐาน ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 2.3 ความสัมพันธ์ของกรณีศึกษากับการบรรยายและการแก้ปัญหา. ปรับปรุงจาก *รูปแบบการสอนและการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการศึกษา* (หน้า 59), โดย พรพิมล พงศ์สุวรรณ, 2553, บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

การวัดและการประเมินผล

การแก้ปัญหาคือองค์ประกอบสุดท้ายของการสอนที่ใช้กรณีศึกษา แต่การประเมินผลควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และสิ่งที่ควรสังเกตและวัดผล มีดังนี้ (พรพิมล พงศ์สุวรรณ, 2553, น. 59)

1. คุณภาพของการวิจัย
2. ประเด็นการใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาในกรณีที่มีการเขียน
3. การเรียบเรียงข้อความในการอภิปรายประเด็นปัญหา
4. ความเป็นไปได้ของวิธีแก้ปัญหาที่นำเสนอ
5. กระบวนการในการทำงานเป็นกลุ่ม
6. หลักฐานของสิ่งที่พิจารณาเป็นองค์ประกอบของกรณีศึกษา
7. กรณีศึกษาอาจมีวิธีการแก้ปัญหาหลายทาง

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการสอนแบบปกติสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2

การเปรียบเทียบการสอนแบบปกติและการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

การสอนแบบปกติ	การสอนโดยใช้กรณีศึกษา
1. ครูเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้	1. จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. ครูมีหน้าที่บรรยายและนักเรียนมีหน้าที่ฟังและจด	2. หน้าที่เสนอเหตุการณ์และให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์สถานการณ์
3. การเรียนรู้เกิดจากการฟังจากสิ่งที่ครูถ่ายทอด	3. การเรียนรู้เกิดจากการฝึกวิเคราะห์สถานการณ์ด้วยตนเอง
4. นักเรียนไม่ได้เกิดกระบวนการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4. นักเรียนได้ฝึกการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง
5. พุดสรุปความรู้	5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า จัดการเรียนรู้อาศัยกรณีศึกษา ผู้สอนจะต้องเตรียมกรณีตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับความจริงมากที่สุด โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยประมาณ 4-5 คน และในการสอนจะต้องให้เวลากับผู้เรียนเพื่อศึกษากรณีตัวอย่างให้เหมาะสม ให้เวลามากพอสมควร ดังนั้นการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง จึงมีข้อดี คือ ผู้เรียนได้เกิดความคิดที่กว้างขวางมากขึ้น คิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

2.2.6 ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

ทิสนา แคมมณี (2550, น. 364) กล่าวถึง ข้อดีและข้อจำกัดของการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างไว้ ดังนี้ 1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น 2) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริงและได้ฝึกแก้ปัญหาโดยไม่ต้องเสี่ยงกับผลที่จะเกิดขึ้น ช่วยให้มีความพร้อมที่จะแก้ปัญหา เมื่อเผชิญปัญหานั้นในสถานการณ์จริง 3) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนสูง ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน 4) เป็นวิธีสอนที่ให้ผลดีมากสำหรับกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายสาขา

เกษศิริ การเกษ (2553, น. 70) ได้กล่าวถึง ข้อดีของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาไว้ดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างมากขึ้น

2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้เผชิญปัญหาจำลองหรือสมมติขึ้น จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ฝึกแก้ปัญหาช่วยให้เกิดความพร้อมที่จะแก้ปัญหาเมื่อเผชิญกับปัญหานั้น ในสถานการณ์จริง

3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการเรียนรู้แบบร่วมมือ และจะได้ผลดีถ้าหากผู้เรียนมีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

สรวงสุตา ปานสกุล (2545) ได้กล่าวถึงข้อดีของกรณีศึกษาไว้ดังนี้

1. ถึงตัว ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้คิด กระตุ้นให้มีส่วนร่วมอยู่เสมอ
2. มีความเป็นจริง ผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้านวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
3. มีความเฉพาะเจาะจงให้ได้ศึกษาข้อมูลหรือเหตุการณ์เฉพาะมากกว่าข้อมูลทั่วไป ซึ่งทำให้ผู้เรียนรู้ว่า ในแต่ละสถานการณ์ต้องอาศัยความเข้าใจและการตอบสนองเฉพาะเหตุการณ์นั้น ๆ หลักการใด ๆ ที่หวังไว้ไม่อาจนำมาใช้กับเหตุการณ์เฉพาะที่เกิดขึ้นใหม่ได้ทั้งหมด
3. ทำให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกลุ่ม มีโอกาสทำงานร่วมกัน รู้คุณค่าหรือความสำคัญของผู้อื่น
4. รู้จักให้รู้จักและรับอย่างจริงจัง โดยสมาชิกได้เรียนรู้การตัดสินใจ ปกป้องความคิดเห็นของตนเอง ขณะเดียวกันก็ต้องพยายามเข้าใจ และใช้ประโยชน์จากความคิดที่ผู้อื่นเสนอ
5. กระตุ้นให้สมาชิกตระหนักว่า แต่ละคนมองสภาพการจากมุมมองที่แตกต่างกัน ทุกคนต่างก็มีปัญหา และก็มีคำถามในการแก้ปัญหาเช่น
6. ทำให้สมาชิกตระหนักว่าปัญหาที่นำมาอภิปรายไม่ได้มีประเด็นเดียวหรือคำตอบเดียว
7. พัฒนาการตัดสินใจและความสามารถคิดอย่างมีอิสระและเป็นแบบผู้ใหญ่
8. ให้บทบาทสำคัญด้านการบริหารแก่สมาชิกในกลุ่ม สมาชิกจะได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์สถานการณ์โดยใช้ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงประกอบ รู้จักวางแผนปฏิบัติการและรู้จักตัดสินใจ
9. ทำให้สมาชิกเข้าใจถึงพฤติกรรมของมนุษย์ ตระหนักถึงสาเหตุและอุปนิสัยนั้น ๆ และเห็นความจำเป็นที่จะต้องค้นหาสาเหตุเหล่านั้น ได้เรียนรู้ว่า คนมีความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อไม่สมเหตุสมผลแต่ก็มีความสำคัญและต้องได้รับการไปต่อจากตัวเขา และจะเห็นชัดเจนว่าการกระทำของพวกเขามีผลกระทบต่อผู้อื่น
10. เพิ่มทักษะการสื่อสาร สมาชิกจะได้รู้จักรับฟังมากขึ้น และถ่ายทอดความคิดได้ดีขึ้น
11. รู้จักปรับ ลดทัศนคติ (Case Method) จะทำให้สมาชิกเปลี่ยนทัศนคติและพัฒนาการมองและเกิดความเต็มใจที่จะพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้าน

12. ทำให้นักเรียนได้มีการคิดวิเคราะห์และมีการเตรียมตัวในการเรียนวิชานั้น ๆ มากขึ้น เป็นการเรียนแบบกระตือรือร้น

13. นักเรียนมีการช่วยกันคิด ช่วยกันทำเป็นการทำงานเป็นกลุ่ม นำมาใช้ได้ดีในการเรียน

14. ใช้เวลาประมาณ 50 นาที ในการอภิปรายร่วมกันในการค้นหาคำตอบ เกิดความชัดเจนในประเด็นคำถามและคำตอบ ทบทวนให้นักเรียนเกิดแนวคิดหลักการของการเรียนรู้

สมาน เอกพิมพ์ (2460, น. 108 - 109) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการสอนแบบกรณีศึกษาหรือกรณีตัวอย่าง ไว้ดังนี้

1. เพื่อฝึกทักษะกระบวนการคิด คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ
2. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แนชัดและจดจำไว้นาน
3. เพื่อตระหนักเห็นความสำคัญพัฒนาเป็นจิตสำนึก
4. เพื่อตัดสินใจเลือกปฏิบัติ ตัวอย่าง วิธีเสนอกรณีศึกษา

สุทิน ณ สุวรรณ (2555) ได้กล่าวถึงข้อดีของการสอนแบบกรณีศึกษา ไว้ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. ผู้เรียนได้เกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์
3. ผู้เรียนได้รู้จักวิธีแก้ปัญหาและการตัดสินใจ
4. ทำให้นักเรียนได้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ทำให้นักเรียนได้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ปรียา สมพิช (2559, น. 268) กล่าวถึง ประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา ว่าการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาเป็นการ จัดการเรียนรู้อิงรุกที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ปัญหาจากกรณีศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ เกิดประสิทธิภาพ การเรียนรู้จากกรณีศึกษาที่เป็น บทเรียนที่ดีที่สุดที่ช่วยสร้างความสามารถในการ คิดวิเคราะห์ช่วยพัฒนาทักษะการตั้งคำถาม และการกล้าแสดงออกของผู้เรียนในการอภิปราย แลก เปลี่ยนความคิดเห็นผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ที่ยุ่งยาก ซับซ้อน หรือไม่มีรูปแบบตายตัวได้โดยวิธีการแก้ปัญหาหรือทางออกของ ปัญหาสถานการณ์นั้นผู้เรียนคิดค้นหาแนวทางด้วย ตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่น ในตนเอง เกิดความนับถือ และมีทักษะการโต้แย้ง ที่มีคุณภาพ และถือเป็นวิธีการเรียนที่มีการเตรียม ผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็น ประโยชน์ต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้นอกจากผู้เรียน จะได้รับประโยชน์จากการเรียนด้วยกรณีศึกษาแล้ว ผู้สอนสามารถพบมุมมองใหม่ ๆ จากปัญหาเก่า ๆ ได้ เกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับผู้เรียนอีกด้วย

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า คุณค่า ความสำคัญและประโยชน์ของกรณีศึกษาประกอบไปด้วย 1) กรณีศึกษาทำให้นักเรียนเกิดการระลึกได้ 2) กรณีศึกษาทำให้นักเรียนใช้ประสบการณ์จากการเรียนในการแก้ปัญหา 3) นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วินิจฉัยประเด็นต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน 4) นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องที่เป็นจริงและกระตุ้นให้ได้คิดอยู่เสมอ 4) เป็นการจำลองสภาพปัญหา เหตุการณ์เฉพาะที่อาจจะเกิดขึ้นจริงโดยมองภาพรวมของปัญหา 5) นักเรียนเกิดการทำงานเป็นทีม 6) นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันได้อย่างเป็นอิสระ และมองปัญหาได้อย่างหลากหลาย 7) ครูผู้สอนจะอธิบายเรื่องที่จะเป็นวัตถุประสงค์ หลักการและทฤษฎี 8) เสนอปัญหาที่ยากต่อการอธิบายได้มากกว่าวิธีปกติ 9) นักเรียนเรียนได้เร็วขึ้น และมากกว่าวิธีการเรียนแบบบรรยาย

2.3 การคิดวิเคราะห์

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายคน ได้กล่าวถึงการคิดวิเคราะห์ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

2.3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายคน ได้กล่าวถึงความหมายของการวิเคราะห์ไว้หลายลักษณะ ดังนี้
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น. 24) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแจกแจงและแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น. 9) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นวัตถุประสงค์ของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งที่สำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 5) กล่าวว่า ไปแล้วการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การระบุเรื่องหรือปัญหาจำแนกแยกแยะ เปรียบเทียบข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มอย่างเป็นระบบระบุเหตุผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอในการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาและการคิดสร้างสรรค์

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, น. 68) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการประเมินและมีหลักฐานอ้างอิง เพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปได้พิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้องสมเหตุผล

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, น. 764) กล่าวว่า การวิเคราะห์ หมายถึง ใคร่ครวญแยก ออกเป็นส่วน ๆ

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดที่มีความ ชับซ้อน ทำให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ ต่างๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นรากฐาน ความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการคิดวิเคราะห์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงลำดับเหตุการณ์ องค์ประกอบสำคัญต่อสิ่งนั้น ๆ ได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนไปปรับใช้ในการเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ได้

2.3.2 ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายคน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น. 3 2- 46) ได้อธิบายประโยชน์ของการคิด วิเคราะห์ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา
2. ช่วยให้คำนึงความสมเหตุสมผลของขนาดกลุ่มตัวอย่าง
3. ช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อสรุปทั่วไป
4. ช่วยขุดค้นสาระของความประทับใจในครั้งแรก
5. ตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม
6. ช่วยวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ส่วนบุคคล
7. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่น
8. ช่วยในการแก้ไขปัญหา
9. ช่วยในการประเมินและการตัดสินใจ
10. ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์สมเหตุสมผล
11. ช่วยให้เข้าใจแจ่มกระจ่าง

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น. 39) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการคิดในระดับพื้นฐาน ของการคิดมิติอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับทุกคน มีประโยชน์ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์เป็นหัวใจหลักของงานวิจัย เกี่ยวข้องกับการหาความสัมพันธ์ การหาเหตุผลในการอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
2. ช่วยให้ทราบสาเหตุ ผลกระทบ และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อแก้ไขปัญหา เรียมป้องกันกำหนดนโยบายและการวางแผนกลยุทธ์
3. ช่วยให้ทราบเบื้องหน้า เบื้องหลังของเหตุการณ์ประจำวันจากการวิเคราะห์ข่าว ว่าเกิดอะไรขึ้น เหตุใดจึงเกิดขึ้น ส่งผลกระทบอย่างไรต่อไป จะป้องกันหรือวางแผนอย่างไร

4. ไม่ให้รู้จักคน ว่าทำไมถึงแสดงอาการออกเช่นนี้ อะไรเป็นสาเหตุแรงจูงใจจะส่งผลกระทบต่ออย่างไร ตนเองในอนาคต ถ้าข้อมูลเปลี่ยนพฤติกรรมเขาจะเปลี่ยนไปด้วยหรือไม่
5. การวิเคราะห์ เป็นพื้นฐานทำให้ทราบว่าสิ่งนั้นประกอบด้วยอะไร แต่ละส่วนย่อยทำงานประสานเชื่อมโยงกันอย่างไร
6. ช่วยส่งเสริมความฉลาดทางปัญญา
7. ช่วยให้คำนึงถึงความสมเหตุสมผลของขนาดกลุ่มตัวอย่าง
8. ช่วยลดการอ้างประสบการณ์ส่วนตัวเป็นข้อมูลสรุปทั่วไป
9. ช่วยสร้างความประทับใจในครั้งแรก
10. ตรวจสอบการคาดคะเนบนฐานความรู้เดิม
11. ช่วยวินิจฉัยข้อเท็จจริงจากประสบการณ์ส่วนบุคคล
12. เป็นพื้นฐานการคิดในมิติอื่นๆ เช่น กระบวนการเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงอนาคต การคิดเรื่องหนึ่ง จำเป็นต้องใช้การคิดวิเคราะห์เข้ามามีส่วนช่วย
13. ช่วยในการแก้ปัญหา
14. ช่วยในการประเมินและการตัดสินใจ
15. ช่วยให้เข้าใจแจ่มแจ้งกระจ่าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 10 - 12) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการเรียนรู้ในการจำแนกแยกแยะสิ่งที่เห็น สิ่งที่ได้ยิน สิ่งสัมผัส สิ่งชิมรสหรือดมกลิ่น แล้วแยกออกด้วยความคิดที่มาจากสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ว่าคืออะไร มีองค์ประกอบอย่างไร เชื่อมโยงและสัมพันธ์กันอย่างไร กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์จะนำไปสู่การค้นหาคำความเป็นจริงจากสิ่งที่พบและได้สัมผัสว่าประกอบด้วยอะไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร การวิเคราะห์ เป็นกระบวนการคิดในเชิงลึกที่ผู้เรียน จะต้องมีความสามารถและทักษะในการตั้งสมมติฐาน การสังเกต การสืบค้น และการหาความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยง จนเกิดการตีความขึ้นมาที่ไปของสิ่งนั้นๆ อย่างมีเหตุผล เช่น เมื่อมีเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้น เราต้องสร้างระบบความคิดเชิงวิเคราะห์ว่าใครอยู่ในเหตุการณ์ น่าจะเกี่ยวข้อง น่าจะทำให้เกิดสถานการณ์นี้ ได้หรือเสียประโยชน์อะไร ที่เกี่ยวกับสถานการณ์นี้ คือ หลักฐานสำคัญ เพราะเหตุใด ที่ไหน สถานการณ์เกิดขึ้นเมื่อไหร่ เวลาที่เกิดขึ้นบอกอะไรบ้าง เหตุใดต้องเกิดในช่วงเวลานี้ ทำไม สถานการณ์นี้เกิดขึ้นที่นี่ เกิดกับคนนี้ หรือกลุ่มนี้ อย่างไร กับสถานการณ์เกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้ทำอย่างไร สิ่งใดหรือคนใด เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นี้ อย่างไร

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การคิดเป็นทักษะสำคัญเพราะการที่บุคคลสามารถพูดหรือเขียนตลอดจนแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาได้ นั่น ต้องเกิดจากการคิดก่อนทั้งสิ้นแต่การคิดเป็นอย่างไร เดียวอาจไม่เพียงพอ ต้องคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณด้วย เพราะถ้าคิดไม่เป็นหรือคิดอย่างไม่มี

วิจารณ์ญาณแล้ว ย่อมเกิดผลเสีย อาจส่งผลทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ การคิดจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้รอบคอบ และรู้จักพิจารณาไตร่ตรองถึงสิ่งต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนนำทักษะนี้ไปใช้ในการเรียนรู้ของตนเองได้

2.3.3 ลักษณะของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการ และนักการศึกษา ได้กล่าวถึงลักษณะของการคิดวิเคราะห์ไว้ ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น. 15-16) กล่าวว่า ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ การจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ประกอบเป็นการคิดวิเคราะห์ แตกต่างไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ โดยทั่วไปสามารถแยกแยะกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

1. การสังเกต จากการสังเกตข้อมูลมากๆ สามารถสร้างเป็นข้อเท็จจริงได้
2. ข้อเท็จจริง การรวบรวมข้อเท็จจริง และการเชื่อมโยงข้อเท็จจริง บางอย่างที่ขาดหายไปสามารถทำให้มีการตีความได้
3. การตีความ เป็นการทดสอบความเที่ยงตรงการอ้างอิง จึงทำให้เกิดการตั้งข้อตั้งข้อสงสัย
4. การตั้งข้อตั้งข้อสงสัย ทำให้สามารถมีความคิดเห็น
5. ความคิดเห็นเป็นการแสดงความคิด ต้องมีหลักและเหตุผลเพื่อพัฒนาข้อวิเคราะห์ นอกจากนั้นเป็นกระบวนการที่อาศัยองค์ประกอบเบื้องต้นทุกอย่างร่วมกัน โดยทั่วไปนักเรียนจะไม่เห็นความแตกต่างระหว่างการสังเกตและข้อเท็จจริง หากนักเรียนเข้าใจถึงความแตกต่างก็จะทำให้นักเรียนเริ่มทักษะการคิดวิเคราะห์ได้

ชวาล แพร์ตกุล (2546, น. 9-11) ได้แบ่ง ชนิดของการวิเคราะห์ และลักษณะคำถามการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นคำถามที่ค้นหาคุณลักษณะที่เด่นชัด เรื่องราวในแง่มุมต่างๆ ตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้แบ่งออกเป็น
 - 1.1 วิเคราะห์ชนิด เป็นความสามารถขั้นต้นของการวิเคราะห์ เป็นคำถามที่ทำให้ให้นักเรียนจำแนก แจกแจงบอกชนิด ลักษณะของบรรดาข้อความ เรื่องราว วัตถุประสงค์ เหตุการณ์ และการกระทำต่างๆ ตามกฎเกณฑ์และหลักการใหม่ที่เรากำหนดให้
 - 1.2 วิเคราะห์สำคัญ เป็นคำถามให้นักเรียนค้นหาสิ่งที่มีความหมายน้อยๆ สำคัญ ของเรื่องราวในแง่มุมต่างๆ เช่น ให้จับความสำคัญที่เป็นเนื้อหาสาระและแก่นสาร ของเรื่องราว ให้วิเคราะห์ผลลัพธ์ ผลสรุป ความเด่นที่มีคุณค่า ความด้อยที่ไร้สาระ หรือสิ่งที่มีอิทธิพลทั้งโดยตรงและทางอ้อมต่อเรื่องนั้นๆ ในทางใดทางหนึ่ง

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ การค้นหาความเกี่ยวข้องของคุณลักษณะสำคัญใดๆ ของเรื่องราวและสิ่งต่างๆ เพื่อให้รู้ว่าอะไรเกี่ยวข้องกับสิ่งใดแบ่งออกเป็น 8 ลักษณะดังนี้

2.1 สัมพันธ์ตามกัน ได้แก่ ของ 2 4 หรือหลายสิ่ง que เปลี่ยนแปลงไปตามทิศทางเดียวกันขึ้นลงตามกันหรือเพิ่มลดเป็นส่วนส่วนทำนองเดียวกัน เช่น กินมากอ้วนมาก กินน้อยอ้วนน้อย เป็นต้น

2.2 ความสัมพันธ์กลับกัน ได้แก่ สิ่ง que เปลี่ยนแปลงจำนวนและขนาดตรงกันข้ามกัน ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะลดลง หรือเพิ่มขึ้น อีกฝ่ายจะตรงข้ามกัน

2.3 ไม่มีความสัมพันธ์กัน คือ เป็นสิ่ง que ไม่มีคุณลักษณะใดเกี่ยวข้องกันและกันเลย เช่น ความสูงกับความฉลาด เป็นต้น

2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย คือ ให้หาความเกี่ยวข้องระหว่างส่วนย่อยๆ ด้วยกันเองในแง่มุมต่างๆ

2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด ได้แก่ การถามความสัมพันธ์ระหว่างตอนใดตอนหนึ่งของเรื่องนั้นกับเนื้อหาทั้งหมด

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างหลายๆ ส่วนย่อยกับเรื่องทั้งหมด เป็นคำถามที่ต้องให้ค้นหาว่ามีส่วนย่อยใดบ้างและสิ่ง que มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น

2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องกับเรื่อง ได้แก่ คำถามที่ให้ค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างเรื่องราวทั้งหมด 2 เรื่อง หรือมากกว่าโดยจะถามให้พิจารณาในแง่ความสอดคล้องขัดแย้ง หรือไม่เกี่ยวข้องกันก็ได้

2.8 ถามแบบกลับ เป็นคำถามที่ให้บอกตำแหน่งของความสัมพันธ์ทั้ง 7 ลักษณะข้างต้นว่าอยู่ตรงส่วนไหนของเรื่องนั้นๆ เช่น ตอนใดที่กล่าวถึงสาเหตุของเรื่องนี้ข้อความใดสนับสนุนผลสรุปนี้ เป็นต้น

3. วิเคราะห์หลักการ คือ การค้นหาโครงสร้างและระบบวัตถุสิ่งของเรื่องราวและการกระทำต่างๆ ว่าการที่สิ่งเหล่านั้นคุมกันเป็นเอกกรุปหรือสามารถรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้ก็เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นหลักแกนกลาง หรือมีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยงตัวคำตอบที่เราค้นได้ ก็คือหลักการของเรื่องนั้นๆ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 การวิเคราะห์โครงสร้าง นับเป็นวัตถุสิ่งของได้แก่ ถามถึงลักษณะของวิธีรวมตัวของส่วนประกอบย่อยๆ เชื่อมโยงยึดเหนี่ยวเข้าเป็นเอกกรุปเดียวกัน ถ้าเป็นเรื่องราวก็เกี่ยวกับพฤติกรรมและเหตุการณ์ต่างๆ ก็ถามถึงโครงร่างของการจัดระบบงาน การลำดับขั้นตอนก่อนหลังเป็นต่อ

3.2 วิเคราะห์หลักการ คือ ความจริงแท้ที่บรรดาเรื่องราวและการกระทำต่าง ๆ ยึดถือเป็นพื้นฐานและเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เช่น หลักการของเครื่องยนต์เบนซิน ก็คือ การระเบิด ลูกไหม้ของน้ำมันภายในกระบอกสูบ เป็นต้น

เสีี่ยม โตรัตน์ (2546, น. 28) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ ทักษะในการจัดระบบข้อมูล ความเชื่อถือได้ของข้อมูล และการใช้ทักษะเหล่านั้นอย่างมีปัญญา เพื่อการชี้ว่าพฤติกรรม ดังนั้นการคิดวิเคราะห์ จึงมีลักษณะดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์จะไม่เป็นเพียงการรู้หรือการจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว เพราะการคิดวิเคราะห์จะเป็นการแสวงหาข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้
2. การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงแต่การมีทักษะเท่านั้น แต่การคิดวิเคราะห์จะต้องเกี่ยวกับการใช้ทักษะอย่างต่อเนื่อง
3. การคิดวิเคราะห์ไม่เพียงพอแต่การฝึกทักษะอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะต้องมีทักษะที่จะต้องคำนึงผลที่ยอมรับได้

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น. 23- 24) ได้แบ่งการคิดวิเคราะห์ออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. การวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งของหรือเรื่องราวต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ส่วนประกอบของพืช สัตว์ ข้าว ข้อความหรือเหตุการณ์ เป็นต้น

ตัวอย่าง คำถามวิเคราะห์ส่วนประกอบ

- 1.1 ส่วนประกอบของพืช มีอะไรบ้าง
- 1.2 อะไรเป็นสาเหตุสำคัญของการระบาดของไข้หวัดนกในประเทศไทย
- 1.3 อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนอาชีวะยกพวกตีกัน
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่างๆ โดยการระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่าง คำถามการวิเคราะห์สัมพันธ์

- 2.1 การที่ครอบครัวมีปัญหา ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนอย่างไร
- 2.2 การเกิดภัยธรรมชาติ มีส่วนสัมพันธ์กับระบบนิเวศอย่างไร
- 2.3 รัฐบาลประกาศชยชนะสงครามยาบ้า ส่งผลดีต่อสังคมไทยอย่างไร
3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ มันสำคัญในเรื่องนั้นๆ ความสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด เช่น การให้ผู้เรียนค้นหาหลักการของเรื่องการระบุจุดประสงค์ของผู้เรียน ประเด็นสำคัญของเรื่อง เทคนิคที่ใช้ในการจูงใจผู้อ่าน และรูปแบบของภาษาที่ใช้ เป็นต้น

ตัวอย่าง คำถามการวิเคราะห์หลักการ

3.1 หลักการสำคัญของศาสนาพุทธ ได้แก่อะไร

3.2 หลักการสำคัญของการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่อะไร

3.3 การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่อะไร

3.4 ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยอะไรบ้าง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์มีอยู่ 3 ลักษณะคือ

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการหาส่วนสำคัญของเรื่องราวต่างๆ เช่น สามารถแยกแยะลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผล หรือความสัมพันธ์ระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงเรื่อง เรื่องราวและการกระทำต่างๆ ว่าการทำสิ่งเหล่านั้นสามารถรวมกันจนดำรงอยู่ได้ เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นแกนกลาง หรือสิ่งใดมาเป็นตัวเชื่อมโยง

ลักษณะของการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ลักษณะนี้ จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยจะนำมายึดเป็นหลักการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ในลักษณะต่าง ๆ

2.3.4 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายคน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546, น. 26 - 27) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์มีดังนี้

1. ความสามารถในการตีความ (Interpretation) หมายถึง การพยายามทำความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่เราต้องการจะวิเคราะห์ เพื่อแปลความหมายที่ไม่ปรากฏโดยตรงของสิ่งนั้น เป็นการสร้างความเข้าใจต่อสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ โดยสิ่งนั้นไม่ได้ปรากฏโดยตรงคือ ตัวข้อมูลไม่ได้บอกโดยตรงแต่เป็นการสร้างความเข้าใจเกินกว่าที่ปรากฏ อันเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐานของสิ่งที่ปรากฏในข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์

2. ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์ เราจะคิดวิเคราะห์ได้ดีนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องนั้น เพราะความรู้จะช่วยในการกำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ แจกแจงและจำแนกได้ว่า เมื่อเรื่องนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีองค์ประกอบย่อยย่อยอะไรบ้างมีทั้งหมดหมู่ จัดลำดับความสำคัญอย่างไร และรู้ว่าอะไรเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอะไร

3. ความช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ การตั้งคำถามโดยใช้หลัก 5w1h คือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) เพราะเหตุใด (Why) อย่างไร (How)

4. ความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล นักคิดวิเคราะห์จะต้องมีความสามารถในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นสาเหตุที่เกิดขึ้นนี้ เรื่องนั้นเชื่อมโยงกับเรื่องนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้างเกี่ยวข้องกับอย่างไร เป็นต้น

วินิซ สุธารัตน์ (2547, น. 128-130) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยดังนี้

1. ความชัดเจน (Clarity) ความชัดเจนของปัญหาเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการคิด เช่น ตัวอย่างของปัญหาที่ตั้งขึ้นมาเพื่อตรวจสอบความชัดเจน เช่น ยังมีเรื่องอะไรอีกในส่วนนี้ที่เรายังไม่รู้ สามารถยกตัวอย่างมาอ้างอิงได้หรือไม่ สามารถอธิบายขยายความส่วนนั้นให้มากขึ้นได้หรือไม่

2. ความเที่ยง (Accuracy) เป็นคำถามที่บอกว่าทุกคนสามารถตรวจสอบได้อย่างถูกต้องตรงกันหรือไม่ เช่น จริงหรือเป็นไปได้ หรือทำไม่ถึงเป็นไปได้ สามารถตรวจสอบได้หรือไม่ ตรวจสอบอย่างไร เราจะหาข้อมูลหลักฐานได้อย่างไร ถ้าตรงนั้นเป็นเรื่องจริงเราจะทดสอบวันได้อย่างไร

3. ความกระชับพอดี (Precision) เป็นความกะทัดรัด ความเหมาะสม ความสมบูรณ์ของข้อมูล เช่น จำเป็นต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องนี้อีกหรือไม่ ทำให้ดูดีกว่านี้ได้อีกหรือไม่ ทำให้กระชับกว่านี้ได้อีกหรือไม่

4. ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง (Relevance) เป็นการตั้งคำถามเพื่อคิดเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ เช่น สิ่งนั้นเกี่ยวข้องกับปัญหาได้อย่างไร มันเกิดสิ่งต่างๆขึ้นตรงนั้นได้อย่างไร ผลที่เกิดขึ้นตรงนั้นมีที่มาอย่างไร ตรงส่วนนั้นช่วยให้เราเข้าใจอะไรได้บ้าง

5. ความลึก (Depth) หมายถึง ความหมายในระดับลึก ความคิดลึกซึ้ง การตั้งคำถามที่สามารถเชื่อมโยงไปยังการคิดหาคำตอบที่ลึกซึ้ง ถือว่าคำถามนั้นมีคุณค่ายิ่ง เช่น ตัวประกอบ อะไรบ้างที่ทำให้ตรงนี้เป็นปัญหา เรื่องนี้มันซับซ้อน สิ่งใดบ้างที่เป็นความลำบากหรือความยุ่งยากที่เราจะต้องพบ

6. ความกว้างของการมอง (Breadth) เป็นการทดลองเปลี่ยนมุมมอง โดยการให้ผู้อื่นช่วย เช่น จำเป็นต้องมองสิ่งนี้จากด้านอื่น คนอื่น ด้วยหรือไม่ มองปัญหานี้โดยใช้วิถีทางอื่นๆ บ้างหรือไม่ ควรจะให้ความสำคัญของความคิดเห็นจากบุคคลอื่นหรือไม่ ยังมีข้อมูลอะไรในเรื่องนี้อีกหรือไม่ที่ไม่นำมากล่าวถึง

7. หลักตรรกวิทยา (Logic) มองโลกในด้านของความคิดเห็นและการใช้เหตุผล เช่น ทุกเรื่องที่เรารู้ เราเข้าใจตรงกันหมดหรือไม่ สิ่งที่มีหลักฐานอ้างอิงหรือไม่ สิ่งที่เราสรุปนั้นเป็นเหตุผลที่สมบูรณ์หรือไม่ สิ่งที่เราอ้างมีขอบข่ายครอบคลุมรายละเอียดทั้งหมดหรือไม่

8. ความสำคัญ (Significance) หมายถึง การตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบว่า สิ่งเหล่านั้นมีความสำคัญอย่างแท้จริงหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากในบางครั้งพบว่า ความสำคัญเป็นสิ่งที่เราต้องการจะให้เป็นมากกว่าความสำคัญจริงๆ เช่น ส่วนไหนของความจริงที่สำคัญที่สุดยังมีเรื่องอื่นๆ ไม่มีความสำคัญอยู่อีกหรือไม่ นี่คือปัญหาที่สำคัญที่สุดในเรื่องนี้ใช้หรือไม่ตรงนี้จุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจหรือเปล่า

สุวิทย์ มูลคำ (2547, น. 17) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์มีองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. สิ่งที่กำหนดให้เป็นสิ่งที่สำเร็จรูปที่กำหนดให้วิเคราะห์ เช่น วัตถุ สิ่งของ เรื่องราว เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ต่างๆ เป็นต้น

2. หลักการหรือกฎเกณฑ์ เป็นข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ที่มีการจำแนกสิ่งที่มีความเหมือนกัน หรือต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผล อาจจะเป็นลักษณะความสำคัญที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

3. การค้นหาความจริงหรือความสำคัญ เป็นการพิจารณาส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ตามหลักการหรือเกณฑ์แล้วทำการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเนื้อหาข้อสรุป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 52) กล่าวว่า องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยดังนี้

1. การตีความ ความเข้าใจและการใช้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อแปลความของสิ่งนั้นขึ้นกับความรู้ประสบการณ์และค่านิยม

2. การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

3. การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม ขอบเขตของคำถามที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์จะยึดหลัก 5w1h คือ ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) เพราะเหตุใด (Why) อย่างไร (How)

4. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (คำถาม) ค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นสาเหตุให้เรื่องนั้นเชื่อมกับสิ่งนี้ได้อย่างไร มีองค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น มีวิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้ได้อย่างไร มีแนวทางแก้ไขปัญหายังไง ถ้าทำเช่นนี้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เขาทำสิ่งนี้ได้ได้อย่างไร สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างไร

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ ต้องอาศัยความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างถูกต้องแล้ว เรื่องของเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อการวิเคราะห์ก็มีความสำคัญที่ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน โดยที่องค์ประกอบทั้งสองส่วนนี้จะทำงานประสานสัมพันธ์กันอย่างกลมกลืนในทุก ๆ ขั้นตอนของ

กระบวนการคิดวิเคราะห์ ส่วนประกอบทั้งสองส่วนจะต้องไปด้วยกัน คุณค่า ความสวยงาม ความลงตัว รวมทั้งประโยชน์อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในงานวิจัยนี้ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลักของหลักการคิดวิเคราะห์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจถึงลักษณะการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 รูปแบบ

2.2.5 ตัวบ่งชี้ของการคิดวิเคราะห์

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนที่ยังขาดคุณลักษณะการคิดวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ดิลก ดิลกานนท์ (2543, น. 64 - 65) กล่าวว่า การฝึกหัดให้คนมีพฤติกรรมที่ยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ควรมีลักษณะที่รู้จัก คิดและตัดสินใจได้อย่างมีระบบ แนวทางการฝึกทำได้โดยให้พิจารณาจากเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งที่เป็นเรื่องจริงและสมมติให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ว่าอะไรคือปัญหา ขั้นนี้ผู้เรียนต้องรวบรวมปัญหา หาข้อมูลพร้อมสาเหตุของปัญหาจากการคิด การถาม การอ่าน หรือพิจารณาจากข้อเท็จจริงนั้นๆ
2. กำหนดทางเลือก เพื่อหาสาเหตุของปัญหานั้นได้แล้ว ผู้เรียนต้องหาทางเลือกที่จะแก้ปัญหา โดยพิจารณาความเป็นไปได้และข้อจำกัดต่างๆ ทางเลือกที่จะแก้ปัญหานั้นไม่จำเป็นต้องมีทางเลือกเดียว อาจมีหลายๆ ทางเลือก
3. ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด เป็นทางเลือกที่จะแก้ไขปัญหานั้นโดยมีเกณฑ์ตัดสินใจที่สำคัญ คือ ผลได้ ผลเสีย ที่จะเกิดขึ้นจากทางเลือกนั้นซึ่งจะเกิดขึ้นในด้านส่วนตัวสังคมและส่วนรวม
4. ตัดสินใจ เมื่อพิจารณาทางเลือกอย่างรอบคอบในขั้นที่ 3 แล้วจึงเลือกทางที่ดีที่สุดหลังจากที่ผู้เรียนได้รับการฝึกคิด วิเคราะห์และตัดสินใจ เลือกที่จะแก้ไขปัญหานั้นในสถานการณ์นั้นๆ แล้วผู้เรียนได้มีโอกาสเสนอความคิดและมีการอธิบายร่วมกันในกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งบางครั้งจะมีความขัดแย้งขึ้นผู้ที่จะประสานความเข้าใจในกลุ่มช่วงแรกๆ ครูต้องแนะนำและสังเกตการณ์อยู่ห่างๆ จะพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่มีการทำงานอย่างเป็นระบบและเป็นผู้ที่มีความรอบคอบ มีเหตุผล แก้ปัญหา ตัดสินใจกับปัญหาต่างๆได้อย่างมั่นใจ

ทศนา แคมมณี (2544, น. 133) ได้กำหนดขอบเขตของทักษะการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบด้วยทักษะย่อย 6 ทักษะ ประกอบด้วยดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดระบบหรือเรียงให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจ
2. การกำหนดมิติ หรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์โดยอาศัยองค์ประกอบ ที่มา จากความรู้หรือประสบการณ์เดิม และการค้นพบลักษณะหรือกลุ่มของข้อมูล
3. การกำหนดหมุดในมิติหรือแง่มุมที่จะวิเคราะห์

4. การแจกแจงข้อมูลที่มีอยู่ลงในแต่ละหมวดหมู่โดยคำนึงถึงความเป็นตัวอย่าง เหตุการณ์ การเป็นสมาชิก หรือความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรง

5. การนำเสนอข้อมูลที่แจกแจงเสร็จแล้วในแต่ละหมวดหมู่มาจัดลำดับ

6. การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหรือแต่ละหมวดหมู่ในแง่ความมาก-น้อยความ สอดคล้อง-ความขัดแย้ง ผลทางบวก-ผลทางลบ ความเป็นเหตุ-เป็นผล ลำดับความต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 29) ได้กล่าวถึง เกณฑ์การ พิจารณาเพื่อประเมินภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ มีความคิด สร้างสรรค์ ไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ตัวบ่งชี้ 4.1 สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบและมีการคิดแบบองค์รวมมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

1. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถจำแนกแจกแจงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือ เรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถูกต้อง

2. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถจัดลำดับข้อมูลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างหมวดหมู่ได้อย่าง ถูกต้อง

4. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถจัดกลุ่มความคิดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดได้อย่าง ตรงประเด็น เช่น การตรวจคำบรรยายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ เป็นต้น

5. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถ ตรวจสอบความถูกต้องตามหลักเกณฑ์ได้อย่าง ตรงประเด็น เช่น การตรวจคำบรรยายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ เป็นต้น

6. ร้อยละของผู้เรียนสามารถสรุปสาระและเชื่อมโยงเพื่อนำมาวางแผนงาน โครงการได้ เช่น การเขียนโครงการ หรือรายงาน เป็นต้น

7. ร้อยละของผู้เรียนที่สามารถสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ และสร้างสิ่งใหม่ได้เช่น การ เขียนเรียงความ เขียนเรื่องสั้น เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 32 - 33) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ การพิจารณาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณ์ วิจารณ์ มีความคิดสร้างสรรค์ ไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ ตัวบ่งชี้ที่

1. สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปความคิดรวบยอด คิดอย่างเป็นระบบและมีการ คิดแบบองค์รวม มีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

1.1 ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

1.2 ความสามารถในการคิดเปรียบเทียบ

1.3 ความสามารถในการคิดแยกแยะ

1.4 ความสามารถในการคิดทบทวน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ มีตัวบ่งชี้ที่สำคัญประกอบด้วย ความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองแก้ปัญหาต่างๆ โดยการหาหลักฐานที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง หรือข้อมูลที่นำเชื่อถือมันสนับสนุน ยืนยันเพื่อพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเชื่อหรือสรุป ดังนั้น ตัวบ่งชี้ในการคิดวิเคราะห์เรื่องมีส่วนสำคัญมากในการกำหนดรูปแบบการวิจัย

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี รูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้รวบรวมไว้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการทางการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

นิคม ชมพูลง (2545, น. 180) แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เหตุการณ์หรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ไปสู่จุดประสงค์ของหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิ ภูสาระ (2545, น. 159) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545, น. 409) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) เป็นวัสดุหลักสูตรที่ควรพัฒนามาจากหน่วยการเรียนรู้ (Unit Plan) ที่กำหนดไว้ เพื่อให้การจัดการสอบบรรลุเป้าประสงค์จัดการเรียนรู้ของหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้จึงเปรียบเสมือนโครงร่างหรือพิมพ์เขียวที่กล่าวถึงประสบการณ์การเรียนรู้ตามหัวข้อการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการวัดผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วนแผนการจัดการเรียนรู้จะแสดงการจัดเรียงการจัดเรียนรู้ตามบทเรียนตามบทเรียน (Lesson) และประสบการณ์การเรียนรู้เป็นรายวัน หรือรายสัปดาห์ ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นเครื่องมือหรือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

ถวัลย์ มาศจรัส (2546, น. 33) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำมวลงประสพการณ์สำหรับการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมากำหนดเป็นสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ที่เป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 213) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำ “แผนการจัดการเรียนรู้” แทนคำ “แผนการสอน” เพราะต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่บ่งไว้ในมาตรา 22 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2554 ได้กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด”

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, น. 73) กล่าวว่า แผนการจัดการ คือ ผลของการเตรียมการแผนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยนำสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้โดยเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2549, น. 22) กล่าวว่า แผนการสอนหรือบันทึกการสอน หมายถึง การนำวิชาหรือฝึกประสบการณ์ที่ต้องเตรียมไปล่วงหน้าเพื่อนำมาทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีองค์ประกอบหลัก คือ จุดประสงค์การเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผล

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549, น. 249) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือเป็นแผนที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครู หรือแนวการสอนของกรมวิชาการ ทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเนื้อหาใดเพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2549, น. 58) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยเริ่มจากการกำหนดจุดประสงค์จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา/เจตคติ/ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใดและจะประเมินผลอย่างไร

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2552, น. 189) แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้าเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้

กนกกาญจน์ ศรีตะวัน (2554, น. 43) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่ผู้สอนวางแผนจัดเตรียมรายละเอียดของการสอนไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง สามารถนำไปใช้สอนได้ทันทีและช่วยในการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เตรียมการไว้ล่วงหน้าอย่างมีขั้นตอนและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับครู ใช้เป็น เครื่องมือว่าจะสอนอย่างไร ใช้สื่ออะไรและวัดประเมินผลด้วยวิธีใดจึงจะสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตรทั้งในด้านจุดประสงค์ และเนื้อหาสาระ

2.4.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ คือ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่ จุดหมายปลายทางที่กำหนดว่าจะต้องเลือกใช้กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนลักษณะใดจึง สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้จึงมี ความสำคัญ ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543, น. 150) ได้ให้ความสำคัญของ การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายและ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องความถนัด ความรู้ เจตคติ บุคลิกภาพ รูปแบบการเรียนรู้ เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ จึงจำเป็นที่ครูจะต้องทำแผนการจัดการเรียนรู้

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2545, น. 409) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละสัปดาห์หรือแต่ละชั่วโมงผู้สอนควร จะสอนรายวิชาใด ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ครอบคลุมเรื่องราวอะไรบ้าง รวมทั้งการสำรวจสภาพ ปัญหาต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ ในการจัดการเรียนรู้และสามารถทำการประเมินผล ผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ตามเป้าหมาย

แพรพรรณ สมทรัพย์ (2545, น. 5) ให้ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ของครูจะช่วยให้ครูได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรการสอน
2. วิธีการวัดผลประเมินผล ศึกษาเอกสารตำราได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม
3. แผนการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรของท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่น

4. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพของผู้สอน ในการนำไปใช้ในกิจกรรม

5. การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ระยะเวลาและสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริงในแต่ละภาคเรียน ช่วยให้ผู้สอนปฏิบัติการสอนได้ครบถ้วนทันเวลา และช่วยให้มีความมั่นใจในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น

6. แผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูล หรือหลักฐานอ้างอิงได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรงศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ว่าผู้สอนทำการสอนอย่างไรใช้อุปกรณ์และทรัพยากรอะไรอย่างไร

7. แผนการจัดการเรียนรู้จะให้ป็นคู่มือครูที่ใช้สอนแทนได้

8. แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเอกสารใช้สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้เป็นอย่างดี

9. แผนการจัดการเรียนรู้ จะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่างานสอนเป็นงานที่ต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเทคนิคที่จำเป็นสำหรับประกอบวิชาชีพด้วย

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2551, น. 58) กล่าวว่าความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ มี ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาทางการศึกษา

2. ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำไปล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่า จะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดและประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการ ที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

สุพล วังสินธุ์ (2536, น. 6) กล่าวว่า แผนการสอนเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สรุปใจความสำคัญได้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาทางการศึกษา
2. ช่วยให้คุณมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้าทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอนตามเป้าหมาย
3. ส่งเสริมให้ครูไปหาความรู้ทั้งหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการวัดผลประเมินผล
4. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทน
5. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษ
6. เป็นผลงานทางวิชาการแสดงความชำนาญการและเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ

จากการศึกษาเรื่องความสำคัญของการจัดการเรียนรู้สามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน คือ เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สอนได้วางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพราะแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เอื้อและตอบสนองต่อความต้องการ ความรู้ความสามารถของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะตรงตามที่หลักสูตรได้ตั้งเป้าเอาไว้

2.4.3 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

นักวิชาการ และนักการศึกษาหลายคนได้กล่าวถึงลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้หลายลักษณะ ดังนี้

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 18) กล่าวถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีไว้ดังนี้

1. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติมีมากที่สุด โดยครูเป็นผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้นักเรียน ดำเนินตามกิจกรรมในแผนการสอน
2. เป็นการสอนให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นหาคำตอบเอง หรือทำสำเร็จด้วยตนเองโดยครูพยายามลดบทบาทจากการเป็นผู้สอน ถึงผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้นักเรียนเป็นคนหาคำตอบด้วยตนเอง
3. เป็นการสอนที่เน้นกระบวนการ มุ่งเน้นให้นักเรียนรับรู้และนำไปใช้ในชีวิตจริง
4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

รุจิรี ภูสาระ (2545, น. 159) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจะต้องสามารถตอบคำถามได้
ดังนี้

1. จะให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์
3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรม ตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงผู้เรียนเป็นผู้จัดทำเอง

4. จะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรบ้างจึงจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์

5. จะรู้ได้อย่างไรบ้างผู้เรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

สมนึก ภัททิยธนี (2546, น. 5) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแผนต้องมีขั้นตอน ดังนี้

1. เนื้อหาต้องเขียนเป็นรายคาบ หรือรายชั่วโมงตารางสอน โดยเขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ให้อยู่ในโครงการสอน และเขียนเฉพาะเนื้อหาสาระสำคัญพอสังเขป (แผนการสอนละเอียดมากเกินไป เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย)

2. ความคิดรวบยอด (Concept) หรือหลักการสำคัญ ต้องเขียนให้ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน ส่วนนี้ถือว่าเป็นหัวใจของเรื่อง คุณต้องทำความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนคุณสามารถเขียนความคิดรวบยอดได้อย่างมีคุณภาพ

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ต้องเขียนให้สอดคล้อง กลมกลืนกับความคิดรวบยอด มิใช่เขียนตามอำเภอใจ หรือเขียนสอดคล้องเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนเท่านั้น เพราะจะได้เฉพาะพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้ความจำ สมองหรือการพัฒนาของนักเรียนจะไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร

4. กิจกรรมการเรียนการสอน โดยเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

5. ที่ใช้ควรเลือกให้สอดคล้องกับเนื้อหา สื่อดังกล่าวต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในหลักการได้ง่าย

6. วัดผลโดยคำนึงถึงเนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และช่วงที่ทำการวัด (ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน) เพื่อตรวจสอบว่าการสอนของครูบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551, น. 58 - 64) ได้กล่าวถึงลักษณะของการจัดการไว้

ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้น ๆ ต้องการให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด)

2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจนและนำไปสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหา ประสงค์ได้จริง (ระบุบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้ชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรจึงจะทำให้การเรียน การสอนบรรลุผล)
3. กำหนดสื่ออุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้สื่อ อุปกรณ์หรืออะไรช่วย บ้าง และใช้อย่างไร)
4. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการหรือเครื่องมือในการวัด และประเมินผลใด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้)
5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (ในกรณีที่มีปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้ ไม่สามารถ กำหนดการจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นได้ก็สามารถปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ โดยไม่กระทบต่อการ เรียนการสอนและผลการเรียนรู้)
6. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และสอดคล้องกับ สภาพที่เป็นจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่
7. แปลความได้ตรงกัน แบบการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้นจะต้องสื่อความหมายได้ ตรงกัน เขียนให้อ่านเข้าใจง่าย กรณีมีการสอนแทนหรือเผยแพร่ ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจและใช้ได้ตรง ตามจุดประสงค์ของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
8. การบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการแบบ องค์กรรวมของเนื้อหาสาระการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน
9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้และ ประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์ใหม่ และนำไปใช้ในชีวิตจริงของการเรียนใน เรื่องต่อไป

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำ ตารางวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาหรือวิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จัดทำหน่วยการเรียนรู้ และจัดทำ กำหนดการสอน หรือโครงการสอน และมีการวิเคราะห์ผู้เรียน โดยการจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ ความสามารถ ความสนใจและความถนัด แล้วนำไปเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของ ผู้เรียน เนื้อหาสาระและจุดประสงค์ ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพ ผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับสภาพจริงในท้องถิ่นนั้น ๆ ดังนั้น ใน การจัดทำแผนการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา จึงได้กำหนดสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่ชัดเจนที่สามารถ พัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนได้

2.4.4 องค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้หลายลักษณะ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, น. 49) กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนว่า ควรประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. จุดประสงค์
2. สาระการเรียนรู้
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้
4. กระบวนการวัดผลประเมินผล

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจำเป็นต้องรู้ถึงองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ รูปแบบของแผนการเรียนรู้ ขั้นตอนการเขียนแผนการเรียนรู้ซึ่ง สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2534, น. 63 - 64) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ ดังนี้

ส่วนประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ อาจอยู่ในรูปของความเรียงหรือตาราง หรือทั้งความเรียงและตารางรวมกันก็ได้ ดังตัวอย่างที่กล่าวมา ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบได้ตามความเหมาะสม จะเห็นภาพเหมือนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ส่วนนำหรือหัวแผนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนประกอบที่แสดงให้เห็นภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระใด เรื่องอะไร ใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรมนานเท่าใด

ส่วนที่ 2 ตัวแผนการจัดการเรียนรู้ (องค์ประกอบที่สำคัญ)

1. สาระ
2. มาตรฐานการเรียนรู้
3. มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
4. จุดประสงค์การเรียนรู้
5. สาระสำคัญ
6. จุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย
 - 6.1 จุดประสงค์ปลายทาง
 - 6.2 จุดประสงค์นำทาง
7. สาระการเรียนรู้/เนื้อหา
8. การเรียน/กระบวนการเรียนรู้
9. สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้
10. การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย
 - 10.1 วิธีการประเมิน
 - 10.2 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

10.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

11. เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้

12. บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยการบันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้สอนใช้บันทึกการสังเกตที่พบจากการนำไปใช้ เช่น ปัญหาและแนวทางการแก้ไข กิจกรรมเสนอแนะ และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ในการนำไปใช้ต่อไป

2.4.5 หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

นักวิชาการ นักการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กล่าวถึงหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2545, น. 22 - 23) กล่าวว่า หลักการและขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

1. รูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ เบอร์นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดมาไว้พิจารณาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. ตั้งชื่อแบบการจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
3. กำหนดจำนวนเวลา ระบุลำดับชั้น
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้จากมาตรฐานการเรียนรู้รายปี รายภาค ที่เลือกไว้เขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา โดยยึดหลักการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของ Lynn Mager ที่ว่าจุดประสงค์ของการเรียนรู้ต้องบรรยายจุดหมายปลายทางไม่ใช่วิธีการสะท้อนถึงระดับต่าง ๆ ของทักษะที่เกิดขึ้น ใช้คำกริยาที่เป็นรูปธรรมและองค์ประกอบ 3 ส่วน ตามแนวของ Robert Mager คือ พฤติกรรม ข้อที่ สถานการณ์หรือเงื่อนไขและเกณฑ์
5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ไว้แล้วเฉพาะข้อที่สัมพันธ์กันกับสาระการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติของวิชา
6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ที่เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้เป็นเนื้อหาใหม่ของเนื้อหาที่กำหนดไว้ที่จำเป็นต้องสอน
7. กำหนดจุดประสงค์นำทางลำดับความยากง่ายของเนื้อหา
8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม
9. เลือกอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่เลือกมา เช่น รูปภาพ บัตรคำ วีดิทัศน์
10. จัดทำลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงธรรมชาติวิชาตามจุดประสงค์นำทาง

11. กำหนดวัตถุประสงค์ประเมิน โดยระบุวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งที่เกิดระหว่างเรียนตามจุดประสงค์นำทางและที่เกิดหลังการเรียนการสอนเมื่อจบแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวัดหลายรูปแบบตามความเหมาะสม เช่น ปฏิบัติจริง ทดสอบความรู้ ทำงานกลุ่ม

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2543, น. 83 - 136) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนมีหรือบรรลุ ซึ่งมีทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติ จุดประสงค์การเรียนรู้จะได้อาจมาจากจุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์และจุดประสงค์ในคำอธิบายรายวิชา การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้จะต้องเขียนให้ครอบคลุม พฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน และเขียนในเชิงพฤติกรรม จุดประสงค์สามารถจำแนกได้ 3 ด้าน ดังนี้

1. พุทธิสัย (Cognitive) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นความสามารถทางด้านสมอง หรือความรู้ในเนื้อหาวิชาหรือในทฤษฎี
2. ทักษะ (Skill) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติที่ต้องลงมือทำ
3. จิตพิสัย (Affective) คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรม เจตคติ หรือความรู้สึกในจิตใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1. จุดประสงค์ปลายทาง คือ จุดประสงค์ที่เป็นเป้าหมายสำคัญที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในการเรียนแต่ละเรื่อง หรือแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้น
2. จุดประสงค์นำทาง คือ จุดประสงค์ที่วิเคราะห์แตกออกจากจุดประสงค์ปลายทาง เป็นจุดประสงค์ย่อย โดยกำหนดพฤติกรรมสำคัญที่คาดหวังให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนจากจุดย่อยไปจนถึงจุดใหญ่ปลายทาง ในการสอนจึงควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์นำทางไปสู่จุดประสงค์ปลายทางนั้น ๆ

ขั้นที่ 2 การกำหนดแนวการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนในแผนนั้นมีจุดเน้นหรือสาระสำคัญอะไรจะต้องสอนเนื้อหาใดจึงจะครอบคลุมครบถ้วน จะเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีสอนใดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ และจะใช้สื่อการเรียนการสอนใดจึงจะสอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมที่กำหนด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย

1. การเขียนสาระสำคัญ สาระสำคัญหมายถึง ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเนื้อหา หลักการวิธีการที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่องนั้น ๆ แล้ว ทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ เจตคติ สาระสำคัญจะเป็นข้อความที่เขียนในลักษณะสรุปเนื้อหา เป้าหมายอย่างสั้น ๆ จะเขียนเป็นความเรียงหรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้

2. เนื้อหา คือ รายละเอียดของเรื่องที่ใช้จัดการเรียนการสอนให้บรรลุตาม จุดประสงค์ การเรียนรู้ ประกอบด้วย ทฤษฎี หลักการ วิธีการและแนวปฏิบัติ การจะเขียนเนื้อหาสาระ ในการสอนแต่ละจุดประสงค์หรือแต่ละเรื่องได้ดีนั้นครูผู้สอนจะต้องศึกษาหาความรู้จากเอกสารตำรา เรียน หนังสือ คู่มือครูและแหล่งความรู้ต่าง ๆ นำมาพิจารณาใช้ประกอบให้เหมาะกับวัยและระดับ ของ ผู้เรียนทั้งในด้านความยากง่ายและความถูกต้องเหมาะสม การเขียนเนื้อหาสาระในแผนการ จัดการเรียนรู้ ครูจะเขียนเนื้อหาสาระรายละเอียด ทั้งหมดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ตามหัวข้อที่อยู่ใน แผนการจัดการเรียนรู้ก็ได้ แต่หากรายละเอียดของเนื้อหาไม่มากควรเขียนเฉพาะหัวข้อเรื่องเนื้อหา นั้น ๆ ไว้ ส่วนรายละเอียดให้นำไปไว้ในส่วนท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ หรือนำส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระ ของทุกแผนการจัดการเรียนรู้ แยกไว้อีกเล่มหนึ่งต่างหากเป็นเอกสารประกอบการสอนก็ได้

3. กิจกรรมการเรียนการสอน คือ สภาพการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นเพื่อนำผู้เรียน ไปสู่เป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้าน ต่าง ๆ จึงเป็น ความสามารถและทักษะของครูมืออาชีพในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล กิจกรรมการ เรียนการสอนควรมีลักษณะ ดังนี้

- 3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา
- 3.2 ฝึกกระบวนการที่สำคัญให้กับผู้เรียน
- 3.3 เหมาะสมกับธรรมชาติ และวัยของผู้เรียน
- 3.4 เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและชีวิตจริง
- 3.5 มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. สื่อการเรียนการสอนหมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะ หรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติให้บรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดหมายของหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้นหรือเร็วยิ่งขึ้น จากการศึกษาวิจัยพบว่า สื่อประเภทต่าง ๆ มี ประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ในระดับที่แตกต่างกัน

ขั้นที่ 3 การกำหนดวิธีวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมิน จัดเป็นกิจกรรมสำคัญที่สอดแทรกอยู่ในทุกขั้นตอนของ กระบวนการจัดการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ก่อนการเรียนการสอนจะเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบ ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ระหว่างการเรียนการสอน จะเป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงผลการเรียนและ เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลการเรียนของตนเป็นระยะ ๆ และเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา/ ภาคเรียน จะเป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนเพื่อตรวจสอบให้แน่ชัดว่าผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ การเรียนที่กำหนดไว้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, น. 121) กล่าวถึง ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์สาระการเรียนรู้
 - 1.1 จุดประสงค์ประจำวิชา
 - 1.2 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ตัวชี้วัด)
 - 1.3 คำอธิบายรายวิชา
 - 1.4 โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.5 การวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้
 - 1.6 แผนการจัดการเรียนรู้
2. ศึกษาแนวการจัดการเรียนรู้ของกรมวิชาการเพื่อ
 - 2.1 ศึกษารายละเอียดสาระการเรียนรู้ กับตัวชี้วัดว่ามีความสัมพันธ์กัน

หรือไม่

- 2.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่
- 2.3 นำมาเป็นแนวการจัดการเรียนรู้มาพิจารณาประกอบการจัดกิจกรรมใน

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

3. ชั้นเขียนแผนการจัดการเรียนรู้
 - 3.1 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - 3.2 กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลา
 - 3.3 สื่อการเรียนรู้และการวัดผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 3.4 กิจกรรมสอดคล้องกับจุดเน้นของหลักสูตร
 - 3.5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ เช่น กระบวนการกลุ่ม

กระบวนการแก้ปัญหา 9 ประการ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการ สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, น. 82) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. จัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. แบ่งเนื้อหาสาระ เวลาให้ครอบคลุมหน่วยการเรียนรู้
3. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
4. กำหนดเป้าหมายสำหรับผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้
5. ระบุมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
6. กำหนดสมรรถนะของผู้เรียน

7. ระบุดุลักษณะอันพึงประสงค์
8. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย
9. เลือกกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
10. เลือกใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม
11. กำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน
12. การวัดและประเมินผลควรเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ครูจะต้องศึกษาหลักสูตร เพื่อให้เข้าใจสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนศึกษารูปแบบการเขียนแผนรวมไปถึงแนวทางการวัดและประเมินผลอีกด้วย

2.4.5 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญ ครูจะต้องจัดทำรายละเอียดอย่างชัดเจน นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 213 - 216) กล่าวถึง องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ส่วนนำ : รายวิชา/กลุ่ม ชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หรือชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวนคาบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHABHARASAKHAM UNIVERSITY

1. จุดประสงค์การเรียนรู้
2. สาระการเรียนรู้
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้
4. การวัดผลและประเมินผล
5. แหล่งเรียนรู้
6. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2548, น. 8) กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ส่วนนำ : แผนการจัดการเรียนรู้ที่ วิชา ชั้น เรื่อง จำนวนคาบ

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. ชนิดของสมรรถภาพ
4. ประสบการณ์เดิม
5. สาระการเรียนรู้

6. ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
7. สื่อการเรียนรู้
8. การวัดผลและประเมินผล
9. กิจกรรมสืบเนื่อง/กิจกรรมเสนอแนะ

รวีวัฒน์ สิริบาล (2551, น. 213 - 1) กล่าวถึง แผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือที่ครูสร้างขึ้นเพื่อความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการเตรียมการล่วงหน้า ช่วยให้ครูมีแนวทางชัดเจนในการดำเนินการช่วยเหลือแนะนำนักเรียน ควบคุมดูแลกระบวนการเรียนรู้ทั้งในสาระการเรียนรู้ ระยะเวลา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมนักเรียน เทคนิควิธี สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล แผนการจัดการที่ดีย่อมส่งผลให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ โดยองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีดังนี้

1. สาระสำคัญ
2. จุดประสงค์การเรียนรู้
3. เนื้อหาสาระ
4. กิจกรรมการเรียนรู้
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้
6. การวัดและประเมินผล

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญจะต้องจัดทำ รายละเอียดอย่างชัดเจน การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีส่วนสำคัญอยู่ 3 ส่วน ได้แก่ 1) หัวเรื่องหรือชื่อเรื่อง 2) มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบบกรณีศึกษา สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะ 3) บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4.6 รูปแบบของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 282-285) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไม่มีรูปแบบที่แน่นอนขึ้นอยู่กับหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนด ส่วนใหญ่แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จะคล้ายกัน มี 3 รูปแบบดังนี้

1. แบบเรียงหัวข้อ รูปแบบนี้จะเรียงลำดับก่อนหลังโดยไม่ต้องติดตารางรูปแบบนี้สะดวกในการเขียน เพราะไม่ต้องติดตาราง
2. แบบกึ่งตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ ตามหัวข้อที่กำหนด แม้ว่าจะต้องใช้เวลาในการติดตารางแต่สะดวกต่อการอ่าน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละข้ออย่างชัดเจน
3. แบบตาราง รูปแบบนี้จะเขียนเป็นช่องๆ คล้ายกึ่งตาราง แม้จะเสียเวลาในการติดตารางแต่ก็สะดวกต่อการอ่าน

ตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง..... จำนวน..... ชั่วโมง

สาระสำคัญ

.....

.....

มาตรฐานการเรียนรู้

.....

.....

ตัวชี้วัด

.....

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

.....

สาระการเรียนรู้

.....

.....

สื่อและแหล่งเรียนรู้

.....

.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

ชิ้นงานและภาระงาน

.....

การวัดประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	การประเมิน

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
2. ชี้นสอน
3. ชี้นสรุป

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

2. ปัญหา/ อุปสรรค

.....

3. แนวทางแก้ไข/ ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.

จากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถสรุปได้ว่า แผนการสอนหรือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะแสดงรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องเตรียมเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ สื่อการเรียนแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดประเมินผล ซึ่งการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผน ศึกษาความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแผน ส่วนรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขึ้นอยู่กับครูหรือสถานศึกษาที่จะเลือกใช้ในรูปแบบใด

2.5 การหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย มีนักวิชาการได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ไว้ดังนี้

2.5.1 วิธีการหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กล่าวถึงวิธีการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือไว้ ดังนี้

เผชิญ กิจระการ (2544, น. 44 - 46) กล่าวว่า สื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษา ได้รับการผลิตขึ้นมาแล้วต้องมีการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อหรือเทคโนโลยีการศึกษานั้นก่อนนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน ถ้าหากใช้สื่อการสอนใด ๆ ที่ยังไม่ผ่านการทดสอบหาประสิทธิภาพภายนอก นอกจากจะไม่มี ความมั่นใจในประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งหมายถึงคุณภาพของสื่อเทคโนโลยีการศึกษาที่ยั่งยืน ในเชิงปริมาณหรือตัวเลขแล้วยังอาจก่อให้เกิดผลข้างเคียงอันเกิดแก่ผู้เรียนในด้านของคุณธรรมและจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมอีกด้วย นอกจากนี้ ครูผู้สอนจำนวนมากที่ใช้สื่อและเทคโนโลยีการสอน โดยไม่มีหลักการหรือทฤษฎีที่ถูกต้อง ทำให้การสื่อการสอนเหล่านั้นมีค่าเท่ากับการนำเอาเครื่องมือมาประกอบการสอนเท่านั้น โดยไม่ทราบว่าสื่อเข้าไปมีบทบาทหรือคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากคำดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าสื่อและเทคโนโลยีที่ได้รับการผลิต เพื่อที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพของสื่อเสียก่อน

หลังจากการผ่านกระบวนการและขั้นตอนของการสร้างสื่อทั้งหลายตามหลักวิชาการแล้วขั้นตอนต่อไปที่สำคัญ คือ การหาประสิทธิภาพของสื่อที่สร้างขึ้น กล่าวคือ ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนใดๆ มีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ การหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพทางเหตุผล (Rational Approach) และเป็นขั้นตอนการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้ง 2 วิธีควรทำควบคู่กันไปจึงจะได้มั่นใจว่าสื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับได้มีรายละเอียดดังนี้

กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอน โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel Of Expert) เป็นผู้พิจารณาตัดสินคุณค่า ซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Suability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพ โดยใช้สูตรดังนี้

$$CRV = \frac{2-N_e}{N} - 1 \quad Cvr = \frac{2-N_e}{N} - 1$$

(2-1)

เมื่อ Crv แทน ประสิทธิภาพเชิง

Ne แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ผู้เชี่ยวชาญแบบประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินของแต่ละคนไปแทนค่าในสูตร ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 5.00 ค่าที่ได้ต้องสูงกว่าค่าที่ปรากฏในตารางตามจำนวนของผู้เชี่ยวชาญ จึงยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ ถ้าได้ค่าเกณฑ์ที่ต่ำกว่ากำหนดจะต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

2.5.2 วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์

เผชิญ กิจระการ (2554, น. 49) กล่าวว่า วิธีนี้จะนำไปสู่การทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมาย การหาประสิทธิภาพของสื่อ ส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่ที่วัดจะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์ การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันในหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมด ทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 / E_2 ใช้สูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100 \quad (2-2)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมแบบคะแนนทดสอบย่อย
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อย
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100 \quad (2-3)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมแบบคะแนนทดสอบย่อย
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อย
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข (E_2) คือจำนวนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนที่ทำแบบทดสอบย้อนหลังครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยทั้งหมดคือ 32 คน แต่ละคนได้คะแนนจาก ก่อนเรียนถึง ร้อยละ 80 คือผลการทดสอบของหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก คือจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง คือค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน โดยเทียบกับคะแนนที่ได้ก่อนเรียน

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง หมายถึงนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบ

2.6 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการ และนักการศึกษา ได้กล่าวถึงลักษณะของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

2.6.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้จากประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากครูผู้สอน สำหรับความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน สรุปได้ดังนี้

พวงแก้ว โคจรานนท์ (2530, น. 25) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะทางด้านวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพทางสมองด้าน ต่าง ๆ เช่น ระดับสติปัญญา การคิด การแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือการรายงานทั้งเรียนและพูด การทำงานที่ได้รับมอบหมาย

Good (1973, pp. 6 – 7) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง (Knowledge Attained) หรือการพัฒนาทักษะการเรียน ซึ่งโดยปกติพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนด คะแนนที่ได้จากงานที่ครูผู้สอนมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง

จำนง พรายแยมแซ (2531, น. 19) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จในเชิงวิชาการที่เด็กสามารถจดจำเนื้อหาเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใด สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างถูกต้องหรือไม่ และรวมถึงสมรรถภาพทางสติปัญญาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

สุธรรม อ่อนคำ (2534, น. 7) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

ภพ เลหาไพบุลย์ (2537, น. 93) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ได้จากที่ไม่เคยกระทำได้ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่วัดได้

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2545, น. 109) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2549, น. 16) ได้ทำการสรุปเกี่ยวกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไว้ว่า แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้นมักจะมี ความมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่าง ๆ ของแต่ละวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาขาวิชาทั้งหลายที่ได้จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียน ลักษณะของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ มีทั้งที่เป็นข้อเขียนและภาคปฏิบัติจริง

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดดูว่านักเรียนมีพฤติกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด เป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งผลจากการฝึกอบรมในช่วงที่ผ่านมา (วาริ ว่องพินัยรัตน์, 2530, น. 1) และไพศาล หวังพานิช (2526, น. 89) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดได้ 2 แบบ ตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอนคือ

1. การวัดด้านปฏิบัติเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติทักษะของผู้เรียน โดยเน้นให้นักเรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปแบบของการกระทำจริงให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้ ต้องใช้ ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)

2. การวัดเนื้อหาเป็นการตรวจสอบเป็นการตรวจสอบความสามารถเนื้อหาวิชาอันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ สามารถวัดได้โดยใช้ ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test)

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 56-57) กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) หมายถึง แบบทดสอบที่วัดความรู้ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของวิชาหรือเนื้อหาที่สอนนั้น โดยทั่วไปวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่างๆ ที่เรียนในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษาต่างๆอาจจำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. ทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Reference Test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม คະแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ สำหรับใช้ตัดสินว่ามีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Normreference Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตร สร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรความสามารถในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการจำแนกอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพ ความสามารถของบุคคลนั้น เพื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ

พิชิต ฤทธิ์จรรยา (2548, น. 95) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับครูที่จะใช้ในการตรวจสอบพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถหรือมีสัมฤทธิ์ผลในแต่ละรายวิชา มากน้อยเพียงใด ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งข้อตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการสอนของครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาที่วัดได้จากคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชานั้นสามารถวัดได้ 2 แบบคือ การวัดด้านปฏิบัติและการวัดด้านเนื้อหาตามจุดมุ่งหมาย และลักษณะวิชาที่สอน ซึ่งในวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.6.2 จุดประสงค์ของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการจัดการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผู้วิจัยของนำเสนอการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังต่อไปนี้

6.2.1 การจัดการเรียนการสอนจะเน้นการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใน 3 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้ (ภัทรา นิคมานนท์, 2543, น. 67-83)

6.2.1.1 พฤติกรรมด้านพุทธรพิสัย เป็นพฤติกรรมด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลจำแนกได้ ดังนี้

1) ความรู้-ความจำ (Know -Ledge) คือ ความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อนจะโดยวิธีใดก็ตาม ซึ่งพฤติกรรมด้านนี้ยังจำแนกออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ คือความรู้เฉพาะเรื่องความรู้ในวิธีดำเนินการและความรู้รวบยอดในเรื่อง

2) ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นผลจากการเอาความรู้จากประสบการณ์ในชั้นความรู้ความจำมาผสมผสาน จนกลายเป็นสมรรถภาพสมองชนิดใหม่ ซึ่งความเข้าใจมี 3 ลักษณะ คือ การแปลความการตีความและการขยายความ

3) การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้มาแล้วไปแก้ปัญหาที่แปลกใหม่หรือสถานการณ์ใหม่ ที่ไม่เคยพบมาก่อนแต่อาจใกล้เคียง หรือคล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยพบเห็นมาก่อนก็ได้

4) การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ได้ทำให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์กันได้อย่างชัดเจน สามารถค้นหาความจริงต่าง ๆ ที่แอบแฝงอยู่ในเนื้อเรื่องนั้น ๆ ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์มี 3 ลักษณะ ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการ

5) การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำเอาองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปมารวมกันเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกัน เพื่อให้เห็นโครงสร้างที่ชัดเจนแปลกใหม่ไปจากเดิม มีลักษณะคล้ายความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่แปลกใหม่ มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการสังเคราะห์ โดยมี 3 ประเภท ได้แก่ 1) สังเคราะห์ข้อความสังเคราะห์แผนงานและสังเคราะห์ความสัมพันธ์

6.2.1.2 พฤติกรรมทางด้านจิตพิสัย ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดทางด้านจิตใจอารมณ์และคุณธรรมของบุคคลสามารถจำแนกเป็น 5 ระดับ คือ

1) การรับรู้ (Receiving Of Attending) มีลักษณะการตอบสนอง 3 ลักษณะ คือ การยอมรับการตั้งใจที่จะรับรู้และการเลือกสิ่งเร้าที่ต้องการรับรู้

2) การตอบสนอง (Responding) จะเป็นพฤติกรรมที่ต่อเนื่องจากความตั้งใจที่จะรับรู้โดยไม่เพียงแต่จะตั้งใจรับรู้เท่านั้นแต่มีความปรารถนา หรือปฏิบัติการที่จะตอบโต้ต่อสิ่งเร้านั้นอย่างเต็มใจและเกิดความพึงพอใจจากการตอบสนองพฤติกรรมขั้นนี้ จำแนกเป็น 3 ลักษณะ คือ การยินยอมที่จะตอบสนองความเต็มใจที่จะตอบสนองและความพอใจในการตอบสนอง

3) การสร้างคุณค่า (Valuing) เป็นขั้นที่บุคคลจะเห็นคุณค่าของการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่ได้ขั้นนี้มีพฤติกรรมการแสดง 3 ลักษณะ ซึ่งได้แก่ การยอมรับในคุณค่าการนิยมชมชอบในคุณค่าและการสร้างคุณค่า

4) การจัดระบบคุณค่า (Organization) หลังจากที่บุคคลนั้นได้สร้างค่านิยมของตนขึ้นมาแล้ว ก็พยายามนำค่านิยมนั้น มาจัดระบบให้เกิดเป็นระบบระเบียบขึ้น ลักษณะการจัดระบบคุณค่า จะมี 2 ลักษณะ คือ การสร้างความคิดรวบยอดของคุณค่าและการจัดระบบของคุณค่า

5) การสร้างลักษณะนิสัย (Characterization By A Value Complex) อาจจะเป็นการจัดระบบคุณค่าที่มีอยู่ในตัวเข้าเป็นระบบที่ถาวรซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมการแสดงของบุคคลไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ ก็แสดงพฤติกรรมตามค่านิยมที่ยึดถือตลอดไป การสร้างลักษณะนิสัย จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การสร้างลักษณะนิสัยชั่วคราวและการสร้างลักษณะนิสัยถาวร

6.2.1.3 พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย จะเป็นพฤติกรรมที่อาจเกี่ยวกับความสามารถเชิงปฏิบัติการพฤติกรรมเรียนรู้ด้านทักษะพิสัยจำแนกเป็น 5 ระดับ คือ

1) การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นตอนที่แสดงอาการรับรู้ที่จะเคลื่อนไหว โดยจะอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ หูตาจมูกลิ้นและสัมผัสทางกาย แม้จะมีสิ่งเร้าเข้ามากระตุ้น โดยผ่านทางประสาทสัมผัสพร้อม ๆ กันก็อาจเลือกที่จะรับรู้มีการแปลความหมายสิ่งเร้าเพื่อตอบสนอง

2) การเตรียมพร้อม (Set) เป็นสภาพของบุคคลที่พร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาสภาพความพร้อมมี 3 ด้าน คือ ความพร้อม ด้านร่างกาย ด้านสมอง และด้านอารมณ์

3) การตอบสนองตามแนวทางที่กำหนดให้ (Guided Response) เป็นการแสดงออกในลักษณะของการเลียนแบบ และการลองผิดลองถูก

4) ความสามารถด้านกลไก (Mechanism) นั้นอาจจะเป็นขั้นที่ด้าน

ของผู้เรียนนั้น ได้กระทำตามที่เรียนมา และพัฒนาขึ้นมาจนมีผลสัมฤทธิ์ผลสามารถสร้างเทคนิควิธีสำหรับตนเองขึ้นมาเพื่อปฏิบัติต่อไป

5) การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response) เป็นความสามารถในการปฏิบัติในสิ่งที่ยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น และสามารถกระทำได้อย่างมั่นใจไม่ลังเลและทำได้ดีจนเป็นอัตโนมัติ

2.6.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การสร้างแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ การเขียนข้อสอบวัดตามการจัดประเภทจุดมุ่งหมายของการศึกษาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ของ Bloom (1956, pp. 219 ; อ้างอิงใน วาริ ธิระจิตร, 2534, น. 220-221) ซึ่งจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

2.6.3.1 ความรู้ (Knowledge) เป็นเรื่องที่ต้องการรู้ ว่าผู้เรียนระลึกได้จำข้อมูลที่จำเป็นข้อเท็จจริงได้เพราะข้อเท็จจริงบางอย่างมีคุณค่าต่อการเรียนรู้

2.6.3.2 ความเข้าใจ (Comprehension) แสดงถึงระดับความสามารถการแปลความ การตีความ และขยายความในเรื่องราวและเหตุการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การจับใจความได้ อธิบายความหมายและเนื้อหาได้

2.6.3.3 การนำไปใช้ (Application) ต้องอาศัยความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการช่วยตีความของข้อมูล เมื่อต้องการทราบว่าข้อมูลนั้นมีประเด็นสำคัญอะไรบ้างต้องอาศัยความรู้จากเปรียบเทียบแยกแยะ ความแตกต่างพิจารณานำข้อมูลไปใช้โดยให้เหตุผลได้

2.6.3.4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นทักษะทางปัญญาในระดับที่สูง จะเน้นการแยกแยะข้อมูลออกเป็นส่วนย่อย ๆ และพยายามมองหาส่วนประกอบว่ามีความสัมพันธ์และการจัดรวบรวม Bloom ได้แยกจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ระดับ คือ การพิจารณาหรือการจัดประเภทองค์ประกอบต่าง ๆ การสร้างความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบเหล่านั้นและควรคำนึงถึงหลักการที่ได้รวบรวมไว้แล้ว

2.6.3.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) การนำเอาองค์ประกอบต่างๆ ที่แยกแยะกันอยู่มารวมเข้าด้วยกัน ในรูปแบบใหม่ ถ้าสามารถสังเคราะห์ได้ก็สามารถประเมินได้ด้วย

2.6.3.6 การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง การใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานเพื่อพิจารณาจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นั้นบรรลุหรือไม่ การให้นักเรียนสามารถประเมินค่าได้ต้องอาศัยเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นแนวทางในการตัดสินคุณค่าการตัดสินใจ ที่ไม่ได้อาศัยเกณฑ์ น่าจะเป็นลักษณะความคิดเห็นมากกว่าการประเมิน

ชวลิต ชูกำแหง (2553, น. 91) กล่าวว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิยมนำตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ของ Bloom ที่ปรับปรุงใหม่ โดย เดวิทเครทโวลท์ จำแนกเป็น 6 ชั้นดังนี้

1. จำ (Remembering) หมายถึง ความสามารถในการระลึกได้ แสดงข้อความระบุได้ บอกความรู้ที่ตนได้ศึกษามาด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ เช่น นักเรียนบอกได้ว่าพยัญชนะตัวใดเป็นอักษรกลางอักษรสูงหรืออักษรต่ำ
2. เข้าใจ (Under Standing) หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายตีความหมาย หรือขยายความข้อมูล เช่น การอธิบายความหมายของสำนวนสุภาษิตต่าง ๆ
3. ประยุกต์ใช้ (Applying) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจที่ตนมีไปใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิมได้ เช่น เลือกปุ๋ยที่ใช้ในการปลูกผักที่บ้านได้เหมาะสม
4. วิเคราะห์ (Analyzing) หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบ อธิบายบอกจุดเด่นจุดด้อย เช่น เรียนบอกความแตกต่างของพีช 2 ชนิดได้
5. ประเมิน (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบ วิเคราะห์ตัดสิน เช่น บอกได้ว่าอาหารจานนั้นมีคุณค่าอย่างไร เพราะเหตุใด
6. คิดสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง ความสามารถในการออกแบบ (Desing) วางแผนการผลิต เช่น นักเรียนสร้างชิ้นงานที่แปลกใหม่

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ของ Bloom จะสามารถวัดทักษะด้านการอ่านได้อย่างครอบคลุม ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก ตามแนวคิดของบลูม (Bloom) จำนวน 30 ข้อ

2.6.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 68-73) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบอิงเกณฑ์ดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์จุดประสงค์เนื้อหา ชั้นแรกจะต้องทำการวิเคราะห์ดูมีหัวข้อเนื้อหาใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และที่ต้องการวัดแต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมหรือสมรรถภาพอะไรกำหนดออกมาให้ชัดเจน
2. กำหนดพฤติกรรมย่อยที่ออกข้อสอบ จากชั้นแรกพิจารณาต่อไปว่าจะวัดพฤติกรรมย่อยอะไรบ้าง อย่างละกี่ข้อ พฤติกรรมย่อยดังกล่าว คือจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรมนั่นเอง เมื่อกำหนดจำนวนข้อที่ต้องการจริงเสร็จแล้วต่อมาพิจารณาว่าจะต้องออกข้อสอบเกินไว้หัวข้อละกี่ข้อ

ควรออกเกินไว้ไม่ต่ำกว่า 25% ทั้งนี้หลังจากที่นำไปทดสอบและวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบหลายข้อแล้ว จะตัดข้อที่มีคุณภาพไม่เข้าเกณฑ์ออก ข้อสอบที่เหลือจะได้ไม่น้อยกว่าข้อที่ต้องการจริง

3. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ ขั้นตอนนี้จะต้องเหมือนกับขั้นตอนที่ 2 ของการวางแผนสร้างข้อสอบแบบอิงกลุ่ม ทุกประการ คือตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใด นักศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบ เช่น การศึกษาหลักการเขียนคำถามแบบนั้นๆ ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบเพื่อวัตถุประสงค์ประเภทต่างๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบของตน

4. เขียนข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามจุดประสงค์ ซึ่งพฤติกรรมตามตารางที่กำหนดจำนวนข้อสอบของแต่ละจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และรูปแบบเทคนิคการเขียนตามที่ศึกษาในขั้นตอนที่ 3

5. ตรวจสอบข้อสอบ นำข้อสอบที่ได้เขียนไว้แล้วในขั้นตอนที่ 4 มาพิจารณา ทบทวนอีกครั้งโดยพิจารณาความถูกต้องตามหลักวิชาการแต่ละข้อวัดพฤติกรรมย่อยหรือจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการหรือไม่ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าเกณฑ์หรือไม่ ทำการปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

7. ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และข้อสอบที่วัดแต่ละจุดประสงค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและเนื้อหาจำนวนไม่ต่ำกว่า 3 คน พิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อวัดตามจุดประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่ถ้ามีข้อที่ไม่เข้าเกณฑ์ควรพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมเว้นแต่จะสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างชัดเจน

8. แบบทดสอบฉบับจำลอง นำข้อสอบทั้งหมดที่ผ่านการพิจารณาว่าเหมาะสมเข้าเกณฑ์ในขั้นที่ 7 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบมีค่าชี้แจงเกี่ยวกับแบบทดสอบ วิธีตอบ จัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้เหมาะสม

9. ทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุง

10. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง นำข้อสอบที่ค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ จากผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 9 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริงต่อไป โดยเน้นการพิมพ์ที่ประณีตมีความถูกต้อง คำชี้แจงที่ละเอียดแจ่มชัด อ่านเข้าใจง่าย เนื่องจากข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบเป็นที่นิยมใช้กันมากที่สุด จึงมีผู้เสนอแนะหลักการสร้างไว้หลายท่าน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบเป็นแบบทดสอบที่ใช้ผู้สอบเลือกคำตอบที่ถูกต้อง หรือคำตอบที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุดหรือถูกที่สุดจากตัวเลือกต่าง ๆ ที่กำหนดให้

2.6.5 ลักษณะของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึง ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดีไว้หลายลักษณะ ดังนี้ สิริพร ทิพย์คง (2545, น. 195) กล่าวว่า ลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ได้แก่

1. ความเที่ยงตรง เป็นแบบทดสอบที่เรานั้นสามารถที่จะนำไปวัดในสิ่งที่เราต้องการที่จะใช้วัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
2. ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น คือ สามารถที่จะวัดได้คงที่ไม่ว่าจะวัดกี่ครั้งก็ตาม เช่น ถ้านำแบบทดสอบไปวัดกับนักเรียนคนเดิมคะแนนจากการสอบทั้งสองครั้งควรมีความสัมพันธ์กันดี เมื่อสอบได้คะแนนสูงในครั้งแรกก็ควรได้คะแนนสูงในการสอบครั้งที่สอง
3. ความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน เฉพาะเจาะจง ความถูกต้องตรงตามหลักวิชา และเข้าใจตรงกัน เมื่อนักเรียนอ่านคำถามจะเข้าใจตรงกัน ข้อคำถามต้องชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน
4. การถามลึก หมายถึง เป็นการที่จะไม่ถามเพียงพฤติกรรมขั้นความรู้ ความจำ โดยจะทำการถามตามตำราหรือถามตามที่ครูสอน แต่พยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าขั้นความรู้ความจำได้แก่ ความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า
5. ความยากง่ายพอเหมาะ หมายถึง ข้อสอบที่จะบอกให้ทราบได้ว่า ข้อสอบข้อสอบนั้นๆ มีคนที่ตอบถูกมากหรือตอบถูกน้อย ถ้ามีคนตอบถูกมากข้อสอบข้อนั้นก็ง่ายและถ้ามีคนตอบถูกน้อยข้อสอบข้อนั้นก็ยากข้อสอบที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนจะตอบได้นั้นก็ไม่มีความหมาย เพราะไม่สามารถจำแนกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อน ในทางตรงกันข้ามถ้าข้อสอบง่ายเกินไปนักเรียนตอบได้หมด ก็ไม่สามารถจำแนกได้เช่นกัน ฉะนั้นข้อสอบที่ดีควรมีความยากง่ายพอเหมาะ ไม่ยากเกินไป ไม่ง่ายเกินไป
6. อำนาจจำแนก หมายถึง แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อน โดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียดตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด
7. ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้นักเรียนที่ฉลาดใช้ไหวพริบในการเดาได้ถูกต้องและไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่เกียจคร้านซึ่งดูตำราอย่างคร่าวๆ ตอบได้ และต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530, น. 41 - 45) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบทดสอบที่ดี ดังนี้

1. มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถที่จะวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ ความเที่ยงตรงแบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ
 - 1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถที่จะสามารถวัดได้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะวัด ข้อสอบที่มีความเที่ยงตรง

ตามเนื้อหา หมายความว่าข้อสอบนั้นประกอบด้วยข้อคำถามที่ถามเนื้อหาได้ตรงตามที่ระบุไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรอย่างครบถ้วน

1.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง ด้านของคุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้สอดคล้องตรงตามที่กำหนดไว้ในทฤษฎี ในกรณีที่เป็นข้อสอบ หมายถึงข้อสอบที่สร้างได้ครอบคลุมพฤติกรรม ตามที่วิเคราะห์ได้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรของรายวิชานั้น ๆ ถ้าพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมก็ คือ ดูจากพฤติกรรมที่คาดหวังและเกณฑ์

1.3 ความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) หมายถึง ด้านของคุณสมบัติของแบบทดสอบที่ให้ผลการวัดสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงในขณะนั้นของผู้สอบ ซึ่งดูได้จากการสังเกตหรือการสอบภาคปฏิบัติ

1.4 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) หมายถึง ด้านของคุณสมบัติที่ดีของแบบทดสอบที่ช่วยให้สามารถทำนายผลในอนาคตได้ถูกต้อง แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์สูงคือ มีคะแนนจากแบบทดสอบทั้งฉบับนั้นสอดคล้องกับคะแนนผลการเรียนในอนาคตการที่จะสร้างแบบทดสอบให้มีความเที่ยงตรงคือ แบบทดสอบที่จะถูกต่อนั้นจะต้องคำถามให้ครอบคลุม (Comprehensive) หลักสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้ 1.4.1) ถามทุกเรื่อง ทุกเนื้อหาที่มีในหลักสูตร 1.4.2) ถามพฤติกรรมการเรียนรู้ครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 1.4.3) ถามแต่ละเนื้อหาและพฤติกรรมอย่างได้สัดส่วนกัน ซึ่งพฤติกรรมใดที่มีความสำคัญมากเน้นมาก ก็ควรถามมากข้อ ถ้าสำคัญน้อยก็ถามข้อน้อย

2. มีคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถให้ผลการวัดได้คงที่ ไม่ว่าจะนำเครื่องมือขึ้นไปสอบวัดกี่ครั้งก็ตาม แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น หมายถึงแบบทดสอบที่ให้ผลการวัดในแต่ละครั้งสอดคล้องกัน เช่น ในการสอบวัด 2 ครั้ง คนที่ได้คะแนนสูงในครั้งแรกจะได้คะแนนสูงในครั้งที่สอง คนที่ได้คะแนนต่ำในครั้งแรกก็จะได้คะแนนต่ำในครั้งที่สองเช่นกันการสร้างแบบทดสอบให้มีความเชื่อมั่นสูงก็คือ ข้อคำถามของแบบทดสอบนั้นจะต้องถามในสิ่งที่ควรถาม คือถามพฤติกรรมขั้นสูงและมีจำนวนมากพอที่จะครอบคลุมเนื้อหาในวิชานั้น ๆ

3. มีความเป็นปรนัย (Objectivity) คือมีลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ 3.1) คำถามมีความแจ่มแจ้งชัดเจน 3.2) การตรวจให้คะแนนชัดเจนทำให้ผู้ตรวจไม่ว่าใครก็ตามตรวจให้คะแนนได้ตรงกัน 3.3) การแปลความหมายของคะแนนให้ตรงกันนั้น ได้กล่าว คือ คะแนนที่ได้จะบ่งบอกสถานภาพของผู้สอบได้ตรงกันแบบทดสอบปรนัย หรืออัตนัย อาทิเช่น ข้อสอบความเรียงสามารถที่จะสร้างให้มีคุณลักษณะ ทั้ง 3 ประการดังกล่าว แบบทดสอบนั้นก็จะเป็นปรนัยได้เท่าเทียมกัน

4. มีการถามลึก (Searching) หมายถึง ไม่ถามเพียงแค่พฤติกรรมขั้นความรู้ความจำตามตำรา หรือถามตามที่ครูสอน แต่ต้องพยายามถามพฤติกรรมขั้นสูงกว่าความรู้ความจำ ซึ่งได้แก่ การถามพฤติกรรมความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า แต่ถ้า

จำเป็นต้องถามความรู้ความจำ ก็ควรถามสิ่งที่เป็นความคิดรวบยอด ถ้าข้อคำถามสามารถวัดพฤติกรรม
 ขั้นสูงได้มากเท่าใดแบบทดสอบนั้นก็จะมีคุณค่ามากขึ้นเท่านั้น เพราะสามารถนำผลการสอบมาใช้ในการ
 พัฒนาสมรรถภาพทางสมองของผู้เรียนให้ก้าวหน้ากว่าเดิมได้ดี

5. มีความยุติธรรม (Fair) หมายถึง ข้อคำถามของแบบทดสอบนั้นจะต้องไม่มี
 ช่องทางแนะให้เด็กฉลาดใช้ไหวพริบในการเดาได้ถูก ไม่เปิดโอกาสให้คนเกียจคร้านที่ดูตำราลวก ๆ ตอบ
 ได้ คือ ต้องเป็นแบบทดสอบที่ไม่ลำเอียงติดกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ การที่จะให้แบบทดสอบมีความ
 ยุติธรรมหรือความเสมอภาคได้ ข้อสอบนั้นจะต้องถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมทุกประเภทของ
 วิชา นั้น ๆ

6. มีลักษณะยั่วเย้าที่เป็นเยี่ยงอย่างในทางที่ดี (Exemplary) หมายถึง แบบทดสอบนั้น
 ๆ จะต้องประกอบด้วยคำถามที่จะสร้างแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน ไม่ควรถามสิ่งที่เป็นตัวอย่างที่ไม่
 เหมาะสมไม่ควรปฏิบัติตาม เพราะในช่วงเวลาของการสอบนั้น ผู้สอบมีโอกาสที่จะเรียนรู้จากข้อสอบได้
 จึงควรถามแต่สิ่งที่จะนำไปเป็นแบบอย่างที่ดีงามจึงจะเป็นการดี เช่น คำถาม 1 “สิ่งใดที่สูบได้โดยไม่ผิด
 กฎหมาย” (บุหรี่ยี่ กล้วยา ผื่น) คำถาม 2 “การสูบบุหรี่ให้โทษอย่างไร” คำถาม 1 เป็นคำถามที่ไม่ควรถาม
 ควรเลี่ยงไปถามคำถาม 2 จะเหมาะสมกว่า เป็นต้น

7. มีอำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง แบบทดสอบนั้นจะต้อง
 ประกอบด้วยคำถามที่สามารถจำแนกผู้สอบออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับอย่างถี่ยัวน ตั้งแต่อ่อนสุด
 จนถึงเก่งสุด

8. มีความยากพอเหมาะ (Difficulty) หมายถึง แบบทดสอบนั้นจะต้องไม่ยากเกินไป
 และง่ายเกินไป ผลการสอบโดยเฉลี่ยควรเท่ากับหรือสูงกว่า 50 % ของคะแนนเต็มเล็กน้อย นั่นคือ
 ข้อสอบที่ยากมากถือว่าไม่มีประโยชน์ เพราะไม่สามารถเร้าผู้สอบให้แสดงคุณลักษณะที่ต้องการวัด
 ออกมาได้ เพราะคนเก่งก็ยังไม่สามารถทำได้ ในทำนองเดียวกันแบบสอบที่ง่ายมากก็ถือว่าไม่มีประโยชน์
 เพราะทั้งคนเก่งคนอ่อนสามารถทำได้เหมือนกันหมด ทำให้ไม่มีอำนาจจำแนก ดังนั้น แบบทดสอบจึง
 ควรมีความยากพอเหมาะในแต่ละข้อคำถามและโดยส่วนรวมทั้งฉบับ

9. มีความเฉพาะเจาะจง (Definite) หมายถึง แบบทดสอบนั้นจะต้องประกอบด้วย
 คำถามที่มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือจนผู้สอบตีความหมายไปคนละอย่าง คำถามประเภททวนสองแง่
 สองมุมไม่ควรใช้คำถามนั้น แต่จะต้องให้ผู้สอบเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งว่า ต้องการถามในแง่มุมใดเพื่อผู้สอบ
 ที่มีความสามารถในเรื่องนั้นอย่างแท้จริงจะต้องตอบได้ถูก

10. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง แบบทดสอบนั้นจะต้องให้ผลการวัดที่
 เที่ยงตรงและเชื่อถือได้มากที่สุดในขณะที่ใช้เวลา แรงงาน และเงินทุนในการสร้างอย่างประหยัดที่สุดการ
 สร้างข้อสอบให้มีประสิทธิภาพควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้

10.1 ลักษณะคำถาม ควรเป็นคำถามที่ถามพฤติกรรมขั้นสูงให้มากข้อตลอดจนถามแต่สิ่งที่มีความสำคัญที่จะเป็นตัวแทนของมวลความรู้ในวิชานั้น ๆ

10.2 ความเหมาะสมของจำนวนข้อกับเวลา แบบทดสอบนั้น ไม่ควรให้มีจำนวนข้อมากไปควรมีจำนวนข้อพอเหมาะแต่มีความครอบคลุมในเนื้อหาของวิชานั้นๆ และเวลาที่ให้ทำก็เหมาะสมไม่มากจนเกินไป

10.3 ความถูกต้องเรียบร้อยของตัวข้อสอบ คือ เป็นแบบทดสอบที่พิมพ์ถูกต้องชัดเจนไม่มีหน้าว่าง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถ้ามีความบกพร่องจะมีผลทำให้แบบทดสอบขาดประสิทธิภาพได้

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ดี ต้องเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงความเชื่อมั่นความเป็นปรนัย ถามลึก มีความยากง่ายพอเหมาะ มีค่าอำนาจจำแนก มีความเฉพาะเจาะจง และมีความยุติธรรม

จากการศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยได้ศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแนวคิดของ Bloom (1976, p. 45) ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดดังกล่าว ซึ่งผลการวัดจะเป็นประโยชน์ในลักษณะทราบและประเมินระดับความรู้ ทักษะและเจตคติของนักเรียน ไลแมน (1991, p. 10) แนวคิดของไลแมน สอดรับการวัดผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ในเนื้อหาที่ต้องการวัด (Skills) คุณลักษณะของพฤติกรรม (Traits) และองค์ประกอบ (Components) ซึ่งจำแนกตัวองค์ความรู้ในเนื้อหาที่ต้องการวัดและคุณลักษณะของพฤติกรรมตามความเชื่อ เช่น ระดับความรู้ความสามารถตามแนวคิดของ บลูม มี 6 ระดับ ดังนี้ 1) ความจำ คือ สามารถจำเรื่องต่าง ๆ ได้เช่น คำจำกัดความ สูตรต่าง ๆ วิธีการต่าง ๆ 2) ความเข้าใจ คือ สามารถแปลความ ขยายความ และสรุปใจความสำคัญได้ 3) การนำไปใช้ คือ สามารถนำความรู้ ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี ฯลฯ ไปใช้ในสภาพการณ์ที่ต่างออกไปได้ 4) การวิเคราะห์ คือ สามารถแยกแยะข้อมูลและปัญหาต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เช่น วิเคราะห์องค์ประกอบ ความสัมพันธ์ หลักการดำเนินการ 5) การสังเคราะห์ คือ สามารถนำองค์ประกอบ หรือส่วนต่าง ๆ เข้ามารวมกันเป็นหมวดหมู่อย่างมีความหมาย 6) การประเมินค่า คือ สามารถพิจารณาและตัดสินจากข้อมูล คุณค่าของหลักการโดยใช้มาตรการที่ผู้อื่นกำหนดไว้หรือตัวเองกำหนดขึ้น

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำเป็นต้องมีกรอบในการวัดที่ชัดเจน ตั้งจุดประสงค์ในการวัดซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการวัดตามทฤษฎีของบลูม ทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เป็นกรอบในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถประเมินความรู้ได้

2.7 ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกในทางบวกซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้เกิดความสุข เป็นความสุขที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่ระบบย้อนกลับหลังจากการปฏิบัติแล้วเกิดความพอใจ พึงพอใจ มีนักวิชาการและนักศึกษา ได้กล่าวถึงความพึงพอใจ ดังนี้

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

มีผู้ให้ความหมายของการพึงพอใจไว้หลายลักษณะดังนี้

Good (1993, p. 320) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพคุณภาพหรือระดับความพอใจ ซึ่งเป็นผลจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลต่อสิ่งที่อยู่

ทรงสมร คชเลิศ (2543, น. 12) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลอันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและจูงใจซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรมและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำกิจกรรมต่างๆ ของบุคคล

อุบลลักษณ์ ไชยนะ (2543, น. 36) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทัศนคติที่เป็นไปตามความคาดหวัง ที่ทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ได้ยิ่งขึ้น

วาสนา จันทอรุไร (2546, น. 15) กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือความรู้สึกหรือทัศนคติที่ดีที่เกิดจากการสัมผัส การรับรู้ ทำให้เกิดความรู้ ยอมรับ เป็นไปตามที่คาดหวังที่ทำให้เกิดความสามารถในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

พลลภ คงนุรัตน์ (2547, น. 34) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความนึกคิด ความเชื่อ ที่มีแนวโน้มที่แสดงออกของพฤติกรรม ต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้านของแต่ละบุคคลอาจเป็นทางด้านบวกหรือด้านลบของพฤติกรรมนั้นๆ

วิไล รัตพลที (2548, น. 34) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ พอใจ ประทับใจ จากการได้รับการตอบสนองตามความต้องการและมีความสุขเมื่อได้รับผลสำเร็จ ซึ่งจะแสดงออกทางพฤติกรรม โดยสังเกตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออกทางพฤติกรรม

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพความรู้สึกที่ดีทางจิตใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้รับการตอบสนองต่อความต้องการตามจุดมุ่งหมาย ดังนั้นความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนจึงหมายถึงความรู้สึกที่ดี มีความรู้สึกนิยมชมชอบและทัศนคติที่ดีในทางบวก จนทำให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจ ความพึงพอใจเป็นส่วนสำคัญในการทำงานวิจัยเรื่องนี้ เพราะเนื่องด้วยว่าการจัดการเรียนรู้ที่ดีจำเป็นต้องทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจ หรือมีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วย

2.7.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 577 - 588) ความหมายคำ พื่อใจ ว่า “สนใจ ชอบใจ” และความหมายของคำว่า พื่อใจ ว่า “พื่อใจ ชอบใจ”

ศลใจ วิบูลย์กิจ (2544, น. 42) กล่าวว่า ความพื่อใจ หมายถึง สภาพของอารมณ์บุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลนั้น ๆ

ศุภสิริ โสมาเกต (2544, น. 53) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพื่อใจว่าการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนความพื่อใจเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายที่ต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพื่อใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพื่อใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติตามมีแนวคิดพื้นฐานต่างกัน ดังนี้

1. ความพื่อใจ นำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน จึงเกิดความพื่อใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลการปฏิบัติงาน นำไปสู่ความพื่อใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพื่อใจและผลการปฏิบัติงาน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพื่อใจ ผลการปฏิบัติงานได้รับการตอบสนองในรูปแบบของรางวัล หรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน และผลตอบแทนภายนอก แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่ออุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพื่อใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือรางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกสำเร็จเมื่อตนเองสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ โดยครูอาจให้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับที่น่าพื่อใจ ความพื่อใจในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก คือ เกิดความพื่อใจจะเกิดผลที่ดีต่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ดีหรือที่น่าพื่อใจ ทำให้เกิดความพื่อใจ กิจกรรมที่จัดจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจจนเกิดเป็นความพื่อใจในการเรียนรู้

ทฤษฎีสำหรับการสร้างความพื่อใจมีหลายทฤษฎี ซึ่งมีทฤษฎีที่สำคัญได้แก่ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ (Maslow) (สร้างค์ ไคว้ตระกูล, 2541, น. 111 - 118 ; อ้างถึงใน สุจิรา แก้วจินดา,

2554, น. 55) กล่าวว่า ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ มีข้อสมมุติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ 3 ประการ ดังนี้

1. บุคคลย่อมมีความต้องการอยู่เสมอและไม่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอีกไม่สิ้นสุด

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่น ๆ ต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นสิ่งจูงใจกับพฤติกรรมของคนนั้นๆ

3. ความต้องการของบุคคลจะเรียงลำดับขั้นตอนความสำคัญ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วบุคคลก็จะให้ความสนใจกับความต้องการระดับสูงต่อไป ความต้องการของบุคคลมี 5 ตามลำดับดังนี้

3.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อการอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการในเรื่องของ อาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยา รักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ ความต้องการทางร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของตนก็ต่อเมื่อความต้องการของคนยังไม่ได้ได้รับการตอบสนอง

3.2 ความต้องการปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security Of Safety Needs) ถ้าหากความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองเหมาะสมแล้วมนุษย์ก็จะต้องการในขั้นสูงต่อไป คือ ความรู้สึกที่ต้องการการปลอดภัยหรือมั่นคงในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่น

3.3 ความต้องการทางสังคม (Social Or Belonging Needs) ภายหลังจากคนได้รับการตอบสนองจากสองขั้นดังกล่าวแล้ว ก็จะมีความต้องการที่สูงขึ้น คือความต้องการทางสังคม เป็นความต้องการที่จะเข้าร่วมและการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

3.4 ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องนับถือ (Esteem System Needs) เป็นความต้องการให้ผู้อื่นยกย่องให้เกียรติ และเห็นความสำคัญของตน อยากรเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ

3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากจะเป็นการอยากเป็น อยากรได้ ตามความคิดของตนหรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่ตนเป็นอยู่ขณะนี้

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นการแสดงความรู้สึกดีใจยินดีโดยเฉพาะบุคคลในการตอบสนองความต้องการในส่วนที่ขาดหายไป ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยเหล่านั้นสามารถสนองความต้องการของบุคคลทั้งร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสมและเป็นการแสดงออกพฤติกรรมของบุคคลที่จะเลือกปฏิบัติในกิจกรรมนั้น

2.7.3 การวัดความพึงพอใจ

การวัดความพึงพอใจ เป็นการวัดความรู้สึกที่พึงพอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ การวัดความพึงพอใจมีขอบเขตที่จำกัดมีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นได้ถ้าหากบุคคลเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง ได้มีนักวิชาการและนักศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวัดความพึงพอใจไว้หลายลักษณะดังนี้

Stromberg (1984, pp. 88 - 91) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจวัดได้หลายวิธี ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถาม ซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อดีของวิธีการนี้คือ ผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่มีข้อเสียคือการสัมภาษณ์ต้องใช้เวลามากและอาจผิดพลาดในการสื่อความหมาย

2. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่มีการใช้มากที่สุด มีลักษณะคำถามที่ได้ทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบคำถามหรือเติมคำ ข้อดีของวิธีนี้ คือได้ตอบคำถามที่มีความหมายแน่นอนมีความสะดวกรวดเร็วในการสำรวจ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสีย ผู้ตอบต้องสามารถอ่านออกเขียนได้และมีความสามารถในการคิดเป็นความพึงพอใจ เป็นสภาวะที่มีความต่อเนื่องไม่สามารถบอกจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดของความพึงพอใจ แบบสอบถามถึงนิยมสร้างเป็นแบบมาตรฐาน

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การวัดระดับความพึงพอใจสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยการขอความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่ต้องการวัดแสดงความคิดเห็นลงในแบบฟอร์มที่กำหนด หรือการสัมภาษณ์ วิธีต้องอาศัยเทคนิคและความชำนาญพิเศษของผู้สัมภาษณ์ที่จะจูงใจให้คำตอบตามข้อเท็จจริง และการสังเกต เป็นการสังเกตพฤติกรรมทั้งก่อนการรับบริการ ขณะรับบริการ และหลังรับบริการ ดังนั้น จากการศึกษาเบื้องต้นผู้วิจัยจึงนำความรู้ที่ได้ไปสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ

2.8 บริบทของโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลบริบทในด้านสภาพแวดล้อม การบริหารงานด้านบุคคล ของโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย ดังนี้

2.8.1 ที่ตั้ง และ ความเป็นมา

โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัยจัดตั้งขึ้นโดย นางอดทน พานิชิตี (นางเบญจพร พานิชิตี) เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 ได้รับอนุญาตวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2543 บนพื้นที่ 2 งาน เป็นอาคารเช่าประกอบการ เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1-3

ปี พ.ศ. 2547 ได้สร้างอาคารเรียนบนเนื้อที่ 1 ไร่ เป็นเอกเทศจำนวน 5 ห้องเรียน และย้ายเข้าห้องเรียนในวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

ปี พ.ศ. 2550 ได้สร้างอาคารเรียนชั้นเดียว 3 ห้องเรียน และขอเปิดสอนระดับ ประถมศึกษา มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน และประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 7 คน

ปี พ.ศ. 2552 ซ้อมที่ดินเพิ่มจำนวน 2 ไร่ 3 งาน 33 ตารางวา รวมเป็น 4 ไร่ 3 งาน 33 ตารางวา สร้างอาคารเรียนชั้นเดียว 5 ห้อง 1 หลัง และอาคารอเนกประสงค์ 3 ห้อง 1 หลัง และอาคารอเนกประสงค์ 3 ห้อง 1 หลัง ในปี พ.ศ. 2553

ปี พ.ศ. 2555 เดือนกันยายน สร้างอาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง กว้าง 8 เมตร ยาว 30 เมตร เพื่อใช้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนรวมทั้งเป็นที่รับประทานอาหารของนักเรียน

ปัจจุบันมีอาคาร 4 หลัง 25 ห้อง อาคารอเนกประสงค์ 1 หลัง ห้องพักครู 2 ห้อง ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง ห้องพยาบาล 1 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง

ปัจจุบันมีครู 27 คน ชาย 2 คน หญิง 25 คน แม่บ้าน 1 คน นักการภารโรง 1 คน ทำการสอนชั้นเตรียมอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอนามนไปทางทิศตะวันตก 1 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 40 กิโลเมตร ห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 26 กิโลเมตร การคมนาคมสะดวก

สีประจำโรงเรียน คือ สีฟ้า - สีชมพู

ปรัชญาประจำโรงเรียน คือ “การศึกษา คือ ชีวิต”

วิสัยทัศน์ “เป็นสถานศึกษา สร้างคนดี มีคุณธรรม นำชุมชนพัฒนา”

อัตลักษณ์ “ยิ้ม ไหว้ ทักทาย”

เอกลักษณ์ “สามัคคี มีวินัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

2.8.2 บุคลากร

โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ มีบุคลากรทั้งหมด 25 คน ดังนี้

1. ผู้บริหาร 1 คน
2. ครู 23 คน
3. ครูพี่เลี้ยง 2 คน

บุคลากรโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 2.3

จำนวนบุคลากรโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิชัย

ลำดับ	ชื่อบุคลากร	ตำแหน่ง	วุฒิการศึกษา
1	นางเบญจพร พานิชดี	ครู	ปริญญามหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา
2	นางสาวนันทิญา นางงชัย	ครู	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ทั่วไป)
3	นางสาวอรุณญา แพงแสน	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต(วิทยาศาสตร์)
4	นางสาวจุฑารัตน์ ใจสะอาดชื่อตรง	ครู	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาการคอมพิวเตอร์)
5	นางสาววิไล อินท่ามา	ครู	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต(วิทยาการคอมพิวเตอร์)
6	นายอดิศักดิ์ กิจขำนิ	ครู	ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาการคอมพิวเตอร์)
7	นางสาวทัศนีย์ โพนพิสัย	ครู	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
8	นางสาวจิราภรณ์ เสริฐผาด	ครู	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
9	นางนิภาวรรณ บรรจง	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาประถมวัย)
10	นางสาววารุณี เขจรเนตร	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาประถมวัย)
11	นางสาวมัศยา โลหะพรม	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาประถมวัย)
12	นางสาวกมลทิพย์ คนชื่อ	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาประถมวัย)
13	นางสาวกชภัท มณีรัตน์	ครู	ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)
14	นางสาวขวัญฤทัย พานิชดี	ครู	ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)
15	นางสาววรภาภรณ์ หันสา	ครู	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย)
16	นางสาวกมลนิตย์ ศรีมาตรา	ครู	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต(ภาษาไทย)
17	นางสาวสมศรี กมลอิง	ครู	ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (การวัดและประเมินผล)
18	นายกิจดิชัย ศรีฉัตรอุดมสุข	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต(พลศึกษา)
19	นางสาววิภาพร เหลี่ยมสิงขร	ครู	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต(ฟิสิกส์)
20	นางมนฤทัย ศิริรักษ์	ครู	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต (สังคมศาสตร์)
21	นางสาวไวยพร ชิตหนองคู	ครู	ปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
22	นางสาวนิตยา สุขเกษม	ครูพี่เลี้ยง	อนุปริญญาการบัญชี
23	นางมณีนันท์ ทรงกระวีรักษ์	ครูพี่เลี้ยง	อนุปริญญาการบัญชี

หมายเหตุ ครูกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน

2.8.3 นักเรียน

จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 405 คน เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 - 3 จำนวน 109 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 248 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 48 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 กันยายน 2561)

2.8.4 จุดเน้นในการพัฒนาสถานศึกษา

สถานศึกษาควรจัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

1. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. อัตราส่วนครูต่อผู้เรียนควรเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และนำไปใช้ในชีวิตรจริง
4. สถานศึกษาควรสร้างความตระหนัก และผลที่ได้รับจากการทดสอบการศึกษา

ระดับชาติ (O-Net)

5. ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านคล่อง เขียนได้

2.8.5 แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษา

2.8.5.1 การบริหารจัดการสถานศึกษาบริหารจัดการด้วยรูปแบบคณะกรรมการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา

2.8.5.2 การพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียนได้รับความรู้ด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง นำไปเป็นแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ เช่น มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีมนุษยสัมพันธ์ มีสัมมาคารวะ และรู้จักหน้าที่ของตนเอง

2.8.5.3 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการเรียนการสอนเชิงประจักษ์โดยเชิญวิทยากร ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมจัดการศึกษา เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทุกรายวิชา นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการเรียน

2.8.5.4 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษาต่อตรงตามสาขางานและสาขาวิชาชีพและดำเนินวิถีชีวิตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.8.5.5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมมือกับสถานประกอบการและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 2.4

รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 ค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้ โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ

สาระและมาตรฐาน การเรียนรู้	คะแนนเต็ม	ค่าสถิติจำแนกตามระดับ			
		โรงเรียน		ประเทศ	
		Mean	S.D.	Mean	S.D.
ท 1.1	100.00	43.86	17.28	52.55	19.42
ท 2.1	100.00	42.76	20.00	49.04	20.20
ท 3.1	100.00	42.11	16.33	48.73	20.93
ท 4.1	100.00	39.12	10.64	44.22	13.76
ท 5.1	100.00	41.35	19.61	48.36	23.14

รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 ค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน, ปรับปรุงจาก สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ปัจจุบันสภาพการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในภาพรวม ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 เห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติด้านพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-Net) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ควรปรับปรุงอย่างเร่งด่วน คือ สาระการอ่าน เนื่องจากนักเรียนคิดวิเคราะห์ตีความและสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

นิตยา โสรีกุล (2547, น. 101). ได้ศึกษา การศึกษาผลการใช้การสอนแนะในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่มีต่อการแก้ปัญหาของนักเรียนศึกษาปีที่ 1 ที่มีรูปแบบการคิดต่างกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ผลการใช้การสอนแนะในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่มีต่อการแก้ปัญหานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์สิงหเสนี) จำนวน 160 คน จึงได้

จากกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ประกอบด้วย นักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบฟิลด์ ดิเพนเดนซ์ (Field Dependent : Fd) และฟิลด์ อินดิเพน เดนซ์ (Field Independent : Fi) ตามแนวคิดของ Witkin ประเภทละ 80 คน โดยแต่ละกลุ่มรูปแบบการคิดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ซึ่งได้บทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บมีการสอนแนะจำนวน 40 คน และบทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่ไม่มีการสอนแนะ จำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่เรียนจากบทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่มีการสอนแนะและ บทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่ไม่มีการสอนแนะมีคะแนนการแก้ปัญหา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบฟิลด์ อินดิเพนเดนซ์ (Fi) เมื่อเรียนด้วยกรณีศึกษาบนเว็บมีการแก้ปัญหาสูงกว่าคะแนนการแก้ปัญหาของนักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบ ฟิลด์ ดิเพนเดนซ์ (Fd) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่มีรูปแบบการคิดต่างกันเมื่อเรียนด้วยบทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่มีการสอนแนะต่างกันมีคะแนนการแก้ปัญหาต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่นักเรียนมีรูปแบบการคิดแบบ ฟิลด์ ดิเพนเดนซ์ (Fd) เมื่อเรียนด้วยบทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่มีการสอนแนะมีคะแนนการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่ไม่มีการสอนแนะ และนักเรียนที่มีรูปแบบการคิดแบบฟิลด์ อินดิเพนเดนซ์ (Fi) เมื่อเรียนด้วยบทเรียนกรณีศึกษาบนเว็บที่ไม่มีการสอนแนะมีคะแนนการแก้ปัญหาสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนที่มีการสอนแนะ

ประทีป ยอดเกตุ (2550, น. 73). ได้ศึกษา การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัศมี ประทุมมา (2550, น. 81). ได้ศึกษา การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนดำรงสินอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ความเหมือนกันของสิ่งที่กำหนดให้ ความแตกต่างของสิ่งที่กำหนดให้ ความสัมพันธ์เชิงเหตุผล พบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น กล่าวคือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตรัมภพ เพียรจัด (2551, น. 98). ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บภาษาไทยด้วยวิธีการเรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา เพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีคะแนนค่านิยมด้านการมีเหตุผลตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นุชนาด ชุกกลีน (2552, น. 102). ได้ศึกษา ผลของการใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบ ผสมผสานและกระดานสนทนา ในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5. มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบการคิดอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียน ที่เรียนด้วยกรณีศึกษาที่ใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบผสมผสานกับบนกระดานสนทนา ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนที่เรียนด้วยกรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายที่ต่างกัน มีคะแนน การคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. นักเรียนที่เรียนด้วยกรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบผสมผสาน กับนักเรียนที่เรียนด้วย กรณีศึกษาโดยใช้กิจกรรมการอภิปรายบนกระดานสนทนา มีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณไม่ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เกษศิริ การะเกษ (2553, น. 118). ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่าย คอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่าย คอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ที่มีต่อความสามารถในการปัญหา 2) เพื่อประเมินคุณภาพ บทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา 3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของ บทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา 4) เพื่อประเมินความสามารถในการ แก้ปัญหาของนักเรียนที่เรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้น และ 5) เพื่อประเมินความพึงพอใจ ของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้น ผลการวิจัย พบว่า ผลการ ประเมินคุณภาพด้านเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 อยู่ใน ระดับดี มาก ผลการประเมินคุณภาพของบทเรียน ด้านสื่อและการนำเสนอโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ปรากฏว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 อยู่ในระดับดี ผลการประเมินประสิทธิภาพของบทเรียน ปรากฏว่ามี ประสิทธิภาพโดยรวมเป็น 87.60/83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ใช้คือ 80/80 ผลการประเมินความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้อ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 และผลการประเมิน ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทเรียนผ่านเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับพึง พอใจ มากที่สุด แสดงว่า บทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา สามารถ นำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

จรรย์ เจริญแท้ (2553, น. 91). เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาการศึกษา วงจรและซ่อมบำรุงไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Case Study) กับการ สอนแบบปกติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการศึกษาวงจรและ ซ่อมบำรุงไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Case Study) กับการสอนแบบ

ปกติ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนในรายวิชา การศึกษาวงจรและซ่อมบำรุง ไมโครคอมพิวเตอร์ สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีผลการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้เรียนมีความพึงพอใจในทุก ๆ ข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.12 - 4.90 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.76 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.59

สุทธิเทพ ศิริพิพัฒน์กุล (2553, น. 89). ได้ศึกษา การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษา และเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกันมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตระดับปริญญาตรีด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตปริญญาบัณฑิตที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน พบว่าทั้ง 4 กลุ่ม มีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ทั้ง 4 กลุ่มมีคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลของการพัฒนาการเรียนรู้เป็นทีมของนิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนรู้เป็นทีม ทั้ง 4 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคคล 2) เนื้อหา 3) กรณีศึกษา 4) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 5) เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 6) การประเมินผล รูปแบบ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ 2.1) ขั้นทำความเข้าใจและระบุปัญหาาร่วมกัน 2.2) ขั้นวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาาร่วมกัน 2.3) ขั้นเสนอวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน 2.4) ขั้นตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน 2.5) ขั้นสรุปผลาร่วมกัน และ 3) ขั้นประเมินผล 4) ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาต่างกันที่ใช้เทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกันที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา และการเรียนรู้เป็นทีม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจโดยรวมต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีมในระดับมาก

ตงุข สลิ่งศ์ (2555, น. 132) ได้ศึกษา การพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณด้วยการเรียนแบบกรณีศึกษาบนเว็บที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามและการคิดสะท้อน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเรียนด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามและการคิดสะท้อนที่มีต่อการคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่เรียนด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามต่างกัน มีการคิดวิจารณ์ญาณไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษาที่เรียนด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่ใช้วิธีการคิดสะท้อนต่างกัน มีการคิดวิจารณ์ญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หนึ่งนุช จิตครบุรี (2555, น. 92) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนเรียนกับเกณฑ์ 3) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษด้วยวิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ น้อยกว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เปรียบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ทองใส อุทัยคำ (2556, น. 110) ได้ศึกษา การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านประกอบ ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการอ่าน นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ทำให้คะแนนจากการทำกิจกรรม การทำแบบทดสอบหลังเรียน รักแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้น

มานพ ห่างภัย (2556, น. 106) ได้ศึกษา การพัฒนาชุดการสอนการควบคุมอัจฉริยะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาและทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนการควบคุมอัจฉริยะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปกติ 2) เพื่อพัฒนาและทดสอบประสิทธิภาพของ

ชุดการสอนการควบคุมอัจฉริยะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษากับวิธีการเรียนรู้แบบปฏิกิริยา 4) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบกรณีศึกษา 5) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาควิชาครุศาสตร์ไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ลงทะเบียนเรียนเกี่ยวข้องกับวิชาการควบคุมอัตโนมัติ ภาคเรียนที่ 1/2556 จำนวน 48 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของชุดการสอนการควบคุมอัจฉริยะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปฏิกิริยามีค่าประสิทธิภาพ 73.48/70.98 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สาเหตุอาจมาจากพื้นฐานของผู้เรียน ความยากของเนื้อหา ปริมาณเนื้อหาที่มาก และเวลาน้อยเกินไป 2) ชุดการสอนการควบคุมอัจฉริยะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษามีค่าประสิทธิภาพ 64.84/62.90 ซึ่งมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สาเหตุอาจมาจากความชำนาญในการใช้ชุดการสอนของผู้สอน ความรู้พื้นฐานของผู้เรียน ความยากของเนื้อหา ปริมาณเนื้อหาที่มาก เวลาน้อยเกินไป ภาระงานของผู้เรียน ความไม่คุ้นเคยกับรูปแบบ การเรียนของผู้เรียน และความยากของกรณีศึกษา 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาต่ำกว่ากลุ่มผู้เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบปฏิกิริยาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุอาจมาจาก ภาระงานที่ต่างกัน พื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน ความชำนาญ ในการสอนต่างกัน และรูปแบบการเรียนที่ต่างกัน 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ปรียา สมพีช (2556, น. 99) ได้ศึกษา การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยกรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน ก่อนและหลังเรียน 4) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง และ 5) เพื่อนำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสานด้วยกรณีศึกษาตามแนว โยนิโสมนสิการ เพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชน สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัย พบว่า 1) ขั้นตอนของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมความพร้อม 2) ขั้นตอนการกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการมีขั้นตอนย่อย ดังนี้ 2.1) ขั้นทำความเข้าใจและระบุปัญหาเชิงจริยธรรม 2.2) ขั้นวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเชิง

จริยธรรม 2.3) ข้อเสนอวิธีการแก้ปัญหาเชิงจริยธรรม 2.4) ขั้นตอนสนใจเชิงจริยธรรมในการแก้ปัญหา 2.5) ขั้นตอนตรงต่อสะท้อนคิด 2.6) ขั้นนำเสนอและประเมินผล และ 3) ขั้นการประเมินผล 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรมวิชาชีพสื่อมวลชนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

วินัส แก้วประเสริฐ (2556, น. 103) ได้ศึกษา การศึกษาผลการวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง โดยใช้การเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน ที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษากลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน ที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกลุ่มเก่งที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา ก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน คะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษากลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษากลุ่มเก่งที่จัดการเรียนรู้อีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา ก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสื่อการศึกษา แหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ของนักศึกษากลุ่มปานกลางและกลุ่มอ่อนที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเรียนของนักศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษา อยู่ในระดับดี (S.D. = 1.24) 4) ความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยอีเลิร์นนิ่ง โดยการสอนแบบกรณีศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (S.D. = 0.85)

วรุฒม์ อินทฤทธิ์ (2558, น. 115) ได้ศึกษาผลของการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการกรณีศึกษาที่มีต่อมโนทัศน์ประชาธิปไตยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนมโนทัศน์ประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการกรณีศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนการ

สอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ มีมีโนทัศน์ประชาธิปไตยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุษริย์ เส็งพานิช (2558, น. 101) ได้ศึกษาการใช้กรณีศึกษาในการสอนเพื่อเพิ่มความรู้อันเป็นการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางบัญชีในการการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาในการสอนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการสอนโดยใช้กรณีศึกษากับนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบไม่ใช้กรณีศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาให้แก่กลุ่มทดลองมีคะแนนทดสอบเฉลี่ยที่ 13.54 คะแนน และกลุ่มควบคุมมีคะแนนทดสอบเฉลี่ย 13.46 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ก่อนการทดลอง นักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้ในการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารจัดการและปฏิบัติงานในระดับใกล้เคียงกัน 2) คะแนนทดสอบและส่วยเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเท่ากับ 13.54 (S.D. 3.04) และ 18.78 (S.D. 2.31) ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบของนักศึกษากลุ่มทดลองก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จตุณญา จินาศรีพูล (2558, น. 96) ได้ศึกษาการเสริมสร้างความซื่อสัตย์โดยการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างความซื่อสัตย์โดยการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองและระยะติดตามผลนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาสำหรับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์มีค่าเฉลี่ยคะแนนความซื่อสัตย์สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) หลังการทดลองและระยะติดตามผลนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาสำหรับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เข้าร่วมกิจกรรมตามหลักสูตรของโรงเรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กุลวิทย์ เพิ่มศรี (2559, น. 86-90) ได้ศึกษา การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Sq4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 34 คน พบว่าหลังจากที่นักเรียนได้เรียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ

Sq4R มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ Sq4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ชัญญธิดา เทียงราช (2559, น. 74-78) การทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.98/84.88 ค่าดัชนีประสิทธิผลของ โดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด แบบฝึกทักษะ ประกอบแบบฝึกทักษะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.5779 ของนักเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังความคิด ประกอบแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

เจนจิรา ประภาสวัต (2559, น. 96) ได้ศึกษา ผลการใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติที่มีต่อการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการใช้กรณีศึกษา เรื่องภัยธรรมชาติที่มีต่อการตัดสินใจและการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 2) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตัดสินใจและการแก้ปัญหาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการตัดสินใจและการแก้ปัญหาหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

วิภู มุลวงศ์ (2559, น. 74) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ กรณีศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งนักเรียนมีความสามารถด้านการกำหนดปัญหาจากโจทย์สูงที่สุด และมีความสามารถด้านการแสดงขั้นตอนการแก้ปัญหาลำดับที่ต่ำที่สุด 2) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาอื่นต่อไป

ชนัต อินทะกนก (2559, น. 73) ได้ศึกษา ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และเจตคติ

ต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ 1) ความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์ ระหว่างนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบ และกลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนการสอนทั่วไป 2) เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบก่อนและหลังเรียน 3) เจตคติต่อวิทยาศาสตร์ ระหว่างนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบ กับนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนการสอนทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่อวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบมีค่าเฉลี่ยเจตคติต่อวิทยาศาสตร์หลังเรียนไม่แตกต่างกับนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบทั่วไป

อัญญาพร สุคนธ์พันธ์ (2559, น. 84) ได้ศึกษา ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบทั่วไป 3) เพื่อศึกษาความสามารถในการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐาน 4) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานกับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาเท่ากับ 25.92 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 และสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาเท่ากับ 14.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 70 และสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง พบว่า เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นส่วนใหญ่ แต่ละวิธีการและสื่อที่นำมาแก้ไขปัญหานั้นมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับกรณีและสภาพของปัญหา งานวิจัยที่ศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เหมาะสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีเหตุผลมากกว่าระดับชั้นประถมศึกษา การสอนในรูปแบบกรณีศึกษาเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการนำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลการวิจัยจากการสอนโดยใช้กรณีศึกษาสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงขึ้นและยังช่วยพัฒนาทักษะการตัดสินใจ พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีอิสระในการคิดได้อย่างหลากหลาย

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Lumpkin (1991, pp. 3694-A) การศึกษาผลการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับ 5 และ 6 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อได้สอนทักษะการคิดวิเคราะห์แล้วนักเรียนระดับ 5 และ 6 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์แตกต่างกัน นักเรียนระดับ 5 ทั้ง 5 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความ คงทนในเนื้อหาวิชาสังคมมันแตกต่างกันสำหรับนักเรียนระดับ 6 ที่เป็นสิ่งทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความทรงจำในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาสูงกว่ากลุ่มควบคุม

Ward (1998, p. 54). ได้ศึกษา ความกระตือรือร้น ความร่วมมือในการเรียนแบบกรณีศึกษา ผ่านเว็บที่มีรูปแบบของประเด็นการศึกษาผ่านเว็บ แบบตัวอักษร และแบบกราฟิก โดยมีเนื้อหาเป็นเรื่องเกี่ยวกับด้านธุรกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนโดยใช้ภาพสถานการณ์ในกรณีศึกษา สร้างประเด็นเพื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และทำให้ผู้เรียนมีการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษาจำนวน 40 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่เรียนโดยใช้ประเด็นจากสถานการณ์ในกรณีศึกษาแบบรู้สึกเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และมีการเรียนแบบร่วมมือทำให้ผู้เรียนมีความสามารถทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกรายวิชา

Lewin (2000) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการสอนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งของการเรียนรู้ร่วมกัน กับการสอนโดยครูเป็นผู้ควบคุมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาที่สองของนักศึกษาระดับวิทยาลัย ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างของความสามารถทางภาษาของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แต่พบว่านักเรียนในกลุ่มที่เรียนโดยใช้กระบวนการสืบเสาะและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่มมีทักษะในการทำงานร่วมกันนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน

Stepich et al (2001) ได้ศึกษา การใช้กลยุทธ์การสอนแนะเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาในขณะที่พวกเขากำลังตีรับและแก้ปัญหาการออกแบบการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาบนเว็บ โดยมีแนวทางในการสอนแนะ (Coaching Guidelines) ให้นักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดของกรณีศึกษาและสอนแนะให้นักเรียนพิจารณาสถานะที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา

โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากมหาวิทยาลัย คนจำนวน 37 คน ได้เรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา 6 -10 กรณี มีการอภิปรายทั้งในห้องเรียนและแบบออนไลน์ ผลการสำรวจข้อมูลพบว่า นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้อย่างดีเพียงชั่วเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตลอดการเรียน จากผลการเปรียบเทียบการแก้ปัญหาก่อนและหลังเรียนพบว่า อิทธิพลที่ทำให้นักเรียนแก้ปัญหาได้มาจากอิทธิพลภายนอกมากกว่าภายในของนักเรียน ซึ่งอิทธิพลนั้นก็คือคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญการสอนแนะ (Coached Expertise) นั่นเอง

Sams (2003, pp. 57-65) ได้ศึกษาวิธีสอนไวยากรณ์เพื่อให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และเขียนอธิบายได้ โดยให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ประโยคผ่านกระบวนการตั้งคำถามเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของประโยคได้ชัดเจน ผลการทดลองพบว่า การสอนด้วยวิธีนี้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น และนักเรียนสามารถเขียนอธิบายเป็นขั้นตอน ในรูปของแผนภาพได้ ซึ่งแผนภาพจะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นเพราะแผนภาพจะช่วยให้มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประเด็นหลักและประเด็นย่อยต่าง ๆ ในประโยคได้ชัดเจนขึ้นอีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนขยายประโยคและเชื่อมโยงความคิดในประโยคหลักให้เข้ากับประโยคย่อยต่าง ๆ ได้

Randall (2004, pp. 4301-A) ได้วิจัยเปรียบเทียบกันระหว่างการสอนแบบควบคุมกับการสอนแบบฝึกฝน การวิจัยนี้เพื่อแยกแยะผลกระทบต่อการเรียนรู้ฝึกการอ่านในโรงเรียนในเมือง จำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐและโรงเรียนเอกชน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์เรียนการสอนในห้องเรียนโดยตรงของเกรด 2 และ เกรด 4 การเขียนบันทึกเพื่อทำความเข้าใจให้ดีกว่าการใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการสอนอย่างไร จุดประสงค์ของการวิจัย เลือกโรงเรียน 2 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีจำนวนประชากรเท่ากัน จากการทดลองแสดงให้เห็นว่าเทคนิคและกลยุทธ์ที่หลากหลายมีผลกระทบต่อคะแนนการอ่าน ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ การจัดการเรียนการสอนควรใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย

Hays (2008, pp. 283) ได้ศึกษา การใช้กรณีศึกษา (Case – Based Learning) เป็นรูปแบบการสอนเพื่อการออกแบบสู่การนำไปใช้โดยเฉพาะการสอนในสาขาวิชาทางการแพทย์ รูปแบบดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความคิดของตนเองสร้างเป็นภาพอนาคตเพื่อสนองการเรียนรู้แบบมีผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะและการเรียนโดยเน้นการปฏิบัติเป็นหลัก กล่าวโดยสรุปกรณีศึกษาค่อนข้างคล้ายกับ Pbl แต่อาจจะมีรายละเอียดบางส่วนต่างกันในช่วงสรุป กรณีศึกษาจะเน้นการแสดงบทบาทและการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยเน้นความร่วมมือแบบทีมมากกว่า และยังเน้นการสืบค้นความรู้ที่มากกว่า

Chen and others (2013, p. 129) ได้ศึกษา การใช้กรณีศึกษาในการศึกษาทางการแพทย์แผนโบราณมุมมองเชิงระบบสัมพันธ์ กรณีศึกษาถูกนำมาใช้ในวงการศึกษแพทยแผนโบราณมาอย่างช้านาน ในขณะที่การทบทวนวรรณกรรมในงานวิจัยขั้นนี้พบว่า การออกแบบทาง

การศึกษา เนื้อหา และการประเมินผลที่มีความหลากหลายตามแต่ละบุคคลจะใช้เวลาตรวจสอบความถูกต้องของด้าน ความรู้โดยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในแบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งได้ผลสัมฤทธิ์ที่พึงพอใจ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ใช้กรณีศึกษาและกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มควบคุม โดยมีเพียงนักเรียนสอง กลุ่มที่แสดงให้เห็นว่า กลุ่มนักเรียนที่ใช้กรณีศึกษาได้ผลดีพอ ๆ ด้กับกลุ่มเด็กที่ใช้วิธีการดั้งเดิม ดังนั้น วิธีการศึกษาจึงถูกนำมาพิจารณาเพื่อใช้พัฒนาเจตคติของผู้เรียนให้ดีขึ้น ดังนั้นวิธีดังกล่าวจึงเป็นวิธีที่จะพัฒนาการวิเคราะห์ศักยภาพด้านทักษะและความสามารถทางการเรียนรู้ในตัวนักศึกษา ให้เกิดขึ้นในลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรืออาจใช้เป็นนวัตกรรม หรือการคิดแบบมี วิจัยญาณ และเป็นการพัฒนาการเรียนระดับคลินิกของนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Ching (2014) ได้ศึกษา ความสำคัญของการใช้บทบาทสมมติที่มีต่อคุณภาพของ การตอบสนองกลับของผู้สอน และการรับรู้ของผู้เรียนในกิจกรรมกรณีศึกษา ด้วยการออกเสียงใน บทเรียนออนไลน์ พบว่า ได้ผลสะท้อนที่เต็มประสิทธิภาพต่อผู้เรียนเมื่อนำบทบาทสมมติมาใช้และ ได้ผลสะท้อนกลับที่สัมพันธ์กับการกำหนดปัญหาของครูผู้สอนในระดับที่สูง โดย 60% ของผู้เรียน ที่ ใช้วิธีบทบาทสมมติโดยให้พวกเขาแสดงและจัดการตอบสนองกลับอย่างมีนัยสำคัญ การใช้วิธี กระตุ้นที่มีความหลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนค้นศักยภาพในการตัดสินใจและมีการตอบสนองต่อ ผู้สอนเพิ่มสูงขึ้น และ 90% ของผู้เรียนจะมีการตอบสนองกลับกับผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทั้งนี้งานวิจัย ดังกล่าวได้มีการอภิปรายถึงความสำคัญในการออกแบบการสอนในวงการศึกษาและช่วย กำหนด ทิศทางของการศึกษาที่ใช้บทบาทสมมติร่วมเพื่อให้อาจารย์สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้สอนต่อไป

Colgrove, Walton, and Vanhooose (2015, p. 132) ได้ศึกษา ผลของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาแบบร่วมมือภายในองค์กร : การศึกษาผลตามพฤติกรรมของ นักศึกษากายภาพบำบัดและผู้ช่วยนักกายภาพบำบัด ตามการรับรู้บทบาทของผู้ช่วย นักกายภาพบำบัด ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนแบบกรณีศึกษานั้นมีประสิทธิภาพในการสอนทั้ง การศึกษาทั้งทางการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้ช่วยนักกายภาพบำบัด ความรู้จากการศึกษานั้นส่งผลดีต่อนักศึกษากายภาพบำบัดมากกว่า แต่กลับช่วยลดความสงสัยในการ เรียนรู้ของนักศึกษาผู้ช่วยนักกายภาพบำบัดลง ผลกระทบของบรรยากาศการเรียนรู้ทางคลินิกควรจะ ได้รับการสำรวจเพื่อตรวจสอบผลกระทบทางการรับรู้ของนักศึกษาที่มีต่อภาพรวมของบทบาทผู้ช่วย นักกายภาพบำบัดตามหลักสูตรการเรียนการสอน

Cheron, et al. (2016, p. 109) ได้ศึกษาการเรียนรู้อุปกรณ์การศึกษากับการสร้าง ข้อคำถามแบบหลายตัวเลือกโดยนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินระดับข้อคำถามแบบ กรณีศึกษาตรงกับระดับข้อคำถามการสอบเพื่อให้ได้ไปประกอบโรคศิลป์ในการทำงานประเทศ สหรัฐอเมริกาในระดับ 1 นักศึกษามีความมั่นใจเพิ่มขึ้นกับตัวเลือกที่ใช้ในการวิเคราะห์ ไม่ปฏิเสธข้อสรุป

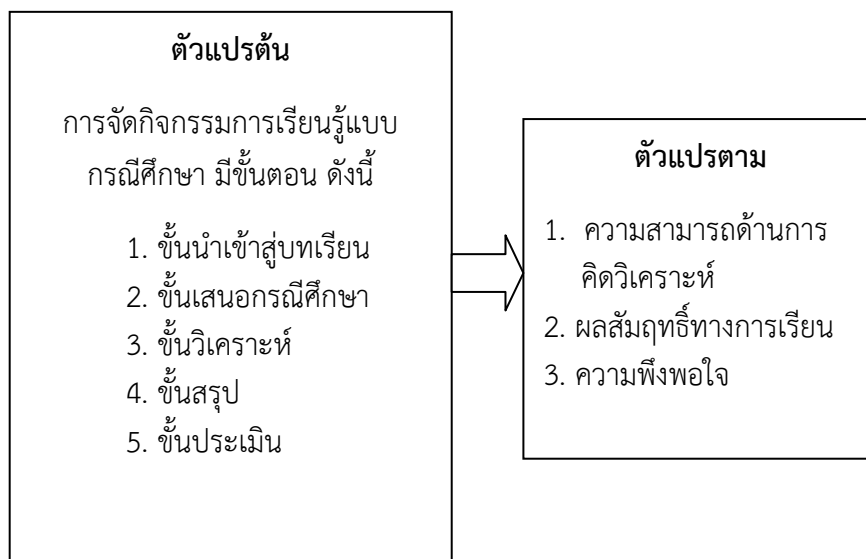
ที่ผิดพลาดและมีแนวโน้มที่จะจัดการกับเนื้อหาที่ถูกต้องมากกว่า ขณะที่เลือกเก็บเนื้อหาที่ผิดพลาดไว้น้อยที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา ความสามารถทางการเรียนรู้ในลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมจะนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระภาษาไทย โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น และช่วยให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยสามารถจับประเด็น สรุป วิเคราะห์ วิวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามแนวคิดของ สุกนธ์ สีนธพานนท์ และคณะ (2545, น. 60) ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 2.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้
การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวม
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวน 138 คน ในเขตอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ ตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยวิธีการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีดังนี้

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 เรื่อง จำนวน 6 แผน ดังนี้

3.2.1.1 การคิดวิเคราะห์จากนิทาน

3.2.1.2 การคิดวิเคราะห์จากบทร้อยกรอง

3.2.1.3 การคิดวิเคราะห์จากบทเพลงพื้นบ้าน

3.2.1.4 การคิดวิเคราะห์จากเรื่องสั้น

3.2.1.5 การคิดวิเคราะห์จากจากบทความ

3.2.1.6 การคิดวิเคราะห์จากข่าว

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ โดยการใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คู่มือการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คุณภาพของผู้เรียน และโครงสร้างเวลาเรียน

3.3.1.2 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชา การจัดหน่วยการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

3.3.1.3 ศึกษาจากเนื้อหาจากหนังสือแบบเรียน หนังสือนิทาน บทความวรรณกรรม บทร้อยกรอง นิทาน เพลงพื้นบ้าน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.4 กำหนดรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยยึดองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้

- 5) กระบวนการเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชั้น
เสนอกรณีศึกษา 3) ชั้นวิเคราะห์ 4) ชั้นสรุป และ 5) ชั้นประเมิน
- 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 7) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้
- 8) บันทึกผลการเรียนรู้

3.1.5 วิเคราะห์และแบ่งเนื้อหาออกเป็นแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ เพื่อให้สอดคล้อง
กับเวลาที่ใช้ในการสอน ผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมงรวม
12 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1

เนื้อหาและเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เนื้อหา	เวลา/ชั่วโมง
1	การคิดวิเคราะห์จากข่าว	2
2	การคิดวิเคราะห์จากนิทาน	2
3	การคิดวิเคราะห์จากบทร้อยกรอง	2
4	การคิดวิเคราะห์จากบทเพลงพื้นบ้าน	2
5	การคิดวิเคราะห์จากเรื่องสั้น	2
6	การคิดวิเคราะห์จากจากบทความ	2
	รวม	12

3.1.6 นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ
ความถูกต้องของรูปแบบการเขียนแผน ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ สารการเรียนรู้กิจกรรม สื่อ
และแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล รวมทั้งเกณฑ์ที่ใช้วัดและ
ประเมินผล

3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้กลับมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความ
เหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

3.1.8.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูษิต บุญทองเถิง วุฒิการศึกษา ศษ.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล

3.1.8.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา จักรไชย วุฒิการศึกษา กศ.ด. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ประธานหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา

3.1.8.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยานุวัฒน์ สมารถกุล วุฒิการศึกษา ศษ.ด. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา

3.1.8.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรกานต์ จังหาร คุณวุฒิ ค.อ.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล

3.1.8.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพศาล เอกะกุล วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (วิจัยและประเมินผล) ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตรวจสอบความถูกต้องด้านสถิติ การวิจัย

3.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาหาค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคอร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 70-71) ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

นำคะแนนจากการประเมินของแผนการสอนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มาหาค่าเฉลี่ยแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 70-71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ระดับความคิดเห็น

4.51 - 5.00 เหมาะสมมากที่สุด

3.51 - 4.50 เหมาะสมมาก

2.51 - 3.50 เหมาะสมปานกลาง

1.51 - 2.50 เหมาะสมน้อย

1.00 - 1.50 เหมาะสมน้อยที่สุด

3.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ คือ ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา สารระการการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้วได้คุณภาพความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00)

3.1.11 จัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพตามขั้นตอน

3.2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อสร้างตารางการวิเคราะห์ข้อสอบโดยจำแนกพฤติกรรมเป็น 6 ด้าน คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ใน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และประเมินค่า และกำหนดสัดส่วนของข้อสอบที่จะวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่จะใช้ในการทดลองสอน ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2

การวิเคราะห์ข้อสอบโดยจำแนกพฤติกรรมเป็น 6 ด้าน

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	จำนวนข้อสอบ		
									ทั้งหมด	ที่แท้จริง	
1	การคิดวิเคราะห์ ข่าว	1. นักเรียนสามารถระบุประเภทของข่าวได้									
		2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบในข่าวได้									
		3. นักเรียนสามารถแยกแยะลำดับเหตุการณ์ได้	1	1	1	2	1	1	7	5	
		4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้									
2	การคิดวิเคราะห์ นิทาน	1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้									
		2. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าเรื่องที่อ่านได้	1	1	1	1	1	1	6	4	
		3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์จากเรื่องที่อ่านได้									
		4. นักเรียนสามารถแยกแยะลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้									
3	การคิดวิเคราะห์ บทร้อยกรอง	1. นักเรียนสามารถระบุลักษณะของบทร้อยกรองได้									
		2. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดในบทร้อยกรองได้									
		3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยได้	1	1	1	1	1	1	6	5	
		4. นักเรียนสามารถแยกแยะคุณค่าที่ได้จากบทร้อยกรอง									
		5. นักเรียนสามารถระบุข้อคิดที่ได้จากบทร้อยกรอง									

(ต่อ)

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์	ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	จำนวนข้อสอบ	
									ทั้งหมด	ที่แท้จริง
4	การคิดวิเคราะห์	1. นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนนำเสนอได้	1	1	1	2	-	1	6	4
	บทเพลงพื้นบ้าน	3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าที่ได้จากบทเพลงพื้นบ้าน								
5	การคิดวิเคราะห์	1. นักเรียนสามารถระบุงานเขียนได้	1	1	1	2	1	1	7	6
	เรื่องสั้น	2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ได้								
		3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าที่ได้จากเรื่องที่ย่านได้								
6	การคิดวิเคราะห์	1. นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนนำเสนอได้	1	1	1	2	2	1	8	6
	บทความ	2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบในบทความได้								
		3. นักเรียนสามารถระบุข้อคิดจากเรื่องที่ย่านได้								
รวม			6	6	6	10	6	6	40	30

3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและมาตรฐานตัวชี้วัด จำนวน 40 ข้อ และคัดเลือกใช้จริง จำนวน 30 ข้อ

3.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาไทย ด้านหลักสูตรและการสอน และการวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนนเป็น +1 0 และ -1 ดังนี้

ให้คะแนนเป็น +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบเหมาะสม และสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนนเป็น 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบเหมาะสม และสอดคล้องกับตัวชี้วัด

ให้คะแนนเป็น -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับตัวชี้วัด

3.2.5 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, น. 50) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องและเหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบให้ค่า IOC ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เท่ากับ 1.00 และใช้ได้ทั้ง 4 ข้อ

3.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไปทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนวมินทราชินยาภิเษก อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อ

3.2.7 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.21 – 0.79 มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ

3.2.8 นำแบบทดสอบที่ได้ไปวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 20 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3 แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

การสร้างแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แบบกรณีศึกษา มีดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการคิดวิเคราะห์

3.3.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เพื่อจะเลือกแล้วใช้จริง 30 ข้อ

3.3.3.3 วิเคราะห์การสร้างแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ จำนวน 40 ข้อ เพื่อจะเลือกแล้วใช้จริง 30 ข้อ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3

การวิเคราะห์การสร้างแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ	
			ทั้งหมด	ใช้ได้จริง
1	การคิดวิเคราะห์ข่าว	1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
		2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	2
		3) การวิเคราะห์หลักการ	2	1
2	การคิดวิเคราะห์นิทาน	1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ	2	2
		2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	3	3
		3) การวิเคราะห์หลักการ	2	1
3	การคิดวิเคราะห์เพลง พื้นบ้าน	1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ	2	2
		2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	1	1
		3) การวิเคราะห์หลักการ	2	1
4	การคิดวิเคราะห์ บทความ	1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
		2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	3	3
		3) การวิเคราะห์หลักการ	3	1
5	การคิดวิเคราะห์เรื่องสั้น	1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
		2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	3	3
		3) การวิเคราะห์หลักการ	2	1
6	การคิดวิเคราะห์บทร้อย กรอง	1) การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ	2	2
		2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์	3	3
		3) การวิเคราะห์หลักการ	2	1
รวม			40	30

3.3.3.4 นำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้น 40 ข้อ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำในส่วนที่บกพร่อง และนำมาปรับปรุง

3.3.3.5 นำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อจัดสาระการเรียนรู้กับตัวชี้วัด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดตามตัวชี้วัด

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนี้วัดตามตัวชี้วัด

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนี้ไม่วัดตามตัวชี้วัด

3.3.3.6 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ กับตัวชี้วัด โดยใช้สูตร IOC (Index Item of Objective) เกณฑ์ที่ใช้ได้ คือ ตั้งแต่ 0.80 - 1.00 (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, น. 50) และในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่า IOC 1.00 และใช้ได้ทั้ง 40 ข้อ

3.3.3.7 นำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนโรงเรียนนวมินทราชินยา อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.3.3.8 นำกระดาษคำตอบ มาตรวจให้คะแนน ดังนี้

ผู้ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ผู้ที่ตอบผิดหรือตอบเกิน 1 ข้อให้ 0 คะแนน

3.3.3.9 นำแบบวัดความสามารถที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธีของ Brannan (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, น. 63) โดยตัดไว้เฉพาะข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 1.00 จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ไว้ใช้จริง

3.3.3.10 นำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ทั้ง 40 ข้อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยวิธีการของ KR-20 Reliability (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 223) ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9809

3.3.3.11 จัดทำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว 30 ข้อ เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ทดสอบคุณภาพ

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้แบบกรณีศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามลำดับ ดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียน

3.3.4.2 นำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียน โดยกำหนดน้ำหนักและเลือกใช้ข้อความแสดงความรู้สึกใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 ข้อ การให้คะแนนตามแบบประเมินของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 70-71) ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มาก
คะแนน	3	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	น้อย
คะแนน	1	หมายถึง	น้อยที่สุด

นำคะแนนจากการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยแล้วนำไปเทียบเกณฑ์การประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 70-71) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.4.3 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบค่านิยามศัพท์เฉพาะของข้อความ

3.3.4.4 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข้อความ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้ค่า IOC ทั้งฉบับ 1.00

3.3.4.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แผนการทดลองแบบ The Single Group, Pre - Test Post - Test Desing (ภาคิวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2551, น. 39) โดยมีลักษณะการทดลองดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 3.4

แบบแผนการทดลองแบบ *The Single Group, Pre - Test Post - Test Desing*

กลุ่มทดลอง	Pre - Test	Treatment	Post-Test
	T_1	X	T_2

หมายเหตุ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

X แทน การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบ
กรณีศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

T_1 แทน การทดสอบก่อนเรียน

T_2 แทน การทดสอบหลังเรียน

3.5 วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวม

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขวัญฤกษ์พัฒนวิทย์ อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 20 คน โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการแบบ one Group Pretest – Posttest Design มีขั้นตอน ในการทดลอง ดังนี้

3.5.1 ชี้แจงรายละเอียด และวิธีปฏิบัติในการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้เข้าใจ

3.5.2 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ไปทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตรวจคะแนนและบันทึกคะแนนไว้

3.5.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เก็บคะแนนระหว่างเรียน ได้แก่ แบบทดสอบย่อยหลังเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง และบันทึกคะแนนจนครบทุกแผน

3.5.4 ทดสอบหลังเรียน (Post-test) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ชุดเดียวกันกับทดสอบก่อนเรียน ไปทดสอบหลังเรียน (Pre-test) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตรวจคะแนน และบันทึกคะแนนไว้

3.5.4 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3.5.5 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ตามเกณฑ์ 75/75

3.6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t - test (Dependent Sample)

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กับเกณฑ์ร้อยละ 75

3.6.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) มีสูตรการคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-1)$$

P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.7.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรที่ใช้คำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-2)$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.7.1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (3-3)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง ทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนทั้งหมด

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบ (แบบอิงกลุ่ม)
ได้แก่ ทดสอบหาความเที่ยงตรง การหาค่าความยากง่าย การหาค่าอำนาจจำแนก หาค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบ การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และการหาค่าดัชนีประสิทธิผล

3.7.2.1 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2551, น. 50)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-4)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กับเนื้อหาหรือระหว่ข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.7.2.2 การหาค่าความยาก (P) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 212)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-5)$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ
R แทน จำนวนคนตอบถูก
N แทน จำนวนคนทั้งหมด

3.7.2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-6)$$

เมื่อ B แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
N₁ แทน จำนวนคนรอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์
N₂ แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์
U แทน จำนวนคนรอบรู้ หรือสอบผ่านเกณฑ์ ที่ตอบถูก
L แทน จำนวนคนไม่รอบรู้ หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ ที่ตอบถูก

3.7.2.4 การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ โดยใช้สูตร Lovett ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2553 : 90)

$$r_{cc} = 1 - \frac{\kappa \sum X - \sum x_i^2}{(\kappa - 1) \sum (x_i - c)^2} \quad (3-7)$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์
X_i แทน คะแนนสอบของนักเรียนแต่ละคน
K แทน จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบทั้งฉบับ
C แทน คะแนนเกณฑ์หรือคะแนนจุดตัด

3.7.2.5 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, น. 223)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right] r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right] \quad (3-8)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 n แทน จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบทั้งฉบับ
 p แทน อัตราส่วนของผู้ตอบถูกในข้อนั้น
 q แทน อัตราส่วนของผู้ตอบผิดในข้อนั้น
 s แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.7.2.6 การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ตามเกณฑ์ 75/75 วิเคราะห์โดยการหา ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ใช้สูตร ดังนี้ (เผชญิ กิจระการ, 2546, น. 44-51)

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100 \quad (3-9)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum x$ แทน ผลรวมแบบคะแนนทดสอบหลังเรียน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100 \quad (3-10)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum x$ แทน ผลรวมแบบคะแนนทดสอบย่อย
 A แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบย่อย

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.2.7 การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) ใช้สูตรดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, น. 161)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน} - \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็มหลังเรียน} - \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน}} \quad (3-11)$$

3.7.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียนใช้สูตร t – test (Dependent Samples) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 109-155)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad (3-12)$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

D แทน ผลต่างคะแนนก่อนและหลังเรียน

$\sum D$ แทน ผลรวมของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน

$\sum D^2$ แทน ผลรวมยกกำลังสองของผลต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคะแนนแต่ละคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

รายงานผลการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมาย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ถูกต้อง ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อ

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายโดยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษาของ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้
โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กรณีศึกษา ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยได้ศึกษาประสิทธิภาพของ
แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มี
ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ตามเกณฑ์ 75/75 จากคะแนนทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งปรากฏผลดัง
ตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้
แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน
คะแนนเต็ม (ระบุ)	30	30
คนที่ 1	8	19
คนที่ 2	12	26
คนที่ 3	20	21
คนที่ 4	13	26
คนที่ 5	11	24
คนที่ 6	14	28
คนที่ 7	10	27
คนที่ 8	12	26
คนที่ 9	11	24
คนที่ 10	12	23

(ต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

นักเรียน	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน
คนที่ 11	15	25
คนที่ 12	13	26
คนที่ 13	8	19
คนที่ 14	13	24
คนที่ 15	12	28
คนที่ 16	11	26
คนที่ 17	12	28
คนที่ 18	10	27
คนที่ 19	14	25
คนที่ 20	11	24
รวม	242	1580
เฉลี่ย	12.95	25.05
S.D.	4.65	2.84
ร้อยละ	43.17	83.49

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนจำนวน 20 คน ได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อย หลังเรียน แต่ละชุด จำนวน 6 ชุด คะแนนเต็ม 60 คะแนน เฉลี่ยเท่ากับ 46.86 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.32 คิดเป็นร้อยละ 78.10 ของคะแนนเต็ม นั่นคือ ประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 78.10 และพบว่าคะแนนเฉลี่ยของการทำแบบทดสอบหลังเรียนกับ 25.05 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.84 คิดเป็นร้อยละ 83.49 ของคะแนนเต็ม นั่นคือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.49 ดังนั้นการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทยมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 78.10/83.49 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ (75/75)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test ดังกล่าวปรากฏผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน

ทดสอบ	\bar{X}	S.D.	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	11.70	2.52			
หลังเรียน	24.45	2.48	2.95	19.31	0.0000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 11.70 คะแนน และ 24.45 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 แล้วนำมาวิเคราะห์ ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	เกณฑ์การพิจารณา	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	30	25	83.3	ผ่าน	-
2	30	21	70.0	-	ไม่ผ่าน
3	30	26	86.7	ผ่าน	-
4	30	28	93.3	ผ่าน	-
5	30	23	76.7	ผ่าน	-
6	30	20	66.7	-	ไม่ผ่าน
7	30	27	90.0	ผ่าน	-
8	30	24	80.0	ผ่าน	-
9	30	26	86.7	ผ่าน	-
10	30	22	73.3	ผ่าน	-
11	30	18	60.0	-	ไม่ผ่าน
12	30	27	90.0	ผ่าน	-
13	30	24	80.0	ผ่าน	-
14	30	23	76.7	ผ่าน	-
15	30	24	80.0	ผ่าน	-
16	30	23	76.7	ผ่าน	-
17	30	22	73.3	-	ไม่ผ่าน
18	30	23	76.7	ผ่าน	-
19	30	20	66.7	-	ไม่ผ่าน
20	30	26	86.7	ผ่าน	-
เฉลี่ยรวม			ร้อยละ 75	ร้อยละ 25	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด 20 คน

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กรณีศึกษามาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา			
1. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้จากการคิดวิเคราะห์และสามารถตอบข้อคำถามได้	4.75	0.44	มากที่สุด
2. นักเรียนชอบเนื้อหาการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาด้านการคิดวิเคราะห์ข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง	4.60	0.68	มากที่สุด
3. นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาแบบกรณีศึกษาที่มีความน่าสนใจ และเข้าใจ	4.30	0.92	มาก
4. นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้กรณีศึกษาจากข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง	4.40	0.75	มาก
5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเนื้อหากรณีตัวอย่างไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.20	0.83	มาก
รวม	4.45	0.49	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสาระการเรียนรู้			
6. นักเรียนชอบการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา	4.70	0.47	มากที่สุด
7. นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมแบบฝึกคิดวิเคราะห์	4.95	0.22	มากที่สุด
8. นักเรียนได้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนาน	4.95	0.22	มากที่สุด
9. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนมากยิ่งขึ้น	4.95	0.22	มากที่สุด
10. นักเรียนสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้แก้ปัญหาไปในชีวิตจริงได้	4.80	0.52	มากที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการเรียนและสื่อการเรียนรู้			
11. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มมากยิ่งขึ้น	4.70	0.22	มากที่สุด
12. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการสอนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด
13. นักเรียนมีความรู้สึกภูมิใจเมื่อตอบคำถามในบทเรียนได้	4.65	0.31	มากที่สุด
14. นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	4.65	0.45	มากที่สุด
15. นักเรียนเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนและสื่อการเรียนรู้	4.60	0.37	มากที่สุด
16. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการแสดงความคิดเห็นและการนำเสนอผลงาน	4.75	0.22	มากที่สุด
17. นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	4.65	0.31	มากที่สุด
18. นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน	4.65	0.31	มากที่สุด
รวม	4.66	0.10	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการวัดและประเมินผล			
19. นักเรียนได้ทำแบบทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้ทำให้รู้ว่าต้องเรียนรู้อะไรเพิ่มเติม	4.55	0.52	มากที่สุด
20. นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของตนเอง	4.60	0.37	มากที่สุด
รวม	4.58	0.29	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.65	0.21	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นผลการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีข้อสรุปในการทำวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 78.10/83.49 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด 20 คน

5.1.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.21)

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย โดยเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 6 เรื่อง จำนวน 6 แผน ได้แก่ 1) การคิดวิเคราะห์จากข่าว 2) การคิดวิเคราะห์จากนิทาน 3) การคิดวิเคราะห์

จากบทร้อยกรอง 4) การคิดวิเคราะห์จากบทเพลงพื้นบ้าน 5) การคิดวิเคราะห์จากเรื่องสั้น และ 6) การคิดวิเคราะห์จากจากบทความ เมื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการสอนทำให้นักเรียน ได้ร่วมมือทำกิจกรรมซึ่งมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นเสนอกรณีศึกษา 3) ชี้นวิเคราะห์ 4) ชี้นสรุป 5) ชี้นประเมินมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 78.10/83.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยของในแต่ละแผน คิดเป็นร้อยละ 78.10 ของคะแนนเต็ม นั่นคือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 78.10 และนักเรียนได้ค่าเฉลี่ยจากการทำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 83.49 ของคะแนนเต็ม นั่นคือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.49 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยคำนึงถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 การจัดเรียงเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นร่วมกัน รวมถึงการฝึกคิดวิเคราะห์ เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา Bandura, (1977) ว่าการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษา เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีฐานแนวคิดสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ พัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ Piaget และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlber ผู้วิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนจากการทำแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 83.49 (E_2) เท่ากับ 83.49 ซึ่งสูงกว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 78.10 นั้น เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาในครั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการทำกิจกรรมกลุ่ม ระดมพลังสมองมองคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาร่วมกัน ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ได้ สอดคล้องกับสอดคล้องกับแนวคิดของ Ward (1998, อ้างถึงใน ปรียา สมพีช, 2559, น. 262) ว่าผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากสถานการณ์ที่ได้รับ นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประกอบการตัดสินใจหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาให้กับกรณีศึกษาอย่างมีเหตุผล ผล การเรียนการสอนแบบกรณีศึกษานับเป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered) ต้องการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเปิดมุมมองที่กว้างขึ้นตลอดจนการหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีความคิดที่ละเอียดรอบคอบ รู้จักวางแผนปฏิบัติ สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับ Hays. (2008, p. 283). ได้ศึกษา การใช้กรณีศึกษา (Case – Based Learning) พบว่ากรณีศึกษาจะเน้นการแสดงบทบาทและการแก้ปัญหาของผู้เรียน โดยเน้นความร่วมมือแบบทีมมากกว่า และยังเน้นการสืบค้นความรู้ที่มากกว่า ทั้งนี้

เนื่องจาก กรณีศึกษาที่จะเตรียมมาเพื่อนำเสนอ ถือเป็นตัวแบบซึ่งใกล้เคียงกับสถานการณ์ในชีวิตจริง ให้ผู้เรียนได้ศึกษา สังเกต และเกิดการเก็บจำ นอกจากนี้ การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาจะเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ คาดการณ์สาเหตุ และผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวอย่างที่นำมาเสนอด้วยตนเอง รวมทั้งกระบวนการในการอภิปรายมาประกอบซึ่งกระบวนการดังกล่าว เป็นการจัดให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนและผู้สอนได้เรียนรู้เหตุผลของผู้อื่น จึงส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอดคล้องกับ ชนิต อินทะกนก (2559, น. 73) ที่ได้ศึกษา ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถามแบบสืบสอบมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยการเรียนการสอนแบบทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ อัญญาพร สุคนธรพันธ์. (2559, น. 84). ได้ศึกษา ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแก้ปัญหาเท่ากับ 25.92 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 60 และสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทั้งนี้เนื่องมาจาก

5.2.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญคำนึงถึงถึงพื้นฐานและความแตกต่างของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรียนแบบเป็นกันเอง และมีการวิเคราะห์ผู้เรียน โดยการจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถผู้เรียนมีเพื่อนช่วยกันคิดและตอบคำถาม ผู้เรียนได้ระดมพลังสมอง วิเคราะห์หาแนวทางแก้ปัญหา แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล ผู้เรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีกรณีศึกษาที่เสมือนจริงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจกระตือรือร้นและตื่นตัวต่อการเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ผู้เรียนมีความความรู้สึกรักพอใจ ทั้งยังสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับปรีญา สมพิช (2559 : 268) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษา ว่าการเรียนการสอนด้วยกรณีศึกษาเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ปัญหาจาก กรณีศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ เกิดประสิทธิภาพ การเรียนรู้จากกรณีศึกษาที่เป็นบทเรียนที่ดีที่สุดที่ช่วยสร้าง

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ช่วยพัฒนาทักษะการตั้งคำถาม และ การกล้าแสดงออกของผู้เรียน ในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาหรือ สถานการณ์ที่ยุ่งยาก ซับซ้อน หรือไม่มีรูปแบบตายตัวได้โดยวิธีการแก้ปัญหาหรือทางออกของ ปัญหาสถานการณ์นั้นผู้เรียนคิดค้นหาแนวทางด้วยตนเอง

ทั้งนี้การสอนโดยใช้กรณีศึกษามีข้อดี คือ ผู้เรียนได้เกิดความคิดที่กว้างขวางมากขึ้นคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างผู้เรียนด้วยกัน เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์สถานการณ์ การเรียนรู้เกิดจากการฝึกวิเคราะห์สถานการณ์ด้วยตนเอง นักเรียนได้ฝึกการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และมีความรับผิดชอบมากขึ้นในการเรียนรู้ของตนและในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง และจากการกิจกรรมในกระบวนการเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นเสนอกรณีศึกษา 3) ชี้นวิเคราะห์ 4) ชี้นสรุป 5) ชี้นประเมินเป็นการเรียนรู้ด้วยการกระทำ (Learning by Doing) ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ที่ควรมีใน ศตวรรษที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และจากการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา เหมาะสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่สามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีเหตุผลมากกว่าระดับชั้นประถมศึกษา การสอนในรูปแบบกรณีศึกษาเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการนำมาพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การคิดวิเคราะห์

5.2.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเริ่มจากการศึกษาปัญหา เอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือเรียน หนังสือการวัดผลและประเมินผล การวิเคราะห์เนื้อหา และผลการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และสภาพผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า จัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มีค่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ผลเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบและมีวิธีการที่เหมาะสม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ Bloom (1976, p. 45) ทั้ง 6 ระดับ ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยได้ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แล้วดำเนินการจัดกิจกรรมโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์ เจริญแท้ (2553, น. 91) เทียบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาการศึกษาวางจรและซ่อมบำรุงไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Case Study) กับการสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีผลการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ หนึ่งนุช จิตครบุรี. (2555, น. 92) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า เรียนที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาสามารถพัฒนาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ เห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Educational Test : O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์ ปีการศึกษา 2560 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 43.86 (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์, 2560, น. 8) หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการคิดวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 71.30 (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิซซ์, 2561, น. 11)

5.2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ของนักเรียนทั้งหมด 20 คน แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้น นักเรียนสามารถระบุความหมายของคำศัพท์ในเนื้อเรื่องได้ ตีความจากเรื่อง สรุปใจความสำคัญ แสดงข้อคิดเห็น อธิบายและประเมินค่าเรื่องที่อ่าน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มีการเรียนเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ทำให้มีการแลกเปลี่ยนการคิด มีการโต้แย้งระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และท้ายที่สุดจะได้ข้อสรุป นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง (ทิตินา แชมมณี, 2534, น. 19) ดังนั้น นักเรียนที่เรียนรู้แบบกรณีศึกษาจึงมีผลการสร้างความรู้ การคิดวิเคราะห์ การโต้แย้งได้ดี จึงสามารถพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติสอดคล้องกับหนึ่งนุช จิตครบุรี (2555, น. 92). ได้ศึกษาผลของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์

ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนวิชาภาษาอังกฤษด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความคงทนในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

5.2.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.21) กล่าวคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.21) โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ด้านเนื้อหาในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49) 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ด้านสาระการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.20) 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.10) 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.29) หมายความว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดีทำให้ผู้เรียนรู้สึกพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ เรียนแบบเป็นกับเอง ผู้เรียนมีเพื่อนช่วยกันคิดและตอบคำถาม นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสบผลสำเร็จซึ่งมีกรณีศึกษาที่เสมือนจริงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและตื่นตัวในเนื้อหา ไม่เกิดความเบื่อหน่าย ผู้เรียนมีความรู้สึกรู้สึกพอใจหรือทัศนคติที่ดีของการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และส่งผลก้าวหน้าในการเรียน ผู้เรียนเกิดความชอบความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุขซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ความว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและสอดคล้องกับ เกษศิริ การเกษ. (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมิน ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อบทเรียนผ่านเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อยู่ในระดับพึงพอใจ มากที่สุด และจรรย์ เจริมแหล่ง. (2553) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาการศึกษาวางจรและซ่อมบำรุง

ไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Case Study) กับการสอนแบบปกติ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในทุก ๆ ข้ออยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 4.12 - 4.90 นอกจากนี้ กุลวิทย์ เพิ่มศรี (2559, น. 86-90) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และชญธิดา เทียงราช (2559, น. 74-78) การทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ ผู้เรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากถึงที่สุด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นตัวบ่งชี้ว่า การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้จริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการสรุปและอภิปรายผลมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอในการนำการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาไปใช้

5.3.1.1 การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษาเป็นวิธีการสอนที่สร้างความพึงพอใจแก่ผู้เรียนอย่างมาก แต่มีข้อจำกัดด้านระยะเวลาในการสอนคิดวิเคราะห์แต่ละครั้ง ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเสนอกรณีศึกษา 3) ชี้นำวิเคราะห์ 4) ชี้นำสรุป และ 5) ชี้นำประเมิน ต้องทำการฝึกวิเคราะห์เนื้อเรื่องกรณีศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในกลุ่มและนำเสนอชิ้นงาน จึงต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน เกิดความตื่นตัวสนใจ และมีความสนุกสนาน ในการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาและส่งผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์มากยิ่งขึ้น

5.3.1.2 การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา ครูผู้สอนควรมีการแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในหัวข้อที่นักเรียนสนใจ ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

5.3.1.3 การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ผู้เรียนต้องกล้าแสดงความคิดเห็นเปลี่ยนเรียนรู้ทำงานร่วมกันและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สมาชิกในกลุ่มคนที่เก่งอาจทำงานคนเดียว ครูผู้สอนต้องกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานหรือกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้สื่อประกอบที่เป็นแหล่งเรียนรู้ หรือใช้เนื้อหาอื่น ๆ ที่อิงมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละระดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กนกกาญจน์ ศรีตะวัน. (2554). ผลการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคซี ไอ อาร์ ซี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). สาระการเรียนรู้แกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- กลวิชญ์ เพิ่มศรี . (2559). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์และการคิดวิเคราะห์โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524). วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชเกษศิริการเกษ. (2553). การพัฒนาบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ แบบเรียนรู้โดยใช้ กรณีศึกษาที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์ เทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- เกียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (2534). การสอนและการฝึกอบรมทางการบริหารโดยวิธีกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จรัญ เจิมแหล่. (2553). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาการศึกษาวจรและซ่อมบำรุงไมโครคอมพิวเตอร์ ด้วยเทคนิคการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Case Study) กับ การสอนแบบปกติ. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จตุณญา จินาศรีพูล. (2558). การเสริมสร้างความซื่อสัตย์โดยการเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำนง พรายแย้มแซ. (2531). เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กับการซ่อมเสริม (ตามทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- จินตนา ยูนิพันธุ์. (2534). *กรณีศึกษา : นวัตกรรมการเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์*.
วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 2(1), 55 – 68.
- เจนจิรา ประภาสวัต (2559). *ผลการใช้กรณีศึกษาเรื่องภัยธรรมชาติที่มีต่อการตัดสินใจและ การ
แก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ชนัด อินทะกนก (2559). *ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับการใช้คำถาม
แบบสืบสอบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อ
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนัญธิดา เทียงราช (2559). *การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการใช้เทคนิค
แผนผังความคิดประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชวาล แพรัตน์กุล. (2546). *ความรู้และความรับรู้*. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์ .
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2554). *การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง*. นนทบุรี : สหมิตรพรินติ้งแอนด์พับ
ลิชชิง จำกัด.
- دنوخا สลิวศ์ ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และสุพัตรา คูหากาญจน์. (2558). *การพัฒนาการคิด
วิจารณ์ญาณด้วยการเรียนแบบกรณีศึกษาบนเว็บ ที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามและการ คิด
สะท้อน*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*. ปีที่ 9
ฉบับที่ 3 : 197 - 208.
- دنوخا สลิวศ์. (2555). *ผลการเรียนด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามและการ คิด
สะท้อนที่มีต่อการคิดวิจารณ์ญาณของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- دنوخา สลิวศ์ ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ และสุพัตรา คูหากาญจน์. (2558, กันยายน - ธันวาคม).
การพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณด้วยการเรียนแบบกรณีศึกษาบนเว็บ ที่ใช้เทคนิคการ ตั้ง
คำถามและการคิดสะท้อน. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวลัยลักษณ์ ใน
พระบรมราชูปถัมภ์*, ปีที่ 9 (ฉบับที่ 3), สืบค้นจาก
<http://thaijo.org/index.php/JournalGradVRU/article/view/45683>.
- ดรัมภพ เพียรจัด. (2551). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนบนเว็บภาษาไทยด้วยวิธีการ
เรียนรู้ร่วมกันและการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาเพื่อสร้างค่านิยมด้านการมีเหตุผลตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ดิลก ดิลกานนท์ (2543). *การฝึกทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์*. วิทยานิพนธ์ การศึกษาศุขภูมิบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). *คู่มือการเขียนและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. กทม. : ประสาน การพิมพ์.
- ทองใส อุทัยคำ (2556). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขา หลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- ทิตนา แคมณี. (2534). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ : เดอะ มอสเตอร์กรุ๊ปแมนเนเจอร์.
- ทิตนา แคมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา โสรีกุล. (2547). *ผลการใช้การสอนแนะในการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาบนเว็บที่มีต่อการ แก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีรูปแบบการคิดต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาคุชภูมิบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นุชนาด ชุกกลิ่น. (2552). *ผลของการใช้กิจกรรมการอภิปรายแบบผสมผสานและกระดานสนทนา ใน การเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษาที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2534). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียา สมพีช. (2559). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้การสอนด้วยกรณีศึกษา. *วารสารการวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. ปีที่ 11 ฉบับที่ 22 : 260-270.
- ปรียา สมพีช . (2556). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยใช้กรณีศึกษาตามแนวโยนิโสมนสิการเพื่อพัฒนาการคิดไตร่ตรองและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม วิชาชีพสื่อมวลชนสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เผชิญ กิจระการ. (2542). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (E₁/E₂). *วารสารศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เผชิญ กิจระการ. (2544). การวิจัยและทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : ออฟเคอร์มีส์
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.พรพิมล
- พงศ์สุวรรณ. (2553). *รูปแบบการสอนและการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการศึกษา*. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- พวงแก้ว โคจรานนท์. (2530). *บุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมือง อุดรธานี*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พัลลภ คงนุรัตน์. (2547). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย เรื่องโจทย์ปัญหาบวก ลบ*. วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการ ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- พิชิต ฤทธิ์จรรยา. (2548). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ออฟเคอร์มีส์.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2545). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2548). *แนวคิดและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภพ เลหาไพบุลย์. (2537). *การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. เชียงใหม่ : เชียงใหม่คอมเมอร์เชียล.

- ภัทรา ยางเดี่ยว. (2553). *การสร้างบทเรียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เรียนโดยกระบวนการกรณีศึกษาในวิชาการถ่ายภาพสำหรับบัณฑิตศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ภาควิชาวิจัยและการพัฒนาการศึกษา. (2551). *พื้นฐานการวิจัยการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กอสนิษฐ์ : ประสานการพิมพ์.
- มกราพันธ์ จุฑารส. (2551). *การคิดอย่างเป็นระบบ : การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก.
- มานพ ห่างภัย. (2556). *การพัฒนาชุดการสอนการควบคุมอัจฉริยะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาไฟฟ้าศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2553). *การศึกษาแบบกรณีศึกษา : Case Study*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปีที่ 33 ฉบับที่ 4 : 42 - 50.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2549). *การวัดผลและการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวีวรรณ ศรีคร้ามครัน. (2552). *เทคนิคการสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ระวี แก้วสุกใส. (2555). [ออนไลน์]. *ศาสตร์การสอน : วิธีการสอนแบบการใช้กรณีตัวอย่าง (Case)*. สืบค้นจาก <http://rawikaewsuksai.blogspot.com/2012/12/case-2552-362-364-case-case-case- case.html>
- รัศมี ปทุมมา. (2550). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- วรุฒม์ อิทนฤทธิ์. (2558). *ผลของการเรียนการสอนสังคมศึกษาโดยใช้วิธีการกรณีศึกษาที่มีต่อ มโนทัศน์ประชาธิปไตยและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส จำกัด.

- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2543). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส. จำกัด.
- วินิช สุธารัตน์ (2547). *ความคิดเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิภู มุลวงค์. (2559). *การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2544). *สัมมนาหลักสูตรและการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : ช่างทอง.วินัส
- แก้วประเสริฐ. (2556). *การศึกษาผลการวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการเรียนแบบอีเลิร์นนิ่ง โดยใช้การเรียนการสอนแบบกรณีศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร*
- ศศิธร โสภารัตน์. (2555). [ออนไลน์]. *วิธีเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา (Case-based Learning Approach)*. สืบค้นจาก <http://suthinnaa.blogspot.com/2012/12/case-based-learning.html>
- ศุภสิริ โสมาเกต. (2545). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดย โครงการงานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2560.). [ออนไลน์]. *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปี การศึกษา 2560 ค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน*. สืบค้นจาก <http://www.newonetresult.niets.or.th>.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2561.). [ออนไลน์]. *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปี การศึกษา 2561 ค่าสถิติแยกตามมาตรฐานการเรียนรู้สำหรับโรงเรียน*. สืบค้นจาก <http://www.newonetresult.niets.or.th>.
- สมาน เอกพิมพ์. (2560). *การจัดการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและการจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21*. มหาสารคาม : ตักสิลาการพิมพ์.
- สรวงสุตา ปานสกุล. (2545). *การนำเสนอรูปแบบการเรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาเชิง สร้างสรรค์ แบบร่วมมือในองค์กรบนอินเทอร์เน็ต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2554). *Case Study : Learning Method and Collections เรียนบริหารผ่านกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ : จี.พี. ไชเบอร์พริ้นท์จำกัด.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *การประเมินการอ่าน วิเคราะห์และเขียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). “ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ” *การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบ “การสอนสิ่งแวดล้อม ศึกษาโดยวิถีกรณีศึกษาป่าชุมชน.”* กรุงเทพฯ : ดับบลิวเอพริโอเพอที จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2559). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2544). *เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : วัฒนาศึกษา.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). *หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สุคนธ์ ลินธพานนท์ และคณะ. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. (2538). *วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทิน ณ สุวรรณ. (2555). [ออนไลน์]. *วิธีสอนแบบกรณีศึกษา (Case Based Learning)*. สืบค้นจาก <http://suthinnaa.blogspot.com/2012/12/case-based-learning.html>
- สุธรรม อ่อนคำ. (2534). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ ทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่5สอนโดยมีการใช้ชุดฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับการสอนตามคู่มือครู*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ - วิโรฒ ประสานมิตร.
- สุวิทย์ มูลคำและคณะ. (2549). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : อี เค บุ๊คส์.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2550). *การสร้างชุดการสอนสำหรับฝึกทักษะในการแก้ปัญหา โจทย์สำหรับนักเรียนชั้นประถม*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนวิทย์สร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล. (2553). *การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและการเรียนรู้เป็นทีม ของ*

นิสิตปริญญาบัณฑิตด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานที่ใช้เทคนิคการเรียนรู้ ร่วมกันด้วย
กรณีศึกษาและเทคโนโลยีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2546). การสอนเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. ปีที่ 1. ฉบับที่ 1 : หน้า 26-37.

หนึ่งนุช จิตกรบุรี. (2555). การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
ความคงทนในการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(หลักสูตรและการสอน) สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพง.

อัญญาพร สุคนธ์พันธ์. (2559). ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานที่มีต่อความสามารถใน
การแก้ปัญหาและการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

Bandura, A (1977). *Social Learning Theory*. New York : General Learning Press.

Bitter, G.G. (1990). *Mathematics methods for the elementary and middle school :
Acomprehensive approach*. Boston: Allyn and Bacon.

Bloom, B.S. (1976). *Human characteristics and school learning*. New York.

Chen and Others. (2013). “Case-based learning in education of Traditional
Chinese Medicine: a systematic review.” J Tradit Chin Med. 2013 October
15; 33(5): 692-697.

Colgrove, W., and VanHoose,. (2015). *Physical Therapist and Physical Therapist
Assistant Perceptions of the Physical Therapist Assistant’s Role*. Journal of
Research in Interprofessional Practice and Education, 5 (1), 1 – 24. Easton, Geoff.
(1992). *Learning from Case Studies*. 2nd ed. England : Prentice- Hall
International (UK) Ltd.

Ertmer, P., & Russell, J. (1995). “Using case studies to enhance instructional
design education.” Educational Technology, 35, 23 – 31.

Good, (1973). *Carter V. Dictionary of Education*. Edited by good Carer V. New
York : Mcgraw-hill Company.

Hays, B.E. (2008). *Measuring Customer Satisfaction and Loyalty: Survey Design,
Use, and Statistical Analysis Methods*. Wisconsin : ASQ Quality Press.

- Herried, C. F. (1997). *What is a case?* Journal of College Science Teaching 27. 92 – 94.
- Kohlberg, L. (1976). *Moral stages and moralization : The cognitive – developmental approach*. In T. Lickona (Ed.), *Moral Development and Behavior : Theory, Research and Social Issues*. (pp. 31 - 53). New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Lumpkin, C.R. (1991). *Effects of Teaching Critical Thinking Skills on the critical Thinking Ability, Achievement, and Retention of Social Studies Content* by Fifth and Sixth-graders, Dissertation Abstracts international. Vol.51 No.11 : 3694-A
- Piaget (1971). *The theory of stages in cognitive development*. In D.R. Green (ED), *Measurement and Piaget*. New York: McGraw-Hill.
- Randall, J.L. *Evolution of the new paradigm, Primary Care, 23* : 183 – 198, 2004.
- Sontos, K. E. (1994). *Student Teacher' and Cooperating Teacher' Use of Case to Promote Reflection and Classroom Action Research (Field Experience)*. University of Virginia.
- Stake, Robert E. *Case Study Methods Education Research : Seeking Sweet Water*. In *Complementary Method for Research in Education*. (1988). Edited by Richard M. Jaeger. Washington, D.C., American Educational Research Association.
- The Partnership for 21st Century Schools (P21). (2009). *Framework for 21st Century Learning*. from: <http://www.21stcenturyskills.org>.
- Ward, (1998). *Active, collaborative and case – based Learning with computer – based case scenarios*. Computers & Education, 30(1), 103 – 110.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพศาล เอกะกุล
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรกานต์ จังหาร
- 3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภูษิต บุญทองเถิง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา จักรไชย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อริยานุวัฒน์ สมารยกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล เอกะกุล

ด้วย นางสาวราภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัทรชัย จันทร์ชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ศศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรกานต์ จังหาร

ด้วย นางสาวราภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัลลภชัย จันทชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง

ด้วย นางสาวราภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ คศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชษฐา จักรไชย

ด้วย นางสาวราภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
 ที่ ศศ พิเศษ/๒๕๖๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริยานุวัฒน์ สมายกุล

ด้วย นางสาววารภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
 หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
 วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
 การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
 วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
 ความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
 มาก โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐชัย จันทร์ขุม)
 คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๒๖๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิทย์

ด้วย นางสาววารภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ
และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อนำข้อมูลไป
ทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐชัย จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๒๒๓๓

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๒/ว ๘๒๖๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนาวิเศษ

ด้วย นางสาววารภรณ์ หันสา รหัสประจำตัว ๖๐๘๒๑๐๕๒๐๑๒๒ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา
หลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การวิจัยกับประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๒๐ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้
บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

วาที่ร้อยโท

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชย์ จันทร์ชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๑๒๒๓๓

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์	เวลา 12 ชั่วโมง
เรื่อง การคิดวิเคราะห์จากข่าว	จำนวน 2 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาววารภรณ์ หันสา	สอนวันที่...../...../.....

สาระสำคัญ

การคิดวิเคราะห์ เป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ต้องใช้เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ เปรียบเทียบลำดับเรื่องราว เหตุการณ์ ตลอดจนการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ทำให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจ
แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม. 3/3 ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
ม. 3/4 อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ
และรายงาน

ม. 3/5 วิเคราะห์ วิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้
ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น

ม. 3/8 วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ม. 3/9 ตีความ และประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ (K)

2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข่าว และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องทีอ่านได้อย่าง สมเหตุสมผล (P)

3. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มีวินัยรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ (A)

สาระการเรียนรู้ (Content ประกอบด้วย 3 ด้าน)

1. ด้านความรู้

- 1.1 ความรู้ความเข้าใจลักษณะของข่าว
- 1.2 ความสำคัญ และใจความสำคัญของข่าว
- 1.3 การสรุปประเด็นสำคัญ การตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็นของข่าว

2. ด้านทักษะ/กระบวนการ

- 2.1 การแก้ปัญหา
- 2.2 การให้เหตุผล
- 2.3 การเชื่อมโยง
- 2.4 การสื่อสารและการนำเสนอ
- 2.5 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. ด้านเจตคติ/คุณลักษณะ

- 3.1 สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ
- 3.2 มีระเบียบวินัย
- 3.3 รอบคอบ
- 3.4 มีความรับผิดชอบ
- 3.5 มีวิจาร์ณญาณ
- 3.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ เรื่อง การคิดวิเคราะห์ข่าว
2. ใบกิจกรรม ตัวอย่างสถานการณ์ข่าวจากหนังสือพิมพ์
3. ใบงาน เรื่อง สถานการณ์ข่าว
4. แบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การคิดวิเคราะห์ข่าว
5. แผ่นป้ายหัวข้อสถานการณ์ข่าว

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	ชิ้นงาน/ภาระงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด
ด้านพุทธิสัย (K) 1. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ได้ ด้านพุทธิสัย (P) 2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข่าว และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้ ด้านจิตพิสัย (A) 3. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสุภาพ มีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และมีจิตสาธารณะ	- เขียนสรุปความรู้ (งานเดี่ยว) - การทำแบบทดสอบหลังเรียน(งานเดี่ยว) - แผนผังโน้ตทัศน์ (งานกลุ่ม) - แผนผังโน้ตทัศน์ (งานกลุ่ม)	- การประเมินชิ้นงาน - การตรวจแบบทดสอบหลังเรียน - การสังเกต	- แบบการประเมินการเขียนสรุปความ - เกณฑ์การตรวจแบบทดสอบหลังเรียน - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม - แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ทักษะ/กระบวนการ	การทำงานกลุ่ม	การสังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	การทำงานกลุ่ม	การสังเกต	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน โดยการจัดกิจกรรมดังนี้

1. ครูพูดสนทนาเปิดประเด็นกับนักเรียนเกี่ยวกับสถานการณ์ข่าวในชีวิตประจำวันจากช่องทางต่าง ๆ เช่น จากหนังสือพิมพ์ ข่าวจากโทรทัศน์ ข่าวจากสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ขั้นเสนอกรณีศึกษา โดยการจัดกิจกรรมดังนี้

- นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การคิดวิเคราะห์ข่าว ที่ครูแจก
- ครูเสนอแผ่นป้ายหัวข้อสถานการณ์ข่าวดังต่อไปนี้แก่นักเรียน

- 1) แก๊งชน 'ยานรก' แสบ! ใช้เมีย-ลูก 8 ด.บังหน้า ยึด 9 แสนเม็ด ไอซ์ 3 โล
- 2) ทลายช่องนรกช่วย 53 หญิงลาวกลางเมืองนราธิวาส พี่น้าของค้ำมนุษย์
- 3) 'คลินิกเสริมเต้า' หลอกทำนมเน่ารวบ 2 สาว - 1 หมอ ไม่ใช่ศัลยแพทย์
- 4) ป. โทสู้ตีนแมว! ล็อกคอตัดขาแขวน

4. ให้นักเรียนร่วมกันบอกถึงปัญหาที่พบจากการแก้สถานการณ์ข่าวที่กำหนดให้ (นักเรียนจะมีคำตอบที่แตกต่างกัน โดยครูยังไม่เฉลย)

ขั้นขั้นวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมดังนี้

5. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยความสามารถ เก่ง 1 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คน เลือกรประธาน รองประธาน และเลขานุการ และส่งตัวแทนจับสลากหัวข้อข่าว ดังนี้

- 1) แก๊งชน ‘ยานรก’ แสบ! ใช้เมีย-ลูก 8 ต.บังหน้า ยึด 9 แสนเม็ด ไอซ์ 3 โล
- 2) ทลายช่องนรกช่วย 53 หญิงลาวกลางเมืองนราธิวาส พี่น้าของค้ายมนุษย์
- 3) ‘คลินิกเสริมเต้า’ หลอกทำนมเน่ารวบ 2 สาว – 1 หมอ ไม่ใช่ศัลยแพทย์
- 4) ป. โทสู้ตีนแมว! ล็อกคอตัดขาแขน

6. ครูกำหนดประเด็นปัญหาบนกระดาน ดังนี้

- ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปใจความสำคัญของข่าวตาม 5W1H
- ตีความและสรุปปัญหาจากสถานการณ์ข่าว
- แนวทางในการแก้ปัญหา
- บอกประโยชน์/ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

7. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำความเข้าใจข่าว ระดมพลังสมอง และรวบรวมข้อมูล แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ หาแนวทางแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์ในชั้นที่ 2 เป็นแผนผังมโนทัศน์ และสรุปผลการอภิปรายของสมาชิกกลุ่ม และเตรียมพร้อมเพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป โดยการจัดกิจกรรมดังนี้

8. ให้แต่นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอประเด็นหัวข้อข่าวที่ศึกษา โดยนักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันอภิปรายหาข้อสรุป แสดงความคิดเห็นร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ หาแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาจากกรณีศึกษา และสรุปการคิดวิเคราะห์เหตุการณ์

9. นักเรียนทุกคนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ การคิดวิเคราะห์ข่าว

ขั้นประเมินผล โดยการจัดกิจกรรมดังนี้

10. ให้นักเรียนแต่ละคนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง การคิดวิเคราะห์จากข่าว

11. เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จแล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนเปลี่ยนกันตรวจ โดยครูและนักเรียนร่วมกันเฉลย แล้วนำคะแนนของแต่ละคนบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนนเก็บคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเป็นผลการทดสอบหลังเรียน (ทดสอบย่อย) ไว้เป็นคะแนนเก็บระหว่างเรียน

บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

2. ปัญหา/ อุปสรรค

.....

3. แนวทางแก้ไข/ ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(นางสาววารภรณ์ หันสา)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ใบความรู้ เรื่อง การคิดวิเคราะห์ข่าว

1. การคิดวิเคราะห์

1.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

สุวิทย์ มูลคำ (๒๕๔๗ , ๑๒๓) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่าการคิดวิเคราะห์หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุดิบของเรื่องราวหรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้

1.2 ทฤษฎีการคิด

ทฤษฎีการคิดของบลูม (Blom taxonomy) สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์.(2550 : 51)ได้กำหนดจุดมุ่งหมายทางการศึกษา (Bloom taxonomy of Education! Objectives) เป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้ความคิด ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัยของผู้เรียน ส่งผลต่อความสามารถทางการคิดที่บลูมจำแนกไว้เป็น 6 ระดับคำถาม ในแต่ละระดับมีความซับซ้อนแตกต่างกัน ได้แก่

ระดับที่ 1

ระดับที่ 2 ระดับความเข้าใจ แยกเป็นการแปลความการตีความและการขยายความ

ระดับที่ 3 ระดับการนำเอาไปใช้ แยกเป็นการประยุกต์

ระดับที่ 4 ระลันการวิเคราะห์ แยกเป็นการวิเคราะห์ส่วนประกอบ การวิเคราะห์

ความสัมพันธ์และการวิเคราะห์หลักการ

ระดับที่ 5 ระดับการสังเคราะห์แยกเป็นการสังเคราะห์ การสื่อความหมาย การสังเคราะห์แผนงานและสังเคราะห์ความสัมพันธ์

ระดับที่ 6 ระดับการประเมินค่า แยกเป็นการประเมินค่าโดยอาศัยข้อเท็จจริงภายใน และการประเมินค่า โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายนอก การที่ผู้เรียนจะมีทักษะในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจ ผู้เรียนจะต้องสามารถวิเคราะห์และเข้าใจสถานการณ์ใหม่หรือข้อความจริงใหม่ได้

1.3 คุณสมบัติของบุคคลที่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ (การอ่านคิดวิเคราะห์เบื้องต้น)

1. มีความรู้ความจำใจเรื่องที่จะคิดวิเคราะห์ การคิดวิเคราะห์ที่ดีผู้คิดต้องมีความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้น ๆ เพราะจะช่วยให้กำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ จำแนกแยกแยะองค์ประกอบ จัดหมวดหมู่ ลำดับ ความสำคัญหรือสาเหตุของเรื่องราวเหตุการณ์ได้ชัดเจน

2. ช่างสังเกต ช่างสงสัย ช่างซักถาม เป็นคนชอบตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเสมอเพื่อไป ขบคิดหรือค้นหาความจริงในเรื่องนั้น คำถามที่ใช้กับความคิดวิเคราะห์ คือ 5w1h ประกอบด้วย

What (อะไร)

Where (ที่ไหน)

When (เมื่อไหร่)

Why (ทำไม)

Who (ใคร)

How (อย่างไร)

3. ความสามารถในการตีความ การตีความเกิดจากการรับข้อมูลเข้ามาทางประสาทสัมผัส จะทำการตีข้อมูล โดยวิเคราะห์เทียบเคียงกับความทรงจำหรือความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ

1.4 กระบวนการคิดวิเคราะห์

กระบวนการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน (สุวิทย์ มูลคำ (2547: 9-19)

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์

เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พี่ช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์ข่าว ของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 กำหนดปัญหาหรือวัตถุประสงค์

เป็นการกำหนดประเด็นข้อสงสัยจากปัญหาของสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นคำถามหรือเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เพื่อค้นหาความจริง สาเหตุสำคัญ เช่น บทความนี้ต้องการสื่อหรือบอกอะไรที่สำคัญที่สุด

ขั้นที่ 3 กำหนดหลักการหรือกฎเกณฑ์

เป็นการกำหนดข้อกำหนดสำหรับใช้แยกส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้ เช่น เกณฑ์ในการจำแนกสิ่งของที่มีความหมายเหมือนกัน หรือแตกต่างกัน หลักเกณฑ์ในการหาลักษณะความสัมพันธ์เชิงเหตุผล อาจเป็นลักษณะความสัมพันธ์ที่มีความคล้ายคลึงกันหรือขัดแย้งกัน

ขั้นที่ 4 พิจารณาแยกแยะ

เป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญหรือหาข้อสรุป เป็นคำตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้

ตัวอย่างการอ่านวิเคราะห์เบื้องต้น

ตัวอย่างที่ 1

การรดน้ำต้นไม้ หรือสนามหญ้า ควรจะรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็นมากกว่าตอนเที่ยงหรือช่วงแดดจ้า จะทำให้น้ำระเหย 50 ไร่หายไปนออากาศ หรือให้ต้นไม้ได้ใช้เพียงครึ่งเดียวเท่านั้น

ใคร/อะไร : การรดน้ำต้นไม้หรือสนามหญ้า

อย่างไร : การรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น

เพราะอะไร : การรดน้ำต้นไม้หรือ สนามหญ้า ควรรดช่วงเช้าหรือช่วงเย็น

ใจความสำคัญ : เพราะเวลาตอนเที่ยงหรือแดดจ้า ต้นไม้จะได้น้ำเพียงครึ่งเดียว

ตัวอย่างที่ 2

บ้านในชนบท มักปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วบ้านเพราะไม้ไผ่มีหนาม ป้องกันขโมยได้ดี เมืองในสมัยโบราณนั้นยังไม่มีกำแพงสูง เขาก็ปลูกต้นไม้ทำเป็นรั้วไว้ก็มี

ใคร/อะไร : บ้านในชนบท

ทำอะไร : ปลูกต้นไม้

ทำไม : เป็นรั้วบ้าน กันขโมยได้

เพราะอะไร : ต้นไม้มีหนาม

ใจความสำคัญ : บ้านในชนบท ปลูกต้นไม้ไผ่เป็นรั้วบ้านกันขโมยได้เพราะต้นไม้มี

หนาม

2. หลักการอ่านข่าวและพิจารณาข่าว

2.1 ความหมายของข่าว

ข่าว หมายถึง เหตุการณ์คนในสังคมให้กำลังใจ ความสามารถ และตีพิมพ์เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เหตุการณ์ที่นำมาเขียนเป็นข่าวจะต้องเป็นเรื่องทันเหตุการณ์และส่งผลกระทบต่อบุคคลในสังคม

2.2 องค์ประกอบของข่าว

องค์ประกอบของข่าวมีอยู่ 4 ส่วน คือ ส่วนพาดหัวข่าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อหาข่าว ดังนี้

1. ส่วนพาดหัวข่าว เป็นส่วนที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตา และตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อหา

2. ความนำ คือ เนื้อหา เรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่า เหตุการณ์ที่นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว อาจมาจำเป็นต้องอ่านส่วนต่อไป

3. ส่วนเชื่อม คือส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความให้รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ องค์ประกอบส่วนที่ไม่มีความจำเป็นมากนัก บางข่าวอาจมีส่วนนี้ และบางข่าวอาจไม่มีก็ได้ จากการสำรวจข่าวส่วนใหญ่ในปัจจุบันพบว่าไม่มีส่วนเชื่อม

4. เนื้อข่าว รายละเอียดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้น ๆ หากมีรายละเอียดมาก ก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย อย่างไรก็ตามนักเรียนคงเคยพบว่า ข่าวบางเรื่องมีข้อบกพร่องในการเรียงลำดับ เนื้อข่าว ทำให้อ่านไม่เข้าใจว่าเหตุการณ์ของเรื่องเป็นอย่างไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร ทำไม อย่างไร

2.3 ประเภทของข่าว

ข่าวแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข่าวหนัก หมายถึงข่าวที่มีเนื้อหาในเชิงสาระ และมีอิทธิพลต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวธุรกิจ ข่าวการศึกษา
2. ข่าวเบา หมายถึง ข่าวที่เกิดขึ้นในกลุ่มคนกลุ่มย่อย ๆ ที่มีอิทธิพลต่อคนส่วนใหญ่ในสังคม เช่น ข่าวชาวบ้าน ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา ข่าวอาชญากรรม เป็นต้น

2.4 หลักการอ่านและพิจารณาข่าว

พรทิพย์ ศิริสมบูรณ์เวช และคณะ. (2558 : 62-65) กล่าวว่า ในการอ่านข่าวควรพิจารณาตามองค์ประกอบของข่าว ดังนี้

1. พิจารณาพาดหัวข่าว การพิจารณาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ เป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าว หากสังเกตการพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่าส่วนสำคัญที่สุดของข่าวจะพาดหัวด้วยตัวอักษรขนาดใหญ่ ส่วนที่สำคัญรองลงมาจะใช้ตัวอักษรขนาดเล็กลงมาตามลำดับ ดังนั้น ในการอ่านและพิจารณาข่าว ควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาดหัวข่าวย่อย

2. พิจารณาความนำ เมื่ออ่านและพิจารณาพาดหัวข่าวและทราบเรื่องราวสั้น ๆ ของข่าวนั้นแล้ว ต่อมาคือการอ่านและพิจารณาความนำซึ่งสรุปเรื่องราวของข่าว โดยขยายความหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของพาดหัวข่าว หากผู้เขียนสามารถเขียนความนำได้ชัดเจน และผู้อ่านมีเวลาในการอ่านน้อยหรือต้องประหยัดเวลาในการอ่านก็อาจไม่จำเป็นต้องอ่านส่วนเนื้อข่าวต่อไป

3. พิจารณาเนื้อข่าว เนื้อข่าวเป็นส่วนที่ผู้อ่านจะอ่านหรือไม่อ่านก็ได้หากทราบเรื่องย่อของข่าวจาก ความนำแล้ว เนื้อข่าวเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เป็นข่าว ซึ่งอาจพบว่าหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับให้ข้อมูลข่าวแตกต่างกัน เพราะผู้เขียนต้องนำเสนอให้ทันเวลา หากเราสนใจข่าวใดเป็นพิเศษก็ควรติดตามอ่านเนื้อข่าวจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับเพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องของข่าว และคิดใคร่ครวญไตร่ตรองอย่างรอบคอบ

4. พิจารณาการใช้สำนวนภาษา เมื่อพิจารณาการใช้สำนวนภาษาในการเขียนข่าวจะพบว่า มีข้อบกพร่องหลายประการ ทั้ง ในการเขียนสะกดคำ การใช้คำย่อ การใช้คำผิดระดับ การใช้คำแสลง การวางส่วนขยายไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการจัดทำหนังสือพิมพ์เป็นกระบวนการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันเวลาขาย เพราะหนังสือพิมพ์จะมีค่าเฉพาะวันนี้เท่านั้น พอวันรุ่งขึ้นก็จะมีใครสนใจอ่านข่าว จึงเป็นวรรณกรรมที่เร่งรีบ เพราะฉะนั้นในการอ่านข่าวจึงต้องพิจารณาการใช้ภาษาตามลักษณะของภาษาข่าวที่ไม่ถูกต้องของหลักการใช้ภาษา

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การคิดวิเคราะห์ข่าว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีข้อสอบทั้งหมด 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
 2. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยกากบาท (X) ลงในช่อง ก ข ค และ ง ในกระดาษคำตอบ
1. ข้อใดกล่าวถึงความหมายของการคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง
 - ก. ความสามารถในการจำแนกองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 - ข. การค้นหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 - ค. การหาสภาพความจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้
 - ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา
 2. การแปลความ ตีความ และขยายความ เป็นทฤษฎีการคิดของบลูมในระดับใด
 - ก. ระดับที่ 1 ระดับความรู้ความจำ
 - ข. ระดับที่ 2 ระดับความเข้าใจ
 - ค. ระดับที่ 3 ระดับการนำไปใช้
 - ง. ระดับที่ 4 ระดับการคิดวิเคราะห์
 3. ทฤษฎีการคิดระดับใดที่ผู้เรียนจะต้องมีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ และเข้าใจสถานการณ์
 - ก. ระดับที่ 2 ระดับความเข้าใจ
 - ข. ระดับที่ 3 ระดับการนำไปใช้
 - ค. ระดับที่ 5 ระดับการสังเคราะห์
 - ง. ระดับที่ 6 ระดับการประเมินค่า
 4. บุคคลใดไม่มีคุณสมบัติที่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์
 - ก. เจษฎาชอบเรียงลำดับประเด็นความสำคัญของหัวข้อเรื่องเวลาจบบันทึกในชั้นเรียน
 - ข. พรรณิภาไม่ชอบตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยเพราะชี้แจงค้นคว้าหาคำตอบ
 - ค. ทิวาพรชอบค้นคว้าหาคำตอบจากสื่อต่าง ๆ ที่ตนสงสัย มาเล่าให้เพื่อนฟัง
 - ง. สุขสันต์ชอบหาข้อสรุปความรู้ความเข้าใจมาอธิบายให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสมเหตุสมผล

5. คำถามที่ใช้กับความคิดวิเคราะห์ ๕ ws1H ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ตั้งคำถาม What (อะไร)
 - ตั้งคำถาม Where (ที่ไหน)
 - ตั้งคำถาม When (เมื่อไหร่)
 - ไม่จำเป็นต้องตั้งคำถาม Why (ทำไม)
6. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของข่าว
- ส่วนพาดหัวข่าว
 - ความนำ
 - ส่วนสรุปข่าว
 - เนื้อข่าว
7. องค์ประกอบของข่าวส่วนใดที่แสดงรายละเอียดของข่าว
- เนื้อข่าว
 - ความนำ
 - ส่วนเชื่อม
 - พาดหัวข่าว
8. ในข้อใด เป็นข่าวหนัก
- ข่าวบันเทิง
 - ข่าวอาชญากรรม
 - ข่าวการเมือง
 - ข่าวชาวบ้าน
9. ข่าวในข้อใดไม่ใช่ข่าวเบา
- 'คลินิกเสริมเต้า' หลอกทำนมเน่ารวบ 2 สาว – 1 หมอ ไม่ใช่ศัลยแพทย์
 - มือบรโง่งไฟฟ้าอมสลาย จับ 6 แกนน่าน้ำ-เซ็นเอกสาร
 - แก๊งชน 'ยานรก' แสบ! ใช้เมีย-ลูก 8 ด.บังหน้า ยึด 9 แสนเม็ด ไอซ์ 3 โล
 - หมอเครียดสะสมเปิดโรงนมผูกคอตตา

10. จากข้อความที่กำหนดให้ ข้อใดกล่าวถึงใจความสำคัญได้อย่างถูกต้อง

พม่าชิง-กระบะข้ามประสานงา ขี่ไล่รถแท็กซี่ตายสยอง 4 ศพ

หนุ่มพม่าชิงกระบะทำมัจจุราชชนประสานงาแท็กซี่บนถนนทางหลวงกาญจนบุรี – ไทรโยค เจ้าหน้าที่เร่งช่วยเหลือใช้เครื่องตัดถ่างซากรถแต่ไม่ทันชีพจร

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2561

ก. หนุ่มพม่าชิงกระบะประสานงารถแท็กซี่ตายสยอง 4 ศพ บนถนนทางหลวงกาญจนบุรี – ไทรโยค เจ้าหน้าที่เร่งช่วยเหลือใช้เครื่องตัดถ่างซากรถแต่ไม่ทัน

ข. หนุ่มพม่าชิงกระบะประสานงาตายสยอง 4 ศพ บนถนนทางหลวงกาญจนบุรี – ไทรโยค เจ้าหน้าที่เร่งช่วยเหลือใช้เครื่องตัดถ่างซากรถแต่ไม่ทัน

ค. พม่าชิงกระบะประสานงารถแท็กซี่ตายสยอง 4 ศพ บนถนนทางหลวงกาญจนบุรี – ไทรโยค เจ้าหน้าที่เร่งช่วยเหลือใช้เครื่องตัดถ่างซากรถแต่ไม่ทัน

ง. หนุ่มชิงกระบะประสานงารถแท็กซี่ตายสยอง บนถนนทางหลวงกาญจนบุรี – ไทรโยค เจ้าหน้าที่เร่งช่วยเหลือใช้เครื่องตัดถ่างซากรถแต่ไม่ทัน

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

ชื่อ..... ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลขที่

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การคิดวิเคราะห์ข่าว ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	คำตอบ
1	ง
2	ข
3	ง
4	ข
5	ง
6	ค
7	ก
8	ค
9	ข
10	ก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ลงในช่องที่ตรงกับ

ระดับคะแนน

เลข ที่	มีเหตุผล รอบคอบ			ความ ตั้งใจ ทำงาน			การ ซักถาม โต้ตอบ			ความ เพียร พยายาม			ตรงต่อ เวลา			รวม 15 คะแนน	เฉลี่ย 3 คะแนน	ระดับ คุณภาพ
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน) วันที่...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	3 เท่ากับ ดี
8-11	2 เท่ากับ พอใช้
ต่ำกว่า 8	1 เท่ากับ ปรับปรุง

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ลงในช่องที่ตรงกับ

ระดับคะแนน

เลขที่	ความสามัคคี			การทำงานร่วมกับผู้อื่น			การรับฟังและแสดงความคิดเห็น			การแก้ไขข้อบกพร่อง			เป็นผู้นำและผู้ตามในโอกาสที่เหมาะสม			รวม 15 คะแนน	เฉลี่ย 3 คะแนน	ระดับ คุณภาพ
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน) วันที่...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	3 เท่ากับ ดี
8-11	2 เท่ากับ พอใช้
ต่ำกว่า 8	1 เท่ากับ ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม			การนำเสนอมีความน่าสนใจ			การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง			การใช้ภาษาและการสื่อสาร			นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			รวม 15 คะแนน	เฉลี่ย 3 คะแนน	ระดับ คุณภาพ
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน) วันที่...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	3 เท่ากับ ดี
8-11	2 เท่ากับ พอใช้
ต่ำกว่า 8	1 เท่ากับ ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ลงในช่องที่ตรงกับ

ระดับคะแนน

เลขที่	ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์			มีวินัยรับผิดชอบ			ใฝ่เรียนรู้			มุ่งมั่นในการทำงาน			มีจิตสาธารณะ			รวม 15 คะแนน	เฉลี่ย 3 คะแนน	ระดับ คุณภาพ
	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		
16																		
17																		
18																		
19																		
20																		

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน) วันที่...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12-15	3 เท่ากับ ดี
8-11	2 เท่ากับ พอใช้
ต่ำกว่า 8	1 เท่ากับ ปรับปรุง

แบบประเมินสมุดสรุปลงค์ความรู้

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ความถูกต้องครบถ้วน			ความชัดเจนตรงประเด็น			การใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสม			การลำดับเนื้อหาเข้าใจง่าย			ความคิดสร้างสรรค์สามารถต่อยอดได้			รวม 10 คะแนน	ระดับคุณภาพ
	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0	2	1	0		
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	
13																	
14																	
15																	
16																	
17																	
18																	
19																	
20																	

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน) วันที่...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบมีความสอดคล้อง ให้ 2 คะแนน
 คำตอบมีความสอดคล้องบางส่วน ให้ 1 คะแนน
 คำตอบไม่มีความสอดคล้อง ให้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10	3 เท่ากับ ดี
6-8	2 เท่ากับ พอใช้
ต่ำกว่า 6	1 เท่ากับ ปรับปรุง

ตัวอย่างกรณีศึกษา

1) แก๊งชน 'ยานรก' แสบ! ใช้เมีย-ลูก 8 ด.บังหน้า ยึด 9 แสนเม็ด ไอซ์ 3 โล

2) ทลายช่องนรกช่วย 53 หญิงลาวกลางเมืองนราธิวาส พี่น้าของค้ายมนุษย์

3) 'คลินิกเสริมเต้า' หลอกทำนมเน่ารวบ 2 สาว - 1 หมอ ไม่ใช่ศัลยแพทย์

4) ป. โทสูตินแมว! ล็อกคอด้บคาแซน

แก๊งชน 'ยานรก' แสบ! ใช้เมีย-ลูก 8 เดือนบังหน้า รับจ้างขนยาบ้า 9 แสนเม็ด กับไอซ์หนัก 3 โล

แก๊งนรกสุดแสบใช้เด็กวัย 8 เดือนบังหน้า รับจ้างขนยาบ้า 9 แสนเม็ด กับไอซ์หนัก 3 กก. ตำรวจ ปส. ได้เบาะแส่นำกำลังติดตามความเคลื่อนไหว พบใช้รถเก๋งบีเอ็มดับเบิลยูลักลอบขนจากเชียงรายไปส่งพื้นที่ขึ้นในระหว่างทางแวะรับลูกกับเมียที่โรงแรม เจ้าหน้าที่ล่าเกาะติดขอตรวจค้นกลับอีกสู้อยิ่งปืนใส่เกิดการปะทะสนั่น ก่อนวิ่งหนีกระโดดข้ามรั้วลวดหนามแต่ไปไม่รอดถูกลวดหนามเกี่ยวจนมุม 2 คน พบ 1 คนถูกยิงขาหักและล้มขาหัก สอบสวนยอมรับสิ้นใช้ลูกเมียนั่งรถตบตาเจ้าหน้าที่ให้มองไปที่ยอดกันเป็นครอบครัว ทำมาแล้วหลายครั้ง

เจ้าหน้าที่สกัดจับแก๊งค้ายานรกสุดแสบรายนี้ เปิดเผยขึ้นเมื่อเวลา 00.10 น. วันที่ 3 ก.ย. พ.ต.อ. อธิพล จันทร์ศรีบุตร ผกก.00002 บก. ปส.3 สืบทราบว่ามีกระบวนการขนยาบ้าจาก จ. เชียงรายไปส่งพื้นที่ขึ้นในจึงประสานนายเชชชัย ชมพูนาม หนง ปปส. เชียงราย นำกำลังเฝ้าติดตามพื้นที่บริเวณชายป่า บ้านถ้ำผาตอง ต. ท่าสุด อ. เมืองเชียงราย กระทั่งพบรถบีเอ็มดับเบิลยู รุ่น 3181 สีดำ ทะเบียน กต 8869 กำแพงเพชร ขับออกมาจากโรงแรมชายป่าตรงตามลักษณะที่ได้รับรายงาน จึงขับรถสะกดรอยติดตาม จนรถคันดังกล่าวขับเข้าไปจอดที่โรงแรมเกียงสุวรรณ เลขที่ 132/1 ต. ท่าสุด อ. เมืองเชียงราย หลังรถจอดมีชาย 2 คน ขนกระสอบถุงปุ๋ยลงจากรถเตรียมนำเข้าไปเก็บในห้องพัก

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ฉบับวันที่ 4 กันยายน พ.ศ.2561

หลายช่องนรกช่วย 53 หญิงลาว กลางเมืองนราธิวาส ฟันเจ้าของค้ำมนุษย์

หลายช่องนรกส่วนหน้า ลุยหลายช่องคาราโอเกะกลางเมืองนราธิวาส หลังเจ้าหน้าที่มูลนิธิพิทักษ์สตรีแจ้เบาะแสมี้เด็กสาวชาวลาว 3 คน ถูกล่อลวงมาคาประเวณี วางแผนส่งสายเข้าล่อซื้อก่อนจู่โจมบุกตรวจค้นพร้อมกันหลายร้าน ล็อกตัวเจ้าของร้านได้ 2 คน เปิดคาราโอเกะบังหน้า แต่เบื้องหลังลอบค้ำกาม ผงหญิงสาวขายบริการทั้งหมดเป็นสาวชาวลาว 53 คน แต่ยังไม่เจอเด็กสาว 3 คนถูกล่อลวงมา ประสานเจ้าหน้าที่สหวิชาชีพแยกสอบสวน ดำเนินคดีเจ้าของร้านขอหาหนักเข้าข่ายความผิด พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน ปละ พ.ร.บ. การค้ามนุษย์

ปฏิบัติการบุกหลายร้านคาราโอเกะแอบแฝงค้ำบริการทางเพศหญิงสาวชาวลาว เปิดเผยเมื่อเวลา 00.30 น. วันที่ 9 พ.ย. พ.ต.ท. ต่อศักดิ์ สวัสดิมิงคล ผอ. ส่วน คดีค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีไอเอส พ.ต.อ. นภดล รักชาติ ผกก. ตม. จ. นราธิวาส ร่วมกับชุดปฏิบัติการ กอ. รমন. ภาค 4 ส่วนหน้าสนธิกำลังเจ้าหน้าที่กว่า 60 นายเข้าตรวจค้นย่านสถานบันเทิงร้านคาราโอเกะ 11 คูหา จำนวน 9 ร้าน ตั้งเรียงรายอยู่ริมถนนระแงะมรรคา เขตเทศบาลเมืองนราธิวาส หลังได้รับแจ้งว่ามีการลักลอบค้าประเวณีหญิงสาวชาวลาว และมีหญิงสาวอายุไม่ถึง 18 ปี ขายบริการให้ลูกค้า เข้าข่ายค้ามนุษย์

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ฉบับวันที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ.2561

‘คลินิกเสริมเต้า’ หลอกทำนมเน่ารวบ 2 สาว – 1 หมอ ไม่ใช่ศัลยแพทย์

“บ๊วกโจ๊ก” แถงรวบคลินิกศัลยกรรมทำนมเน่า ผู้ต้องหา 3 คน มีหมอจริง ๆ ด้วย 1 คน เปิดคลินิกนำเชือถ้อย่าธุรกิจใจกลางเมืองໄໂษณณา รับเสริมเต้าทางเพชบู้กเหยื่อหลงเชื่อจ่าย 2.1 หมื่นบาท หลังทำศัลยกรรมมีอาการอักเสบหนองไหล สอบถามอ้างเป็นเรื่องปกติ จนต้องไปหาหมอรักษาเอง หลังอาการทุเลาเข้าร็องทุกซ์ ศปอส. ตร. พร้อมผู้เสียหายจำนวนหนึ่ง แถงหมอคนทำศัลยกรรมเป็นแพทย์จริง แต่ไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพศัลยแพทย์ ดำเนินคดี 3 ข้อหาฉกรรจ์ ศาลให้ประกันคนละ 1.2 แสนบาท

ตร. จับแก๊งศัลยกรรมนมเน่าเปิดเผยขึ้นที่กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดผู้บริโภค (บก.ปคบ.) เมื่อเวลา 11.00 น. วันที่ 12 กันยายน พล ต.ท. สุรเชษฐ์ หักพาล ผบช.สทม. พร้อมด้วย พล ต.ต. ศิริรัชเขตต์ ครูวัฒนเศรษฐ์ ผบก.ปคบ. พร้อมเจ้าหน้าที่ บก.ปคบ. แถงจับกุม น.ส. ดิธินี หรือ แอล ใจกุลศล อายุ 33 ปี น.ส. หฤทัย รัตนวิไลสกุล อายุ 32 ปี และนพ. อลงกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ ซ้อหารร่วมกันทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ ได้รับอันตรายสาหัส ร่วมกันก่อให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ และความผิดตาม พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ ผู้สื่อข่าวรายงานว่าในการแถงข่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้นำผู้ต้องหาทั้ง 3 คนมาแถงข่าว แต่นำตัวไปสอบปากคำที่ห้องพนักงานสอบสวน บก.ปคบ.แทน

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ฉบับวันที่ 12 กันยายน พ.ศ.2561

ป. โทฮัตสึโนเมว ล็อกคอตบคาแขน
คาคเข้าหลายครั้ง ได้ใจผลอหลับ ลูกเจ้าของมาเจอ

หนุ่ม ป. โทฮัตสึโนเมว ล็อกคอตบคาแขน 3 ชั้น ขณะเปิดประตูบ้านเห็นข้าวของถูกรื้อค้นกระกระจายกระจาย โทร. หาพ่อบอกเหตุ แล้วเดินขึ้นไปห้องนอนพบคนร้ายนอนนิ่งบนเตียง มีมีดวางข้างตัว ผู้เสียหายเดินไปหยิบมีด เป็นจิ้งหะคนร้ายตื่น เกิดการต่อสู้กัน โจรพลายท่าตกบันได เจ้าของบ้านเข้าล็อกคองนอนนิ่งจอดสนิท

เหตุหวัชโหมยถูกเจ้าของบ้านล็อกคอตบคาแขนนี้ เปิดเผยเมื่อเวลา 22.30 น. วันที่ 30 พ.ย. พ.ต.ท. วชิรณัฐ คำแพง (สอบสวน) สภ. เมืองนนทบุรี รับแจ้งจากศูนย์วิทยุนนทบุรี ว่าคนร้ายเข้าไปลักทรัพย์ เกิดการต่อสู้เสียชีวิต เหตุเกิดที่บ้านเลขที่ 19/678 ซอยงามวงศ์วาน 18 หมู่บ้านภูมิพัฒน์วิลล่า ต. บางเขน อ. เมืองนนทบุรี ไปตรวจสอบพร้อม พ.ต.อ. อริยะ พันธุ์พัก ผกก.สภ. นนทบุรีรอง ผกก.สส. แพทย์จากสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และเจ้าหน้าที่มูลนิธิร่วมกตัญญู

ที่เกิดเหตุเป็นทาวน์เฮาส์ 3 ชั้นในบ้านหน้าบันไดชั้นล่างพบศพคนร้ายอายุประมาณ 30 ปี นอนหงายใส่เสื้อกล้ามสีดำสวมกางเกงขาสั้น แขนซ้ายเขียนว่า “จันทร์” ไม่พบเอกสารในตัวมีร่องรอยที่คอ คาคเสียชีวิตมาจากขาดอากาศหายใจ เจ้าหน้าที่นำศพส่งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เพื่อผ่าชันสูตรอย่างละเอียดอีกครั้ง

ที่มา : หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ฉบับวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ.2561

แบบวัดแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เวลา 60 นาที

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. องค์ประกอบของข้าวมีกี่ส่วน ไก่แก่อะไรบ้าง
 - ก. ข้าวมี 2 ส่วน ได้แก่ พาดหัวข้าว และเนื้อข้าว
 - ข. ข้าว มี 4 ส่วน ได้แก่ พาดหัวข้าว ความนำ ส่วนเชื่อม และเนื้อข้าว
 - ค. ข้าว มี 3 ส่วน ได้แก่ พาดหัวข้าว ความนำ และเนื้อข้าว
 - ง. ข้าว มี 5 ส่วน ได้แก่ พาดหัวข้าว ความนำ ส่วนเชื่อม เนื้อข้าว และรูปภาพประกอบข้าว

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 2

ข้าวนากั้ว

ข้าวในทีวีบางครั้งก็ดูนากั้วสำหรับเด็ก ๆ เช่น ข้าวฆ่ากันตาย ข้าวรถชนกันยับเยิน เหล่านี้อาจมีผลต่อความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ๆ ถ้าเลี่ยงไม่ได้ก็ควรอธิบายสถานการณ์ในข้าวให้เด็ก ๆ เข้าใจ เช่น อุบัติเหตุเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หรือความขัดแย้งที่ชาติก็อาจทำให้คนฆ่าฟันกันได้ แต่ครอบครัวที่อบอุ่น มั่นคง จะเป็นเกราะป้องกันเด็ก ๆ จากสิ่งนากั้ว และสะท้อนอารมณ์ได้เป็นอย่างดี

(สหทัยมูลนิธิ)

2. จากข้อความผู้เขียนมีจุดประสงค์ใด
 - ก. สั่งสอน
 - ข. ชี้แจง
 - ค. แนะนำ
 - ง. ตักเตือน

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 3-5

ลำโพงบาปทุบเจดีย์ฉกพระเก้า!

“โจรใจบาปทุบเจดีย์วัดตั้งเมืองอ่างทอง ลักพระกรุโบราณอายุกว่า ๑๕๐ ปี นับพันธองค์ อาศัยช่วงน้ำท่วมวัด กลับย่องมาทุบกลางดึกจนพัง เจ้าอาวาสวัดวิเศษชัยชาญสลดใจถูกน้ำท่วม แสนลำปากโจรยังมาซ้ำเติมศาสนาอีก วอนโจรกลับใจนำมาคืนรักษาพระกรุให้อยู่คู่ศาสนาเมื่อเวลา ๑๒.๐๐ น. วันที่ ๑๘ ตุลาคม ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งจากนายประมาณ นกน้อย อายุ ๓๗ ปี อยู่บ้านเลขที่ ๘๕/๓ หมู่ ๒ ตำบลไผ่จำศีล อำเภอบางบาล จังหวัดอ่างทอง ลูกศิษย์วัดวิเศษชัยชาญ ว่าบริเวณเจดีย์หน้ามณฑปอายุกว่าร้อยปี ที่ถูกน้ำท่วมกว่า ๑ เดือน ถูกโจรใจบาปทุบพังลักพระกรุ ในองค์เจดีย์ หายไปไม่ทราบจำนวน จึงไปตรวจ พบเจดีย์หน้ามณฑป น้ำท่วมสูงกว่า ๕๐ ซม. มีรอยทุบเป็นรูปขนาดใหญ่ ๒ ข้าง ภายในคงเหลือพระกรุจำนวนหนึ่งและเศียรพระทำด้วยศิลาแลง ๒ เศียร เจ้าอาวาสรีบนำไปเก็บไว้ที่กุฏิจึงรีบไปตรวจสอบถามพระอธิการ ฉัตรชัยอาภัสโร เจ้าอาวาสวัดวิเศษชัยชาญ กล่าวว่าเจดีย์องค์นี้มีอายุกว่า ๑๕๐ ปี อยู่คู่มณฑปมานาน ช่วงเช้าวันนี้ นายประมาณ ลูกศิษย์วัดไปเห็นว่าเจดีย์ถูกทุบเลยมาแจ้งอาตมา จึงนำพระลูกวัดไปช่วยกันตรวจสอบและเร่งเก็บขนพระที่เหลือ อาทิ เศียรพระ ๒ เศียรที่สร้างด้วยศิลาแดง รวมทั้ง พระกรุอื่นๆ อีกราว ๕๐๐ องค์ พระรอด พระนางพญา พระขุนแผนองค์เนื้อดินเผา คาดว่าโจรคงขนไปไม่หมด ส่วนที่ขนไปได้คาดว่ากว่า ๑,๐๐๐ องค์ และไม่ทราบว่าเป็นพระอะไรบ้าง แต่คงเป็นพระกรุโบราณที่รวบรวมเก็บไว้ในองค์เจดีย์ โจรน่าจะย่องมาทุบเจดีย์ลักพระไปช่วงกลางคืนเพราะน้ำท่วมทางวัดตัดไฟฟ้า เพื่อความปลอดภัย ทำให้บริเวณวัดมืด อีกทั้งพระลูกวัดก็มาอยู่รวมกันที่ศาลา ทำให้รอดหูรอดตา โจรไม่เกรงกลัวบาปกันเลย ขนาดวัดถูกน้ำท่วมพระในวัดก็ลำบากอยู่แล้ว ยังจะมาซ้ำเติมศาสนาอีก ไม่กลัวตกรรกันเลย วอนให้นำมาคืนจะได้อยู่คู่ศาสนาสืบไป

(หนังสือพิมพ์เดลินิวส์)

(ที่มา: สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2559, จาก

<http://www.dailynews.co.th//Content/education>)

3. เหตุการณ์ของข่าวเกิดขึ้น พร้อมกับเกิดเหตุการณ์ในข้อใด

- ก. วาตภัย
- ข. อุทกภัย
- ค. อัคคีภัย
- ง. อุบัติภัย

4. “เจดีย์นี้มีอายุกว่า ๑๕๐ ปี อยู่คู่มณฑป” มาช้านาน คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. ศาลา
 - ข. หอพระ
 - ค. เรือนยอด
 - ง. โบสถ์
5. แนวคิดสำคัญของข่าวนี้นตรงกับสำนวนใด
- ก. ผีซ้ำด้ามพลอย
 - ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
 - ค. หน้าเนื้อใจเสือ
 - ง. จับเสือด้วยมือเปล่า
6. ถ้าน้ำไม่ท่วมทางวัดไม่ตัดไฟ นักเรียนคิดว่าโจรจะมาโจรกรรมพระกรุโบราณหรือไม่เพราะเหตุใด
- ก. ไม่มา เพราะหนทางเข้าวัดสะดวกเกินไป และมีแสงไฟสว่างมาก
 - ข. มา เพราะเห็นรู้ว่าในวัดมีพระกรุโบราณซึ่งเป็นของมีค่า มีราคา
 - ค. มา เพราะเห็นช่องทางในการเข้าในวัด
 - ง. ไม่แน่ใจ เพราะสถานการณ์ต่างๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้

อ่านนิทานพื้นบ้านภาคใต้เรื่องลูกเนรคุณแล้วตอบคำถามข้อ 7-10

ลูกเนรคุณ

ยายแก่คนหนึ่งอาศัยอยู่กับลูกชายและลูกสะใภ้ ด้วยความที่แก่มาแล้วทำอะไรก็ไม่ค่อยได้ ลูกสะใภ้จึงไม่ชอบ เทียบตัวว่าแม่สามีอย่างนั้นอย่างนี้ เวลาทำอาหารจะเอาน้ำที่อยู่ในบ่อใส่น้ำแกงทำให้แกงจืดรับประทานไม่ได้ บางครั้งแกงเผ็ดจนกินไป แต่ตอนที่ทำให้สามีรับประทานก็จะทำอาหารอร่อย เมื่อลูกชายกลับบ้าน แม่ก็บอกลูกชายว่าสะใภ้ทำแกงรับประทานไม่ได้ บางครั้งเผ็ด บางครั้งเค็ม บางครั้งจืด ข้างฝ่ายลูกชายเห็นว่าแม่พูดไม่จริง เพราะแกงที่เมียทำไว้ให้ตนนั้นอร่อยดี จึงโกรธแม่และขวนภรรยา เอาแม่ห่อเสื้อไว้เพื่อน เอาไปเผาในป่าช้า พอถึงป่าช้าก็ใกล้ค่ำแล้ว แต่ลืมไม้ขีดไฟ จึงใช้ให้ภรรยาไปเอาไม้ขีดที่บ้านภรรยาไม่กล้าไป เมื่อสามีจะกลับไปเอาเอง ภรรยาก็ไม่กล้าอยู่คนเดียว จึงกลับบ้านไปเอาไม้ขีดทั้งสองคน ปลอ่ยให้แม่อยู่ในป่าช้า เมื่อลูกกลับไปบ้านแล้วแม่ก็คลานออกจากเสื้อเข้าไปในป่าพอดีในป่านั้นก็มีโจรไปปล้นบ้านเขามาและนั่งแบ่งเงินกันอยู่ แต่ยายแก่ไม่รู้เรื่อง พอคลานไปถึงก็พูดขึ้นว่า “ไอ้เนรคุณ” โจรได้ยินก็ตกใจหนีหมด ทั้งเงินไว้มากมาย ยายแก่ก็เก็บเงินนั้นแล้วน ากลับบ้าน สองสามีภรรยาเห็นแม่่น ำเงินกลับมา ก็พูดว่า เราทิ้งแม่ไว้ใน ป่าช้าแม่ได้เงินมากมายก็คงไม่ให้ใช้ ฝ่ายแม่ได้ยินก็บอกว่าเงินนั้นแม่ให้ทั้งหมด แต่ให้เอาเงินนั้นไปซื้อแม่มาให้คนหนึ่ง ซื้อแม่ใครก็ได้ที่เขาขาย ลูกชายก็นำเงินไปหาซื้อแม่ทั่วทุกเมืองก็ซื้อไม่ได้ จึงกลับมาบ้าน เมื่อมาถึงบ้านแม่ก็บอกให้ลองไปหาซื้อภรรยาดูบ้าง พอให้ไปหาซื้อเมียมาก็ปรากฏว่าซื้อได้ ส่วนภรรยาเมื่อเห็นว่าตอนพาแม่ไปเผาที่ป่าช้าแล้วได้เงินกลับมามากมาย จึงให้สามีพาตนเองไปเผาบ้าง สามีก็เอาเสื้อม้วนนำภรรยาไปเผาในป่าช้า ภรรยาจึงถูกไฟคลอกตาย

ที่มา : <http://hilight.kapook.com/view/80884>

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7. เรื่องลูกเนรคุณให้ข้อคิดอะไรกับ นักเรียน
- รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
 - เงินสามารถบันดาลทุกสิ่งทุกอย่างได้
 - ลูกที่ดีต้องตอบแทนคุณบุพการี
 - ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
8. พฤติกรรมของลูกชายควรนำมาเป็นเยี่ยงอย่างหรือไม่เพราะเหตุใด
- ควร เพราะมีแม่ชู้ปน
 - ควร เพราะรักและเชื่อภรรยามาก
 - ไม่ควร เพราะควรเชื่อแม่มากกว่าภรรยา
 - ไม่ควร เพราะออกตัญญูไม่สำนึกบุญคุณของบุพการี

9. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกชายและลูกสะใภ้ นำแม่ไปป่าช้าเพื่อที่จะเผา

- ก. เพราะลูกสะใภ้กลั่นแกล้งแม่
- ข. เพราะไม่ได้เงินจากแม่
- ค. เพราะต้องการซื้อแม่ใหม่
- ง. เพราะความยากจน

10. จากนิทานลูกเศรษฐีให้คุณค่าด้านใดมากที่สุด

- ก. ด้านวรรณศิลป์
- ข. ด้านความบันเทิงใจ
- ค. ด้านสังคมและวัฒนธรรม
- ง. ด้านคุณธรรม

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 11-12

มืองานบนลานขยะ

ไม้กวาดเก่ามือกร้านกร่างานกวาด หยุดยืนปาดเหงื่อข้างกลางถนน
 ทำหน้าที่ที่ทำอย่างจำทน เพราะความจนต้องด้อยต่ำกรรมกร
 ก้มหน้างูดซูดเงินจากงานง่าย เก็บความตากายเอาไว้อ่อน
 ภาระมาปากท้องต้องอาหาร ไม่อาจเลี้ยงเลี้ยงงอนเลื่องงานงาม
 ตาหลบตาหลายคู่ความรู้สึก เกรงเขานี้กรังเกียดมองเหยียดหยาม
 แม้เขาถ่มทิ้งต่อหน้าก็ตาม มีอาจห้ามน้ำใจเขาได้เลย
 คนทิ้งทิ้งตามใจได้เกลื่อนกลาด คนเก็บตามกวาดก็กวาดเฉย
 ระเบียบบทกฎหมายไม่คุ้มเคย หากใครแครงเขาวาเซยจนหน้าชา
 (มืองานบนลานขยะ : ศิวกานท์ ปทุมสูติ)

11. “กรรมกร” ในบทร้อยกรองนี้หมายถึงอาชีพอะไร

- ก. คนกวาดถนน
- ข. คนขายของริมถนน
- ค. คนงานก่อสร้าง
- ง. พนักงานเก็บขยะ

12. ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นอารมณ์ใด
- น้อยใจ
 - เศร้าหมอง
 - ท้อใจ
 - หดหู่

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อที่ 13-14

อย่าเกียจคร้านการเรียนเร่งอุตสาหกรรม
 มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน
 จะตกถิ่นฐานใดคงไม่แคลน
 ถึงคับแคบก็พออยู่ประทั่งตน
 อันความรู้กระจ่างแต่อย่างเดียว
 แต่ให้เชี่ยวชาญเกิดจะเกิดผล
 อันจะชักเชิดชูฟูสกนธ์
 ถึงคนจนพงศ์ไพร่คงได้ดี

13. จากคำประพันธ์ตรงกับสำนวนใด
- ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด
 - รักดีหามจั่ว รักชั่วหามเสา
 - เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
 - หาเหาใส่หัว
14. บทร้อยกรองนี้ผู้แต่งต้องการสอนผู้อ่านเกี่ยวกับสิ่งใด
- ให้แนวคิดเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ตลอดชีวิต
 - เรื่องการประกอบอาชีพ
 - เรื่องที่นักเรียนควรนำแนวทางไปปฏิบัติ
 - เรื่องการเรียน

สูงระหงทรงเพรียวเรียวรูต
พิศแต่หัวตลอดเท้าขาวแต่ตา
คิ้วก่งเหมือนกงเขาดีดฝ้าย
นุกลวงดวงพักตร์หักงอ
สองเต้าห้อยตุงตั้งถูงตะเคียว
เสวยสลายาจุพระโอษฐ์้อม

งามละม้ายคล้ายอุฐะหลาป่า
ทั้งสองแก้มก็คล้ายตั้งลูกยอ
จุมุกละม้ายคล้ายพริ้วขอ
ลำคอโตตันสั้นกลม
โคนเขี้ยวแห่งรวบเหมือนบวบต้ม
มันน่าเขย่นาขมนางเทวี

(ระเด่นลันได : มหามนตรี (ทริพย์))

15. จากข้อความข้างต้นเป็นคำประพันธ์ชนิดใด

- ก. โคลงสี่สุภาพ
- ข. ฉันท์
- ค. กลอน
- ง. กาพย์

16. ข้อใดกล่าวถึงบทเพลงพื้นบ้านได้ถูกต้องที่สุด

- ก. เพลงที่ใช้เล่นตามงานมหรสพทั่วไป
- ข. บทเพลงที่เกิดจากคนในท้องถิ่นต่าง ๆ ใช้ภาษาสละสลวย
- ค. เพลงในท้องถิ่นต่าง ๆ มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น
- ง. บทเพลงที่เกิดจากคนในท้องถิ่นต่าง ๆ ภาษาเรียบง่ายไม่ซับซ้อน มุ่งความสนุกสนานรื่นเริง ใช้เล่นกันในโอกาสต่าง ๆ

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 17 - 18

“...นอนสาหล่า หลับตาแมลิกล่อม
 เจ้าบ่นอนบ่ให้กินกล้วย
 แม่ไปห่วยไปส่อนปลาชิว
 เก็บผักตี้วมาใส่แกงเห็ด
 ไปใส่เบ็ดได้ปลาค้อใหญ่
 อย่าฮ้องให้แมวโพลงสิจกตา...
 อี้เก็งเดือนดาว ผู้สาวตำข้าว
 ผู้เฒ่าเป่าแคน ตักแตนเป่าปี่
 แมงกุดจีไถนา นกกระทาทุ่มป้อม ๆ
 ในครัวมีปั้นข้าวจี๋ สงสารแมงวันแมงหวี่
 ตอมปั้นข้าวจี๋ เด็กน้อยนอนเวิน”

17. จากข้อความข้างต้น สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตด้านใดมากที่สุด
- การเล่น
 - การลงแขกทำนา
 - การดำเนินชีวิตของคนท้องถิ่นอีสาน
 - การประกอบอาชีพการ
18. จากข้อความข้างต้นคำว่า “ปลาค้อใหญ่” เป็นปลาชนิดใด
- ปลาใบไม้
 - ปลายาว
 - ปลาหมอ
 - ปลาหาง
19. องค์ประกอบข้อใดของเรื่องสั้นที่หมายถึงข้อคิดสำคัญหรือข้อคิดหลักของเรื่อง
- โครงเรื่อง
 - แก่นเรื่อง
 - กลวิธีการแต่ง
 - บทสนทนา
20. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของเรื่องสั้น
- โครงเรื่องของเรื่องสั้นไม่มีความซับซ้อนมากเกินไป
 - ลักษณะของเรื่องสั้นที่ดีควรมีแก่นเรื่องและกลวิธีการเล่าเรื่องที่น่าสนใจตัวละครในเรื่องสั้น
 - ควรที่จะใช้ระยะเวลาในเรื่องให้น้อยและควรจบลงอย่างเร่ร็ด
 - จะต้องมีตัวละครที่หลากหลายตัว

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วนำไปตอบคำถาม ข้อ 21-24

“แดดกล้าแรงแรง เหมือนจงใจจะแผดเผาทุกชีวิตบนทุ่งหญ้ากว้างให้มอดไหม้จนหมดสิ้น ซากแสลงหลวงกับพะยอมยืนโดดเด่น ทิ้งใบแก่สีเหลืองคล้ำร้อนลงดินเป็นครั้งคราว เขาหย่อนกายลงตรงโคนไม้ด้วยท่าที่เหนื่อยอ่อน เลื้อยสี่ครามคล้ำเปียกชื้นไปด้วยหยาดเหงื่อ รอบตัวมีแต่ความอ้างว้างแห้งแล้ง เขาเพ่งมองกลุ่มหญ้าหม่นและฟางฝอยที่ปลิววิ่นหมุนเป็น ลำสูงพุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้า นอกจากหญ้าและฟางมันยังชอบเอาดินสีน้ำตาลลอยฟุ้งจนมีดมัวไปหมด มันเป็นลมหัวกุด หรือที่บางคนเรียก ลมหัวด้วน เขารู้สึกหวาดขึ้นมาทันทีที่คิดว่า ลมที่พัดตึง ๆ อยู่ นั้น ผู้ใหญ่เคยบอกว่ามันเป็นเครื่องหมายของความแห้งแล้ง ความอดอยาก ความวิบัติ และความตาย เมื่อคิดถึงตรงนี้เขารู้สึกกระวนกระวายอยากจะไปถึงบ้านที่...”

(จากเรื่องสั้น *เขียดขาคำ* ของ ลาว คำหอม)

21. จากข้อความที่อ่านแสดงถึงความรู้สึกของตัวละครอย่างไร
 - ก. ความรู้สึกกระวนกระวาย
 - ข. ความรู้สึกที่ตัวละครกำลังมีความสุขที่ได้ชื่นชมธรรมชาติบนทุ่งหญ้า
 - ค. ความรู้สึกที่ตัวละครกำลังสงสัยในบางสิ่ง
 - ง. ความรู้สึกน้อยใจในโชคชะตา
22. จากข้อความที่กำหนดให้ไม่ปรากฏภาพพจน์ใด
 - ก. อุปมา
 - ข. สัทพจน์
 - ค. บุคคลวัต
 - ง. อธิพจน์
23. ลมหัวกุด หรือ ลมหัวด้วน เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของชาวอีสานในข้อใด (การนำไปใช้)
 - ก. ความเชื่อเรื่องพระพุทธศาสนา
 - ข. ความเชื่อเรื่องความเลวร้าย ความอัปมงคล
 - ค. ความเชื่อเรื่องภูตผีเทวดา
 - ง. ความเชื่อเรื่องอำนาจโชคลาภ

24. จากข้อความแสดงให้เห็นถึงสภาพอากาศอย่างไร

- ก. อากาศหนาว
- ข. ลมกระโชกแรง
- ค. อากาศร้อน แล้ง
- ง. ไม่สามารถสรุปได้แน่ชัด

25. ข้อใดเป็นลักษณะของบทความ

- ก. งานเขียนความเรียงที่มีจุดประสงค์เพื่อแสดงความรู้เสนอข้อเท็จจริง ความคิดเห็นโดยมีหลักฐานและเหตุผลที่น่าเชื่อถือ
- ข. งานเขียนร้อยกรองที่มีจุดประสงค์เพื่อแสดงความรู้ความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ อย่างมีสาระสร้างสรรค์ และมีเหตุผลที่น่าเชื่อถือ
- ค. งานเขียนร้อยแก้วหรือร้อยกรองที่มีจุดประสงค์เพื่อเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประโยชน์
- ง. งานเขียนความเรียงที่มีจุดประสงค์เพื่อแสดงความรู้และจินตนาการของผู้เขียนอย่างสร้างสรรค์

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 26

“แฝกเป็นหญ้าชนิดหนึ่ง ขึ้นเป็นกอ ใบแบนยาว ใช้มุงหลังคาและใช้ทำยา เป็นพืชที่มีระบบรากลึก เมื่อปลูกแล้วจะช่วยรักษาหน้าดิน พระองค์จึงทรงแนะนำให้นำหญ้าชนิดนี้ไปปลูกเป็นชั้นบันได เพื่อเป็นการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน เพราะเมื่อฝนตกลงมาหญ้าแฝกจะช่วยดูดซึมน้ำไว้ ไม่ทำให้ดินและน้ำไหลไปสู่ที่อื่น ทำให้เขตพื้นที่ในแถบนั้นมีความชุ่มชื้น...”

26. ข้อความใดไม่ใช่จุดประสงค์ของการปลูกหญ้าแฝก

- ก. ลดความแห้งแล้ง
- ข. ช่วยเสริมรายได้ให้แก่เกษตรกร
- ค. ช่วยดูดซับน้ำในดิน
- ง. ลดการพังทลายของหน้าดิน

อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 27 - 28

“ปัจจุบันมีผู้ติดยาเสพติดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนจะติดยาเสพติดมากกว่ากลุ่มคนกลุ่มอื่น และที่น่าเป็นห่วงกำลังแพร่ระบาดสู่เด็กนักเรียนวัย ๙-๑๐ ปี สาเหตุอาจเป็นเพราะถูกเพื่อนชักจูงให้ลองเสพ อยากรู้ อยากลองถูกล่อลวง และสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การขาดความอบอุ่นในครอบครัวปัญหาพ่อแม่หย่าร้างกัน ผู้ใหญ่ไม่ได้สนใจดูแลหรือเป็นที่พึ่งของเด็กได้ เด็กเกิดความว่าเหวไม่รู้จะปรึกษาใครเลยหันไปหายาเสพติด”

27. ผู้ปกครองควรปฏิบัติต่อเด็กอย่างไรที่เป็นวิธีที่ดีที่สุด เพื่อไม่ให้เด็กติดยาเสพติด
- ก. สอนให้ลูกรู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดีมีฐานะ เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาพึ่งพายาเสพติด
 - ข. สอดส่องติดตามทุกฝีก้าวเมื่อเด็กนัดรวมกลุ่มกันและแจ้งครู
 - ค. ให้ความรักความอบอุ่นและ ให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
 - ง. เสนอกฎเกณฑ์ในการเรียนและความประพฤติอย่างเข้มงวดทั้งที่บ้านและโรงเรียน
28. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทความนี้คือข้อใด
- ก. เพื่อให้รู้ถึงสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นติดยาเสพติด
 - ข. บอกวัตถุประสงค์ในการใช้ยาเสพติดในวัยรุ่น
 - ค. เพื่อให้รู้ถึงโทษของยาเสพติด
 - ง. เพื่อแจ้งจำนวนกลุ่มผู้ติดยาเสพติด

อ่านข้อความแล้วตอบคำถาม ข้อ 29

“ฝนพรำตั้งแต่เมื่อวานเย็นจนกระทั่งเช้านี้ยังไม่หยุด ใครจะบ่นอย่างไรก็หาฟังไม่มันคงตกเรื่อยไป หน้านี้อูตุฝน มันทำหน้าที่ของมันแล้วโดยชอบ หากฤดูฝน ฝนไม่ตกลงมาประหลาดมันอยู่ห่างดินแต่มีที่ท่ารักดิน รักน้ำ รักพฤษชาลดาวัลย์เสียเหลือเกินอาจเป็นเพราะมันขึ้นไปจากน้ำกระมัง ทำนองเดียวกับมนุษย์ย่อมมีหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง จึงควรทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ที่สุดตามกำลังความสามารถ มนุษย์ที่ทำหน้าที่ ใครเล่าจะตำหนิหากถูกตำหนิก็ฟังเฉยเสียเหมือนฝน”

29. ผู้เขียนแนะนำให้ผู้อ่านทำตัวเช่นเดียวกับฝนในเรื่องใด

- ก. มีความรับผิดชอบ
- ข. มีความซื่อสัตย์
- ค. มีความเสียสละ
- ง. มีความเมตตา

อ่านข้อความต่อไปแล้วตอบคำถาม ข้อ 30

“คุณครูคะ วันนี้เดินมาโรงเรียนหนูเห็นคนตาบอดเดินถือไม้เท้าคลำทางมาตรงทางม้าลายกำลังจะข้ามถนน เขาเดินเซไปเซมาเหมือนจะล้มคะ หนูจึงเข้าไปประคองแล้วจูงมือเขาช่วยพาเดินข้ามถนน เขาชมและชอบใจหนูด้วยคะ”

30. คุณธรรมข้อใดสอดคล้องกับเหตุการณ์นี้มากที่สุด

- ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- ค. ความโอบอ้อมอารี
- ข. ความเมตตร กรุณา
- ง. ความวิริยะอุตสาหะ

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ข	11	ก	21	ก
2	ค	12	ค	22	ข
3	ข	13	ข	23	ข
4	ค	14	ก	24	ค
5	ก	15	ค	25	ง
6	ข	16	ง	26	ข
7	ค	17	ค	27	ค
8	ง	18	ง	28	ก
9	ก	19	ข	29	ก
10	ง	20	ง	30	ค

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

ข้อ	ก	ข	ค	ง
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน เวลา 60 นาที

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 4

สธ. เตือน ปชช. เสี่ยงโรคไข้ฉี่หนูกำซับ จนท. ฝ้าระวัง!

กระทรวงสาธารณสุข เตือน ประชาชนเสียดิตเชื้อโรคฉี่หนู พร้อมกำซับเจ้าหน้าที่ สธ. และ อสม. ทั่วประเทศฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

นายแพทย์สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข โฆษกกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า โรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis) หรือโรคฉี่หนู โรคประจำถิ่นพบได้ตลอดปี มากในฤดูฝน กรกฎาคม - กันยายนของทุกปี ซึ่งเป็นฤดูกาลทำเกษตรเที่ยวไหนตี่ช่วงลดน้ำหนักรมีน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ ผู้ที่ต้องสัมผัสดินและน้ำเป็นเวลานานๆ เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคไข้ฉี่หนู เป็นเกลื่อนตามแหล่งน้ำ ดินที่ขึ้นแฉะ จำเป็นต้องเดินมีน้ำย่ำโคลน ส่วนรองเท้าบูทและริบอบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดเช็ดตัวให้แห้ง ดูแลบ้านเรือนให้สะอาดกำจัดขยะไม่ใช่เป็นที่ยู่อาศัยของสัตว์ ปิดอาหารมิดชิดป้องกันไม่ให้หนูฉี่รดอาหาร ตัมน้ำสะอาด ส่วนผู้ที่ชำแหละหนูเพื่อนำมาเป็นอาหารควรสวมถุงมือและส่งให้สุกก่อนรับประทาน

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ เช่น ในพื้นที่มีน้ำท่วมขัง หรืออยู่ในที่แออัด มีหนูชุกชุม จะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ แล้วจะไม่ได้เดินลุยน้ำท่วมขังก็ตาม กำซับให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศ ก็ระวังโรคฉี่หนูและการเสียชีวิต ที่สำคัญหากพบผู้ป่วยรายแรกในพื้นที่ ให้รีบดำเนินการสอบสวนโรคทันทีเพื่อหาปัจจัยเสี่ยง แหล่งแพร่เชื้อโรคและให้สุศึกษาเพื่อป้องกันโรคในผู้ป่วยรายอื่นต่อไป กรณีผู้ป่วยเสียชีวิตให้ตรวจยืนยันและรายงานการสอบสวนโรคที่สำนักระบาดวิทยาทุกราบ ควรวางแผนป้องกันควบคุมโรคต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2558 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรครายงานผู้ป่วยโรคฉี่หนูทั่วประเทศ 2,176 คน เสียชีวิต 33 รายใน 67 จังหวัด พบผู้ป่วยทุกราบ จังหวัดที่มีอัตราการป่วยที่สุด 5 อันดับ ได้แก่ ยะลา ศรีสะเกษ ระนอง กาฬสินธุ์ และเลย อาชีพที่พบสูงสุด ได้แก่ เกษตรกร ร้อยละ 55.8 รองลง มาคืออาชีพรับจ้าง 17.3 และนักเรียน 9.8 สำหรับในปี 2559 ตั้งแต่ 1-11 มกราคม พบผู้ป่วย 12 คนจาก 9 จังหวัด

1. จากข่าว หากพบผู้ป่วยรายแรกในพื้นที่ สิ่งที่เราควรทำเป็นลำดับ คือข้อใด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
 - ก. แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
 - ข. แจ้งเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล
 - ค. สอบสวนโรคทันทีเพื่อหาปัจจัยเสี่ยง และสอบสวนโรค
 - ง. สืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

2. บุคคลใดมีโอกาสที่จะเป็นโรคฉี่หนูที่สุด (วิเคราะห์ความสำคัญ)
 - ก. มานพทำอาชีพเกษตรกรกรรม ทุกวันเขาจะไปขึ้นมาและเดินลุยน้ำย่านโคลน และก็มาที่บ้านเขาจะถอดรองเท้าบูทออกกริบอบน้ำชำระร่างกายให้ตัวแห้ง
 - ข. มานิตทำอาชีพเลี้ยงสุกร ทุกวันเขาจะไปที่ฟาร์ม ล้างฟาร์มหมู กระเป๋ใส่รองเท้าแตะ
 - ค. มานัสเป็นเจ้าของโรงน้ำดื่มสะอาดผู้ได้รับการรับรองจาก อย. ทุกวันเขาจะต้องไปบรรจุน้ำดื่มทำให้ตัวเขาเปียกอยู่บ่อย ๆ
 - ง. มาโนชทำอาชีพรับจ้างก่อสร้าง ทุกวันเขาจะต้องตากแดดและเหงื่อไหลไปทั้งตัว

3. ข้อใดไม่ใช่มาตรการป้องกันโรคฉี่หนูของกระทรวงสาธารณสุข (วิเคราะห์หลักการ)
 - ก. เร่งให้ อสม. และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจัดอบรม ทักษะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโรคฉี่หนู
 - ข. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ วิธีการป้องกันตัวแก่ประชาชน
 - ค. หากพบผู้ป่วยรายแรกในพื้นที่ให้รีบดำเนินการสอบสวนโรคทันที
 - ง. หากมีผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคฉี่หนู ให้ตรวจยืนยันและรายงานการสอบสวนโรคที่สำนักกระบาดวิทยาทุกราย

4. ข้อใดเป็นการป้องกันโรคฉี่หนูได้ดีที่สุดในชีวิตประจำวัน (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)
 - ก. การดูแลบ้านเรือนให้สะอาดกำจัดขยะให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์
 - ข. ปิดอาหารให้มิดชิดป้องกันไม่ให้หนูฉีรดอาหาร
 - ค. ดื่มน้ำสะอาด ไม่ควรดื่มน้ำที่สกปรกและไม่มีฝาปิด
 - ง. ทุกข้อที่กล่าวมาเป็นวิธีการป้องกันโรคฉี่หนู

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5-8

นกแก้วตัวหนึ่งดูถูกพวกของตนเอง และเนื่องจากบังเอิญตัวมันใหญ่กว่าใครๆ จึงไปขออยู่ร่วมกับฝูงกา แต่เป็นเพราะว่าลักษณะและเสียงของมันไม่เป็นที่คุ้นเคยของพวกกา จึงถูกจิกตีและไล่ออกจากฝูง มันจึงหันกลับไปหาฝูงนกแก้วอีก แต่พวกนกแก้วยังขุ่นเคือง ผู้ได้รับการห้ามเหยียดไม่ยอมให้เข้าฝูง ดังนั้นนกแก้วจึงต้องในนครเทศตัวเองออกไปจากสังคมทั้งสองกลุ่ม

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า คนที่ทิ้งบ้านของตน ต้องการไปอยู่ในถิ่นอื่น ก็ยังนับว่าเป็นชาวต่างชาติอยู่ดี จะไม่ได้รับการยอมรับในถิ่นใหม่ นอกจากนี้ยังไม่เป็นที่ชื่นชอบของตนในบ้านเกิดของตนอีกด้วย

นิทานอีสป : กระทรวงศึกษาธิการ

5. เพราะเหตุใดนกแก้วจึงต้องไปอาศัยกับฝูงกา (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. เพราะนกแก้วขับไล่ตัวมันเองออกจากฝูง
- ข. เพราะตัวของมันมีขนาดใหญ่กว่านกแก้วธรรมดา
- ค. เพราะมันดูถูกพวกเดียวกันจึงถูกขับไล่
- ง. เพราะมันไม่ต้องการเป็นนกแก้วอีกต่อไป

6. นิทานเรื่องนี้มีจุดประสงค์สอนเรื่องใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ก. การย้ายถิ่นฐานต้องได้รับการยอมรับจากชุมชนนั้น
- ข. การย้ายถิ่นฐานจะทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่
- ค. การย้ายถิ่นที่อยู่จะได้รับความลำบาก
- ง. การย้ายถิ่นฐานต้องได้รับการอนุญาตจากเพื่อนฝูงก่อน

7. จากเรื่องใครควรได้รับการตำหนิมากที่สุด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. ฝูงกา
- ข. นกแก้ว
- ค. ฝูงนกแก้ว
- ง. นกทุกตัว

8. อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้นกแก้วถูกกาจิกตี และไล่ออกจากฝูง (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. เสียงของนกแก้ว
- ข. รูปร่างของนกแก้ว
- ค. นิสัยนกแก้ว
- ง. ค่าดูถูกของนก

อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม 9-10

ชาวนาผู้ยากจนคนหนึ่งนำเห็ดโคนไปให้ราชาที่ดินโดยไม่คิดค่าอะไร ราชาที่ดินคิดว่าเรามีเงินมากมายแต่ก็ไม่เคยให้อะไรใครกินเลย ชาวนาคนนี้เขามีน้ำใจงามต่อไปเราคงหาทางช่วยคนมากขึ้น

9. การกระทำของชาวนาตรงกับคำพูดใด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. ตักน้ำรดหัวตอ
- ข. น้ำขึ้นให้รีบตัก
- ค. น้ำนิ่งไหลลึก.
- ง. น้ำใสใจจริง

10. ข้อใดจัดเป็นคุณค่าของนิทานพื้นบ้านที่เด่นชัดที่สุด (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. พัฒนาทางด้านภาษา
- ข. สร้างความสามัคคีในสังคม
- ค. ให้ข้อคิดคติในการดำเนินชีวิต
- ง. ให้ความสนุกสนาน

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วตอบคำถามข้อ 11-14

<p>“อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ... นอนอยู่แคว้นนอนแล้วแม่สิถวาย แม่สิสอนลูกแคว้นยอมสอยให้ข่อยฟัง คาราวะหละผู้เฒ่าพันไ้หมอบคาน เพิ่นเอ็นชายเจ้าอย่าได้เว้าหยาบ กิริยาเลวทรามชายหน้าพ่อแม่ เกิดเป็นชายวิชาเป็นทรัพย์ บรรพชาสมบัติคือบวช การทำเพียรกำจัดกิเลส ลูกหล่าแม่ให้มีใจกรุณา คนดีแม่ให้มีใจกว้างขวาง ยามกินเข้าให้คิดถึงคุณควย บ่เป็นโทษกายวาจาใจ พูดกับใคร ไปบ้านอื่นลิมิผู้บูชา ผูงน้องพี่ยกย่องสรรเสริญ</p>	<p>นอนสาหล่าหลับตาแม่สิก่อม นอนสาหล่ากัลยาน้อยอ่อน เป็นคนดีย่าเกรงผู้ใหญ่ อย่างไ้เพิ่นให้เข้าเอ็นขอทาง เป็นคำบาป บ่จบบ่งาม ลูกซี้แพ้พ่อแม่อยากอาย เพิ่นจ้งนับหน้าถือตา ให้หมั่นกวัดศึกษาเล่าเรียน บ่เป็นเหตุเสียชาติตะกุก ใจเมตตาเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ คนทั้งปวงจะลียอยกเจ้า พระอิศวรเพิ่นจิงมาพวยไผด เว่านำไผเพิ่มก็สมชื่น เทวดารักษาปกป้อง อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ อ้อ.....”</p>
---	---

ที่มา : แม่หม้ายกล่อมลูก ๑

ขับกล่อมโดย นางฉวีวรรณ ดำเนิน (พันธุ) จังหวัดอุบลราชธานี ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๖

11. จากข้อความที่กำหนดให้ข้อใดกล่าวผิด (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- เทวดาจะปกป้องคุ้มครองคนเก่ง
- ลูกผู้ชายควรบวชเพื่อศึกษาเล่าเรียน
- ควรเป็นคนที่มีจิตใจเมตตา
- มีคำสอนให้ลูกมีความเกรงใจ

12. จากบทเพลงกล่อมเด็กที่กำหนดให้ แสดงให้เห็นสิ่งใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ความรักความผูกพันระหว่างแม่และลูก
- สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนอีสาน
- สะท้อนให้เห็นถึงคำอบรมสั่งสอนที่แม่มีต่อลูก
- ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

13. เพราะเหตุใดจึงต้องมีการกล่อมเด็กนอน (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. เพื่อให้เด็กนอนหลับง่าย
- ข. เพื่ออบรมสั่งสอนแฝงในเนื้อหาเพลง
- ค. เพื่อแสดงความรักความผูกพันระหว่างแม่และลูก
- ง. ถูกทุกข้อที่กล่าวมา

14. เพลงพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไรบ้าง (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. ใช้คำพื้นบ้านและใช้ภาษาพูดได้
- ข. มีคำสัมผัสคล้องจอง
- ค. มีการยั่วยุกระเซ้าแหย่
- ง. ถูกทุกข้อ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-19

เล็บไม่เพียงมีไว้เพื่อความสวยงามเท่านั้น แต่เล็บมีประโยชน์ในการปกคลุม และป้องกันอันตรายให้แก่เนื้อส่วนปลาย เล็บที่มีสุขภาพดีจะต้องเป็นเล็บที่แข็งแรง มีสีชมพูระเรื่อ และจะยาวเร็วในช่วงอายุ 2.-35 ปี นอกจากนี้เล็บยังบอกได้ถึงปัญหาสุขภาพร่างกายโดยควรบริโภควิตามิน บี 2 เพื่อทำให้เล็บแข็งแรงไม่เปราะง่าย ธัญพืชช่วยป้องกันจุดต่างขาวที่เกิดบริเวณเล็บ ผักใบเขียวช่วยเสริมสร้างธาตุเหล็กช่วยป้องกันเล็บบางแบน เป็นต้น

15. เล็บที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. เล็บสีชมพูระเรื่อ
- ข. เล็บฉีกและหักง่าย
- ค. เล็บบางแบน
- ง. มีจุดต่างดำสีขาวที่เล็บ

16. เล็บจะสมบูรณ์และแข็งแรงก็ต่อเมื่อเราทำสิ่งใด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน
- ข. พักผ่อนให้เพียงพออย่างน้อย 6-8 ชั่วโมง
- ค. หมั่นทำความสะอาดแลตัดเล็บบ่อย ๆ
- ง. บริโภคอาหารให้ครบ 5 หมู่

17. ข้อใดไม่ใช่ธัญพืช (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. นม
- ข. เมล็ดทานตะวัน
- ค. ถั่ว
- ง. พักทอง

18. หากไม่ต้องการให้เล็บหักบ่อยควรบริโภคอะไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. ธัญพืช
- ข. ธาตุเหล็ก
- ค. วิตามินบี 2
- ง. ซีลีเนียม

19. บทความนี้มีจุดประสงค์ใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ก. ใ้กำลังใจเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
- ข. รู้ไว้เชื่อว่าใส่ป่าแบกหาม
- ค. ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
- ง. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 20-24

ดอกหางนกยูงสีแดงฉาน บานอยู่เต็มฟากสวรรค์

คนเดินผ่านไปมากัน	เขาดั้นดั้นหาสิ่งใด
ฉันทัวร์ฉันทิวฉันทิ้ง	ฉันทิ้งมาหาความหมาย
ฉันทวังเก็บอะไรไปมากมาย	สุดท้ายให้กระต๊ากฉันทิ้งคนเดียว
ดอกหางนกยูงสีแดงฉาน	บานอยู่เต็มฟากสวรรค์
เกินพอให้เจ้าแบ่งปัน	จงเก็บมันอย่าเดินผ่านไปเลย

ทัตพัฒน์ลงพร้อม ๆ กับการถอนหายใจเฮือกใหญ่เป็นครั้งที่สามสำหรับคืนนี้ แม้มันจะเป็นคืนที่เหน็ดเหนื่อยสำหรับตัวเขา แต่หลังจากที่เขาได้อ่านบทกวีของ วิทยากร เชียงกุล มันกลับทำให้ใจเขานั้นร้อนลุ่มเป็นพิเศษ ภาพแห่งความทรงจำในอดีตที่หนุ่มน้อยที่เต็มไปด้วยความเพ้อฝันว่าสักวันหนึ่งเขาจะเรียนจบ และเติบโตเป็นนักธุรกิจร้อยล้าน บัดนี้เริ่มกลับมาหลอกหลอนและววนในหัวสมองของเขาทันใด มันพยายามรื้อคนทุกชอกทุกมุมในหัวสมองของผู้ชายผู้นี้จนหมดสิ้น และให้เรื่องราวแห่งความทรงจำกลับฟื้นคืนมาใหม่ และแล้วหนังรอบเก่าที่ถูกระยะเวลาผ่านเลยไปกว่า 15 ปี ก็พลันเกิดขึ้นทันใด

ที่มา : จากเรื่องสั้น มหา (ไร) ของ เด็กชายผู้เขียนฝัน

20. จากเรื่องสั้น มหา (ไร) ทัดมีความฝันอยากเป็นอะไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. เป็นแพทย์
- ข. เป็นนักธุรกิจ
- ค. เป็นนักกรี
- ง. เป็นเจ้าของกิจการ

21. เพราะเหตุใดที่ทำให้ทัดเสียใจและทุกข์ใจ (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. เพราะทัดได้อ่านบทกวี
- ข. เพราะสภาพอากาศที่เหน็บหนาว
- ค. เพราะทัดเป็นคนที่ชอบเพื่อฝันจนทำให้เขาไม่ได้ทำอะไร
- ง. เพราะทัดเสียใจที่เขาเคยตั้งเป้าหมายไว้ว่าเรียนจบแล้วจะเป็นนักธุรกิจ แต่เขากลับทำไม่ได้

22. “มันพยายามรื้อค้นทุกซอกทุกมุมในหัวสมองของผู้ชายผู้นี้จนหมดสิ้น” จากข้อความเบื้องต้นคำว่า “มัน” หมายถึงสิ่งใด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. ความทรงจำในอดีต
- ข. เชื้อไวรัสที่อยู่ในหัวสมองของทัด
- ค. บทกวีที่ทัดเพิ่งอ่าน
- ง. ไม่มีข้อที่ถูกเพราะ เนื่องด้วยคำว่า “มัน” หมายถึงสรรพนามบุรุษที่ 3

23. ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของทัด นักเรียนจะแนะนำให้ทัดอ่านบทกลอนใด เพื่อเป็นการให้กำลังใจทัดมากที่สุด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. บทกลอนพฤษภกาสร
- ข. บทกลอนปากเป็นเอก เลขเป็นโท หนังสือเป็นตรี ชั่วดีเป็นตรา
- ค. บทกลอนวิชาเหมือนสินค้ำ
- ง. บทกลอนสยามานุสติ

24. จากข้อความ จุดประสงค์ของทัดคือข้อใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ก. เขาอยากเรียนจบ
- ข. เขาอยากกลับบ้านเกิด
- ค. สักวันหนึ่งเขาจะเรียนจบ และเติบโตเป็นนักธุรกิจร้อยล้าน
- ง. เขาคิดถึงเรื่องราวในอดีต

อ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 25-26

ฝูงชนกำเนิดคล้าย	คลึงกัน
ใหญ่ย่อมเพริศพิวพรรณ	แพกบ้าง
ความรู้้อจเรียนทัน	กันหมด
เว้นแต่ชั่วดีกระต่าง	หอนแก่ ฤาไหว

25. ทุกคนสามารถทำสิ่งใดได้เท่าเทียมกัน (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. ความรู้
- ข. การตาย
- ค. ความพยายาม
- ง. ความอดทน

26. เพราะเหตุใดความรู้ถึงมีค่า (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. เพราะความรู้ทำให้คนเรามีเพื่อนแท้หลายคน
- ข. เพราะความรู้ทำให้คนเราคดโกงได้
- ค. เพราะความรู้ทำให้คนเราแตกต่างจากคนอื่น
- ง. เพราะความรู้จะอยู่กับตัวเราไปจนตาย

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 27

วันไหนไม่สำคัญเท่าวันนี้ ถึงพຽ່ງนี้มะรินนี้ดีอย่างไร	เป็นวันที่สำคัญกว่าวันไหน ก็ยังไม่สำคัญเท่าวันนี้
---	--

27. ข้อคิดที่ได้จากคำประพันธ์บทนี้ คือข้อใด (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. เราควรคิดถึงความดีที่เคยทำในอดีต
- ข. เราควรคิดว่าอนาคตของเราควรจะทำอย่างไรดี
- ค. เรามาความดำเนินชีวิตด้วยความประมาท
- ง. เวลาที่สำคัญคือเวลาปัจจุบัน

อ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อ 28-30

“แม่มีได้เป็นดอกกุหลาบหอม
แม่มีได้เป็นจันทร์อันสกา
แม่มีได้เป็นหงส์ทงนงศักดิ์
แม่มีได้เป็นน้ำแม่คงคา
แม่มีได้เป็นมหาหิมาลัย
แม่มีได้เป็นวันพระจันทร์เพ็ญ
แม่มีได้เป็นต้นสนระหง
แม่มีได้เป็นนุขสุดสะอาง
อันจะเป็นสิ่งใดไม่ประหลาด
ถือสันโดษบำเพ็ญให้เด่นดี

ก็จงยอมเป็นเพียงลดตา
จงเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
ก็จงรักเป็นโนรีที่หรรษา
จงเป็นธรรมาไสที่ไหลเย็น
จงพอใจจอมพลอกที่แลเห็น
ก็จงเป็นวันแรมที่แจ่มจาง
จงเป็นพงอ้อสะบัดไม้ขัดขวาง
จงเป็นนางที่มีใช้ไร้ความดี
กำเนิดชาติดีทรมตามวิถี
ในสิ่งที่เราเป็นเช่นนั้นเทอญ”

(พอใจให้สุข : ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

28. บทร้อยกรองนี้มีลักษณะคำประพันธ์ชนิดใด (วิเคราะห์หลักการ)

- ก. กาพย์ยานี 11
- ข. กลอนสุภาพ
- ค. โคลงสี่สุภาพ
- ง. กลอนหก

29. ข้อใดมีความหมายเหมือนกับคำว่า “นุข” ใน “แม่มีได้เป็นนุขสุดสะอาง” ทุกคำ (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

- ก. อรไท อนงค์ อาชา อัสตร
- ข. นารี กัลยา กัญญา พารณ
- ค. อนงค์ พฐุ กัลยา กัญญา
- ง. อรไท อีสตรี สินธพ นภา

30. บทร้อยกรองนี้กล่าวถึงสิ่งใด (วิเคราะห์ความสำคัญ)

- ก. การสำนึกในความเป็นไทย
- ข. การส่งเสริมการทำความดี
- ค. การส่งเสริมการเป็นกุลสตรี
- ง. การสำนึกในการรักษาธรรมชาติ

เฉลยแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
 โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ค	11	ก	21	ง
2	ข	12	ง	22	ก
3	ค	13	ง	23	ค
4	ง	14	ก	24	ข
5	ก	15	ก	25	ค
6	ก	16	ง	26	ง
7	ข	17	ก	27	ง
8	ก	18	ค	28	ข
9	ง	19	ข	29	ค
10	ค	20	ข	30	ข

กระดาษคำตอบ
แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์
โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

ข้อ	ก	ข	ค	ง
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

**แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกรณีศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีระดับความพึงพอใจ ดังนี้

1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ น้อยมาก
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ น้อย
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ มาก
5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด

นิยามศัพท์	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความรู้สึกเชิงบวก ความรู้สึกชอบ ให้ความสนใจใคร่รู้ และความกระตือรือร้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เรื่องการคิดวิเคราะห์ข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง	ด้านเนื้อหา 1. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้จากการคิดวิเคราะห์ และสามารถตอบข้อคำถามได้ 2. นักเรียนชอบเนื้อหาการเรียนรู้อย่างกรณีศึกษาด้านการคิดวิเคราะห์ข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง 3. นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาแบบกรณีศึกษาที่มีความน่าสนใจ และเข้าใจ 4. นักเรียนมีความสุข สนุกสนานเมื่อได้					

นิยามศัพท์	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	<p>เรียนรู้กรณีศึกษาจากข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง</p> <p>5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเนื้อหากรณีตัวอย่างไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้</p>					
<p>ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความรู้สึกเชิงบวกความรู้สึกชอบให้ความสนใจใคร่รู้ และความกระตือรือร้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา เรื่องการคิดวิเคราะห์ข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง แล้วมีความสุข สนุกสนาน</p>	<p>ด้านสาระการเรียนรู้</p> <p>6. นักเรียนชอบการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา</p> <p>7. นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมแบบฝึกคิดวิเคราะห์</p> <p>8. นักเรียนได้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนาน</p> <p>9. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนมากยิ่งขึ้น</p> <p>10. นักเรียนสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้แก้ปัญหาไปในชีวิตจริงได้</p>					
<p>ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความรู้สึกเชิงบวกความรู้สึกชอบให้ความสนใจใคร่รู้ และความ</p>	<p>ด้านการจัดกระบวนการเรียนและสื่อการเรียนรู้</p> <p>11. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มมากยิ่งขึ้น</p>					

นิยามศัพท์	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
<p>กระตือรือร้นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มี ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ กรณีศึกษา เรื่องการคิด วิเคราะห์ข่าว นิทาน บท เพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง แล้วมีความสุข สนุกสนาน</p>	<p>12. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการสอนโดยการเรียนรู้ แบบกรณีศึกษา</p> <p>13. นักเรียนมีความรู้สึกรักภูมิใจเมื่อ ตอบคำถามในบทเรียนได้</p> <p>14. นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดง ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล</p> <p>15. นักเรียนเข้าใจในการจัด กระบวนการเรียนและสื่อการ เรียนรู้</p> <p>16. นักเรียนมีความกล้าแสดงออก ในการแสดงความคิดเห็นและการ นำเสนอผลงาน</p> <p>17. นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และ แสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์</p> <p>18. นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม ร่วมกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน</p>					
<p>ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความรู้สึกเชิง บวกความรู้สึกชอบให้ความ สนใจใคร่รู้ และความ กระตือรือร้นของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มี ต่อการจัดการเรียนรู้แบบ กรณีศึกษา เรื่องการคิด</p>	<p>ด้านการวัดและประเมินผล</p> <p>19. นักเรียนได้ทำแบบทดสอบย่อย ทุกหน่วยการเรียนรู้ทำให้รู้ว่าต้อง เรียนรู้อะไรเพิ่มเติม</p> <p>20. นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของตนเอง</p>					

นิยามศัพท์	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
วิเคราะห์ข่าว นิทาน บท เพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง แล้วมีความสุข สนุกสนาน						

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.

ภาคผนวก ง

การหาค่าคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.1

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

(โดยผู้เชี่ยวชาญ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความเหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
สาระสำคัญ								
1. ถูกต้องได้ใจความ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	-	-	-	-	-	5.00	0.00	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้								
1. นำไปสู่การปฏิบัติได้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ระบุพฤติกรรมที่วัดประเมินได้ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	-	-	-	-	-	5.00	0.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความเหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้								
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนได้ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ มีส่วนร่วม ค้นคว้า วิเคราะห์ และลงข้อสรุป	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
6. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
7. กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนของการสอนแบบกรณีศึกษา	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	-	-	-	-	-	5.00	0.00	มากที่สุด
สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้								
1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สื่อเหมาะสมผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. สนองต่อจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	-	-	-	-	-	5.00	0.00	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการประเมิน					ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความเหมาะสม
	ผู้เชี่ยวชาญคนที่							
	1	2	3	4	5			
การวัดและประเมินผล								
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลได้เหมาะสม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย	-	-	-	-	-	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ย	-	-	-	-	-	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม						5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ ง.2

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน โดยการจัดการ
เรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	0	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 24	0	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.2 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปรรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อที่ 25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 28	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 30	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 31	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 32	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 34	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 36	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 39	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 40	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตารางที่ ง.3

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์โดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	อำนาจจำแนก (B)	แปรผลคุณภาพข้อสอบ
ข้อที่ 1	0.35	0.5879	ใช้ได้
ข้อที่ 2	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 3	0.35	0.5879	ใช้ได้
ข้อที่ 4	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 5	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 6	0.65	0.9107	ใช้ได้
ข้อที่ 7	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 8	0.65	0.7975	ใช้ได้
ข้อที่ 9	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 10	0.65	0.7975	ใช้ได้
ข้อที่ 11	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 12	0.60	0.8453	ใช้ได้
ข้อที่ 13	0.55	0.6401	ใช้ได้
ข้อที่ 14	0.45	0.6090	ใช้ได้
ข้อที่ 15	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 16	0.65	0.7975	ใช้ได้
ข้อที่ 17	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 18	0.65	0.7975	ใช้ได้
ข้อที่ 19	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 20	0.65	0.7975	ใช้ได้
ข้อที่ 21	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 22	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 23	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 24	0.70	0.9637	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.3 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	อำนาจจำแนก ()	แปรผลคุณภาพข้อสอบ
ข้อที่ 25	0.65	0.7975	ใช้ได้
ข้อที่ 26	0.40	0.5097	ใช้ได้
ข้อที่ 27	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 28	0.70	0.9637	ใช้ได้
ข้อที่ 29	0.45	0.6001	ใช้ได้
ข้อที่ 30	0.55	0.5337	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่น (Lovett Reliability) = 0.9838

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.4

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการจัด
การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 9	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	+1	+1	+1	+1	0	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 23	+1	+1	+1	0	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 24	+1	+1			+1	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ง.4 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปรรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อที่ 25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 28	+1	0	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 30	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ข้อที่ 31	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 32	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 34	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 40	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ง.5

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ กรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	อำนาจจำแนก (B)	แปรผลคุณภาพข้อสอบ
ข้อที่ 1	0.60	0.7615	ใช้ได้
ข้อที่ 2	0.70	0.9506	ใช้ได้
ข้อที่ 3	0.45	0.5936	ใช้ได้
ข้อที่ 4	0.55	0.5367	ใช้ได้
ข้อที่ 5	0.60	0.7615	ใช้ได้
ข้อที่ 6	0.60	0.8472	ใช้ได้
ข้อที่ 7	0.55	0.6102	ใช้ได้
ข้อที่ 8	0.45	0.6398	ใช้ได้
ข้อที่ 9	0.70	0.9506	ใช้ได้
ข้อที่ 10	0.65	0.8031	ใช้ได้
ข้อที่ 11	0.70	0.9506	ใช้ได้
ข้อที่ 12	0.70	0.8688	ใช้ได้
ข้อที่ 13	0.65	0.8031	ใช้ได้
ข้อที่ 14	0.70	0.9506	ใช้ได้
ข้อที่ 15	0.65	0.8031	ใช้ได้
ข้อที่ 16	0.70	0.9506	ใช้ได้
ข้อที่ 17	0.55	0.7775	ใช้ได้
ข้อที่ 18	0.60	0.7047	ใช้ได้
ข้อที่ 19	0.65	0.8617	ใช้ได้
ข้อที่ 20	0.60	0.7236	ใช้ได้
ข้อที่ 21	0.65	0.8324	ใช้ได้
ข้อที่ 22	0.70	0.9506	ใช้ได้
ข้อที่ 23	0.60	0.7426	ใช้ได้
ข้อที่ 24	0.70	0.9506	ใช้ได้

ตารางที่ ง.5 (ต่อ)

ข้อที่	ความยากง่าย (p)	อำนาจจำแนก (I)	แปรผลคุณภาพข้อสอบ
ข้อที่ 25	0.65	0.0000	ใช้ได้
ข้อที่ 26	0.40	0.0270	ใช้ได้
ข้อที่ 27	0.35	0.0047	ใช้ได้
ข้อที่ 28	0.65	0.0000	ใช้ได้
ข้อที่ 29	0.35	0.0047	ใช้ได้
ข้อที่ 30	0.70	0.0000	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่น (KR-20 Reliability) = 0.9809

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.6

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยการจัดการเรียนรู้แบบ
 กรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปรผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
ข้อที่ 1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ข้อที่ 20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง.7

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน	คะแนนทดสอบย่อย							รวม	ทดสอบ หลัง เรียน
	ทดสอบ ก่อน เรียน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6		
	คะแนนเต็ม (ระบุ)	30	10	10	10	10	10		
คนที่ 1	8	5	6	8	9	10	8	46	19
คนที่ 2	12	6	6	7	8	9	9	45	26
คนที่ 3	20	6	6	8	8	9	9	46	21
คนที่ 4	13	6	6	7	8	8	10	45	26
คนที่ 5	11	7	7	8	9	9	9	49	24
คนที่ 6	14	6	6	7	8	8	10	45	28
คนที่ 7	10	7	7	8	9	9	9	49	27
คนที่ 8	12	6	6	7	8	10	9	46	26
คนที่ 9	11	7	6	7	9	9	9	47	24
คนที่ 10	12	6	10	7	7	8	7	45	23
คนที่ 11	15	6	7	8	9	10	9	49	25
คนที่ 12	13	6	7	8	8	8	9	46	26
คนที่ 13	8	6	7	8	9	9	9	48	19
คนที่ 14	13	6	6	6	8	9	10	45	24
คนที่ 15	12	7	6	7	8	8	9	45	28
คนที่ 16	11	6	6	7	7	9	10	45	26
คนที่ 17	12	6	6	8	8	8	9	45	28

(ต่อ)

นักเรียน	คะแนนทดสอบย่อย							รวม	ทดสอบ หลัง เรียน
	ทดสอบ ก่อน เรียน	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4	ครั้งที่ 5	ครั้งที่ 6		
	คะแนนเต็ม (ระบุ)	30	10	10	10	10	10		
คนที่ 18	10	7	6	7	10	9	7	46	27
คนที่ 19	14	5	7	8	8	9	9	46	25
คนที่ 20	11	6	6	7	8	9	10	46	24
รวม	242	123	810	148	166	197	180	924	1580
เฉลี่ย	12.95	6.33	6.67	7.52	8.38	8.90	9.05	46.86	25.05
S.D.	4.65	1.02	1.20	0.81	0.80	0.70	0.86	3.32	2.84
ร้อยละ	43.17	63.33	66.67	75.24	83.81	89.05	90.48	78.10	83.49

ตารางที่ ง.8

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย ก่อนเรียนกับหลังเรียน

ทดสอบ	\bar{X}	S.D.	S.D.	t	Sig. (1-tailed)
ก่อนเรียน	11.70	2.52	2.95	19.31	0.0000*
หลังเรียน	24.45	2.48			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ง. 9

ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การเรียนรู้แบบ กรณีศึกษาสูงกว่า
เกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน

คนที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	เกณฑ์การพิจารณา	
				ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	30	25	83.3	ผ่าน	
2	30	21	70.0		ไม่ผ่าน
3	30	26	86.7	ผ่าน	
4	30	28	93.3	ผ่าน	
5	30	23	76.7	ผ่าน	
6	30	20	66.7		ไม่ผ่าน
7	30	27	90.0	ผ่าน	
8	30	24	80.0	ผ่าน	
9	30	26	86.7	ผ่าน	
10	30	22	73.3	ผ่าน	
11	30	18	60.0		ไม่ผ่าน
12	30	27	90.0	ผ่าน	
13	30	24	80.0	ผ่าน	
14	30	23	76.7	ผ่าน	
15	30	24	80.0	ผ่าน	
16	30	23	76.7	ผ่าน	
17	30	22	73.3		ไม่ผ่าน
18	30	23	76.7	ผ่าน	
19	30	20	66.7		ไม่ผ่าน
20	30	26	86.7	ผ่าน	
เฉลี่ยรวม				ร้อยละ 75	ร้อยละ 25

ตารางที่ ง.10

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา			
1. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้จากการคิดวิเคราะห์และสามารถตอบข้อคำถามได้	4.75	0.44	มากที่สุด
2. นักเรียนชอบเนื้อหาการเรียนรู้แบบกรณีศึกษาด้านการคิดวิเคราะห์ข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง	4.60	0.68	มากที่สุด
3. นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาแบบกรณีศึกษาที่มีความน่าสนใจ และเร้าใจ	4.30	0.92	มาก
4. นักเรียนมีความสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้กรณีศึกษาจากข่าว นิทาน บทเพลงพื้นบ้าน บทความ เรื่องสั้น และบทร้อยกรอง	4.40	0.75	มาก
5. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเนื้อหากรณีตัวอย่างไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.20	0.83	มาก
รวม	4.45	0.49	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ง.10 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสาระการเรียนรู้			
6. นักเรียนชอบการเรียนรู้แบบคิดวิเคราะห์โดยการจัดการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา	4.70	0.47	มากที่สุด
7. นักเรียนมีความสนใจในการทำกิจกรรมแบบฝึกคิดวิเคราะห์	4.95	0.22	มากที่สุด
8. นักเรียนได้ตอบคำถามแสดงความคิดเห็นอย่างสนุกสนาน	4.95	0.22	มากที่สุด
9. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนมากยิ่งขึ้น	4.95	0.22	มากที่สุด
10. นักเรียนสามารถนำทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้แก้ปัญหาไปในชีวิตจริงได้	4.80	0.52	มากที่สุด
ด้านการจัดกระบวนการเรียนและสื่อการเรียนรู้			
11. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มมากยิ่งขึ้น	4.70	0.22	มากที่สุด
12. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการสอนโดยการเรียนรู้แบบกรณีศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด
13. นักเรียนมีความรู้สึกรักภูมิใจเมื่อตอบคำถามในบทเรียนได้	4.65	0.31	มากที่สุด
14. นักเรียนได้ฝึกทักษะการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	4.65	0.45	มากที่สุด
15. นักเรียนเข้าใจในการจัดกระบวนการเรียนและสื่อการเรียนรู้	4.60	0.37	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	\bar{X}	S.D	ระดับความพึงพอใจ
16. นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการแสดงความคิดเห็นและการนำเสนอผลงาน	4.75	0.22	มากที่สุด
17. นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์	4.65	0.31	มากที่สุด
18. นักเรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน	4.65	0.31	มากที่สุด
รวม	4.66	0.10	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล			
19. นักเรียนได้ทำแบบทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียนรู้ทำให้รู้ว่าต้องเรียนรู้อะไรเพิ่มเติม	4.55	0.52	มากที่สุด
20. นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของตนเอง	4.60	0.37	มากที่สุด
รวม	4.58	0.29	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.65	0.21	มากที่สุด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาววราภรณ์ หันสา
วัน เดือน ปี เกิด	4 พฤศจิกายน 2534
ที่อยู่ปัจจุบัน	72 หมู่ 2 ตำบลหลักเหลี่ยม อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ 46230
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนขวัญฤทัยพัฒนวิเศษ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2557	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2562	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) หลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY